

Makroekonomická predikce České republiky

duben 2021

Makroekonomická predikce České republiky
duben 2021

Ministerstvo financí ČR
odbor Hospodářská politika
Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 041 111

E-mail: macroeconomic.forecast@mfcz.cz

ISSN 1804–7971 (on-line)

Vychází 4x ročně, zdarma

Elektronický archiv:
<http://www.mfcz.cz/makrope>

Makroekonomická predikce

České republiky

duben 2021

Obsah

Úvod a shrnutí	1
Rizika a nejistoty predikce	4
1 Východiska predikce.....	5
1.1 Vnější prostředí	5
1.2 Ceny komodit.....	8
1.3 Fiskální politika	10
1.4 Měnová politika, finanční sektor a měnové kurzy.....	13
1.5 Strukturální politiky	17
1.6 Demografie	18
2 Ekonomický cyklus	20
2.1 Pozice v rámci ekonomického cyklu	20
2.2 Konjunkturální indikátory	21
3 Predikce makroekonomického vývoje v ČR	23
3.1 Ekonomický výkon	23
3.2 Ceny	30
3.3 Trh práce.....	34
3.4 Vztahy k zahraničí	40
4 Monitoring predikcí ostatních institucí	45
5 Mezinárodní srovnání.....	46
6 Ohlédnutí za rokem 2020.....	51
Slovníček pojmů	52

Makroekonomickou predikci zpracoval odbor Hospodářská politika Ministerstva financí České republiky. Materiál zahrnuje predikci na roky 2021 a 2022 a u některých ukazatelů výhled na další 2 roky (tj. do roku 2024). Makroekonomická predikce vychází 4x ročně (zpravidla v lednu, dubnu, červenci a listopadu) a je rovněž dostupná na internetových stránkách Ministerstva financí České republiky na adrese:

<http://www.mfcr.cz/makrope>

Přivítáme jakékoliv připomínky nebo náměty, které poslouží ke zkvalitnění publikace a přiblíží ji potřebám uživatelů. Případné připomínky zasílejte na adresu:

macroeconomic.forecast@mfcr.cz

Seznam tabulek

Tabulka 1.1.1: Hrubý domácí produkt – roční	7
Tabulka 1.1.2: Hrubý domácí produkt – čtvrtletní.....	8
Tabulka 1.2.1: Světové ceny vybraných komodit – roční	9
Tabulka 1.2.2: Světové ceny vybraných komodit – čtvrtletní	9
Tabulka 1.3.1: Saldo a dluh	12
Tabulka 1.4.1: Úrokové sazby – roční	15
Tabulka 1.4.2: Úrokové sazby – čtvrtletní.....	15
Tabulka 1.4.3: Úvěry a vklady – roční průměry	16
Tabulka 1.4.4: Úvěry a vklady – čtvrtletní průměry.....	16
Tabulka 1.4.5: Měnové kurzy – roční.....	17
Tabulka 1.4.6: Měnové kurzy – čtvrtletní	17
Tabulka 1.6.1: Demografie.....	19
Tabulka 2.1.1: Produkční mezera a potenciální produkt.....	21
Tabulka 3.1.1: HDP – užití ve stálých cenách – roční.....	26
Tabulka 3.1.2: HDP – užití ve stálých cenách – čtvrtletní	27
Tabulka 3.1.3: HDP – užití v běžných cenách – roční.....	28
Tabulka 3.1.4: HDP – užití v běžných cenách – čtvrtletní	28
Tabulka 3.1.5: HDP – důchodová struktura – roční	29
Tabulka 3.1.6: HDP – důchodová struktura – čtvrtletní.....	29
Tabulka 3.2.1: Ceny – roční.....	32
Tabulka 3.2.2: Ceny – čtvrtletní	33
Tabulka 3.3.1: Trh práce – roční	37
Tabulka 3.3.2: Trh práce – čtvrtletní.....	38
Tabulka 3.3.3: Účet domácností	39
Tabulka 3.4.1: Rozklad vývozu zboží (v metodice národních účtů) – roční	42
Tabulka 3.4.2: Rozklad vývozu zboží (v metodice národních účtů) – čtvrtletní	42
Tabulka 3.4.3: Platební bilance – roční.....	43
Tabulka 3.4.4: Platební bilance – čtvrtletní	44
Tabulka 4.1: Shrnutí monitorovaných předpovědí.....	45
Tabulka 5.1: HDP na obyvatele v paritě kupní síly	49
Tabulka 5.2: HDP na obyvatele v přepočtu nominálním měnovým kurzem.....	50
Tabulka 6.1: Porovnání makroekonomického rámce státního rozpočtu na rok 2020 se skutečností	51

Seznam grafů

Graf 1.1.1: Vývoj ekonomik eurozóny a USA	6
Graf 1.1.2: Reálný hrubý domácí produkt	6
Graf 1.1.3: Harmonizovaný index spotřebitelských cen	6
Graf 1.1.4: Míra nezaměstnanosti	6
Graf 1.1.5: Indikátor ekonomického sentimentu	7
Graf 1.1.6: Index nákupních manažerů.....	7
Graf 1.1.7: Indikátor důvěry podnikatelů	7
Graf 1.1.8: Ukazatel Ifo a průmyslová produkce v ČR.....	7
Graf 1.2.1: Dolarová cena ropy Brent	9
Graf 1.2.2: Korunová cena ropy Brent.....	9
Graf 1.3.1: Saldo sektoru vládních institucí	12
Graf 1.3.2: Dluh sektoru vládních institucí	12
Graf 1.4.1: Úrokové sazby.....	14
Graf 1.4.2: Úvěry domácnostem.....	14
Graf 1.4.3: Hypoteční úvěry na nákup byt. nemovitostí.....	14
Graf 1.4.4: Úvěry nefinančním podnikům	14
Graf 1.4.5: Úvěry v selhání.....	14
Graf 1.4.6: Vklady	14
Graf 1.4.7: Nominální měnové kurzy	14
Graf 1.4.8: Reálný měnový kurz vůči EA19	14
Graf 1.6.1: Věkové skupiny	18
Graf 1.6.2: Očekávaná střední délka života při narození	18
Graf 1.6.3: Starobní důchodci	19
Graf 1.6.4: Počet úmrtí v letech 2020 a 2021	19
Graf 2.1.1: Produkční mezera	20
Graf 2.1.2: Potenciální produkt	20
Graf 2.1.3: Využití výrobních kapacit v průmyslu.....	21
Graf 2.2.1: Indikátor důvěry a HPH v průmyslu	22
Graf 2.2.2: Indikátor důvěry a HPH ve stavebnictví.....	22
Graf 2.2.3: Indikátor důvěry a HPH v obchodě a službách.....	22
Graf 2.2.4: Kompozitní indikátor vývozu zboží	22
Graf 2.2.5: Indikátory důvěry a spotřeba domácností.....	22
Graf 2.2.6: Rozklad spotřebitelských očekávání	22
Graf 2.2.7: Souhrnný indikátor důvěry a HPH.....	22
Graf 2.2.8: Kompozitní předstihový indikátor	22
Graf 3.1.1: Zdroje hrubého domácího produktu	25
Graf 3.1.2: Výdaje na hrubý domácí produkt	25
Graf 3.1.3: Reálný hrubý domácí produkt	25
Graf 3.1.4: Spotřeba domácností.....	25
Graf 3.1.5: Spotřeba domácností.....	25
Graf 3.1.6: Věcné členění investic.....	25
Graf 3.1.7: Sektorové členění investic	25
Graf 3.1.8: Spolufinancování investic z fondů EU	25
Graf 3.2.1: Spotřebitelské ceny	31
Graf 3.2.2: Spotřebitelské ceny v hlavních oddílech.....	31
Graf 3.2.3: Jádrová inflace a jednotkové náklady práce	31

Graf 3.2.4: Kurz CZK/EUR a korunová cena ropy Brent	31
Graf 3.2.5: Deflátor hrubého domácího produktu	31
Graf 3.2.6: Směnné relace	31
Graf 3.2.7: Nabídkové ceny bytů	31
Graf 3.2.8: Ceny bytů v relaci k průměrné mzdě	31
Graf 3.3.1: Počet zaměstnanců dle různých statistik	36
Graf 3.3.2: Počet cizinců zaměstnaných v ČR	36
Graf 3.3.3: Ukazatele nezaměstnanosti	36
Graf 3.3.4: Pojistné na sociální zabezpečení a výděleky	36
Graf 3.3.5: Náhrady na zaměstnance a produktivita	36
Graf 3.3.6: Nominální měsíční mzdy	36
Graf 3.3.7: Nominální objem mezd a platů	36
Graf 3.3.8: Míra hrubých úspor domácností	36
Graf 3.4.1: HDP a dovoz zboží partnerských zemí	41
Graf 3.4.2: Vývoz zboží reálně	41
Graf 3.4.3: Deflátor vývozu zboží	41
Graf 3.4.4: Obchodní bilance	41
Graf 3.4.5: Bilance služeb	41
Graf 3.4.6: Bilance prvotních důchodů	41
Graf 3.4.7: Běžný účet platební bilance	41
Graf 3.4.8: Saldo běžných transakcí	41
Graf 4.1: Prognózy růstu reálného HDP na rok 2021	45
Graf 4.2: Prognózy míry inflace na rok 2021	45
Graf 5.1: HDP na obyvatele v paritě kupní síly	47
Graf 5.2: HDP na obyvatele v paritě kupní síly	47
Graf 5.3: HDP na obyvatele v paritě kupní síly	47
Graf 5.4: HDP na obyvatele v paritě kupní síly	47
Graf 5.5: HDP na obyv. v přepočtu měnovým kurzem	47
Graf 5.6: HDP na obyv. v přepočtu měnovým kurzem	47
Graf 5.7: HDP na obyv. v přepočtu měnovým kurzem	47
Graf 5.8: HDP na obyv. v přepočtu měnovým kurzem	47
Graf 5.9: Komparativní cenová hladina HDP	48
Graf 5.10: Komparativní cenová hladina HDP	48
Graf 5.11: Komparativní cenová hladina HDP	48
Graf 5.12: Komparativní cenová hladina HDP	48
Graf 5.13: Průměrný výdělek v paritě kupní síly	48
Graf 5.14: Průměrný výdělek v paritě kupní síly	48
Graf 5.15: Průměrný výdělek v paritě kupní síly	48
Graf 5.16: Průměrný výdělek v paritě kupní síly	48
Graf 5.17: HDP na obyvatele v paritě kupní síly v porovnání s EA19 v roce 2019	49

Seznam použitých zkratk

b. c.	.....	běžné ceny
CPI	.....	index spotřebitelských cen
ČNB	.....	Česká národní banka
ČSÚ	.....	Český statistický úřad
EA19	.....	eurozóna v rozsahu 19 zemí
ECB	.....	Evropská centrální banka
EK	.....	Evropská komise
EU27	.....	Evropská unie v rozsahu 27 zemí
Fed	.....	Federální rezervní systém
HDP	.....	hrubý domácí produkt
HPH	.....	hrubá přidaná hodnota
MMF	.....	Mezinárodní měnový fond
MPSV	.....	Ministerstvo práce a sociálních věcí
OSVČ	.....	osoba/y samostatně výdělečně činná/é
p. b.	.....	procentní bod
p. o.	.....	pravá osa
s. c.	.....	stálé ceny
SPVF	.....	souhrnná produktivita výrobních faktorů
THFK	.....	tvorba hrubého fixního kapitálu
VŠPS	.....	Výběrové šetření pracovních sil

Značky použité v tabulkách

-	.....	pomlčka na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval
.	.....	tečka na místě čísla značí, že daný údaj nepredikujeme, popř. není k dispozici nebo je nespolehlivý
x, (mezera)	.....	křížek nebo mezera na místě čísla značí, že zápis není možný z logických důvodů

Uzávěrka datových zdrojů

Predikce byla zpracována na základě údajů, které byly známy k 1. dubnu 2021, vybraná východiska predikce jsou vztažena k 11. březnu 2021.

Poznámky

Není-li uvedeno jinak, nejsou údaje v Makroekonomické predikci očištěny o sezónní a kalendářní vlivy. Publikované součtové údaje v tabulkách mohou být zatíženy nepřesnostmi na posledním desetinném místě vzhledem k zaokrouhlování.

Údaje z předchozí predikce z ledna 2021 jsou vyznačeny kurzívou. Údaje vztahující se k rokům 2023 a 2024 jsou extrapolacním scénářem, který naznačuje směr možného vývoje a není v textu až na výjimky komentován.

Úvod a shrnutí

V roce 2021 očekáváme oživení globální ekonomické aktivity. Růstové vyhlídky se v posledních několika měsících poměrně výrazně zlepšily, a to díky postupujícímu očkování proti COVID-19 a dalším fiskálním stimulům v některých zemích, zejména ve Spojených státech amerických. Dostupná data také naznačují, že se některé ekonomiky s restriktivními protiepidemickými opatřeními vyrovnávají lépe než během první vlny pandemie. Výhled přesto zůstává zatížen značnými negativními riziky. Kritickým faktorem bude rychlost a efektivnost očkovacího procesu a účinnost vakcín proti novým mutacím koronaviru.

Během 4. čtvrtletí 2020 prokázala česká ekonomika značnou odolnost vůči nepříznivé epidemické situaci. **Reálný hrubý domácí produkt** očištěný o sezónní a kalendářní vlivy mezičtvrtletně vzrostl o 0,6 % a jeho meziroční pokles se zmírnil z 5,1 % ve 3. čtvrtletí na 4,8 % ve 4. čtvrtletí. Za celý rok 2020 se nicméně ekonomika propadla o 5,6 %, což byl největší pokles v historii samostatné České republiky.

Na straně užití k meziročnímu růstu ve 4. čtvrtletí nejméně přispěl (3,3 p. b.) výsledek **zahraničního obchodu**, tažený růstem produkce v exportním průmyslu, především pak v automobilovém. K rekordním přebytkům obchodní bilance napomohla i velmi slabá investiční aktivita tuzemských firem, opětovný útlum spotřeby domácností a stále ještě nízká cena ropy.

V rámci domácí poptávky se výrazně prohloubil meziroční pokles **spotřeby domácností**, a to na 8,1 %. Na vině bylo jak uzavření značné části obchodů a provozoven služeb, tak i přetrvávající vysoká míra úspor z důvodu zvýšené nejistoty ohledně dalšího vývoje. **Spotřeba sektoru vládních institucí**, zahrnující zvýšené výdaje nejen ve zdravotnictví, ale i některých vládních protikrizových programů vůči podnikatelskému sektoru, byla s nárůstem o 6,8 % jedinou rostoucí složkou domácího užití.

Investice do fixního kapitálu se propadly o 12,7 %, přičemž k poklesu došlo ve všech hlavních kategoriích. Nejvýznamnější bylo snížení investic do strojů a zařízení. Ze sektorového hlediska pád brzdily rostoucí veřejné investice.

V makroekonomické predikci pracujeme se scénářem, že k významnějšímu uvolnění současných restrikcí dojde ke konci 2. čtvrtletí 2021. K udržitelnému zlepšení epidemické situace však povede pouze vakcinace obyvatel. Ekonomická aktivita by tak měla od 3. čtvrtletí výrazněji oživovat a postupně kompenzovat předchozí šok do agregátní poptávky i nabídky.

Očekávaný nárůst ekonomického výkonu o **3,1 % v letošním roce** by měl být tažen tvorbou hrubého fixního kapitálu, obnovením zásob a spotřebou sektoru vládních institucí. Díky oživení v zahraničí by mělo pozitivně působit i saldo zahraničního obchodu. Naopak spotřeba domácností by měla víceméně stagnovat. Hospodářský **růst by v roce 2022** mohl především díky oživení soukromé spotřeby zrychlit na **3,7 %**.

Od 4. čtvrtletí 2020 meziroční růst **spotřebitelských cen** viditelně zpomalil a vrátil se pod horní 3% hranici tolerančního pásma inflačního cíle České národní banky. Propad spotřebitelské poptávky působí protiinflačně, frikce na nabídkové straně ekonomiky ale mají opačný efekt. V horní polovině tolerančního pásma inflačního cíle by se meziroční inflace měla pohybovat i nadále. Pro rok 2021 očekáváme průměrnou **míru inflace** ve výši 2,5 %, přičemž za zvýšením prognózy stojí převážně vyšší ceny ropy a potravin. V roce 2022 by při absenci podstatnějších proinflačních faktorů – s výjimkou oživení spotřeby domácností – mohla míra inflace zvolnit na 2,3 %.

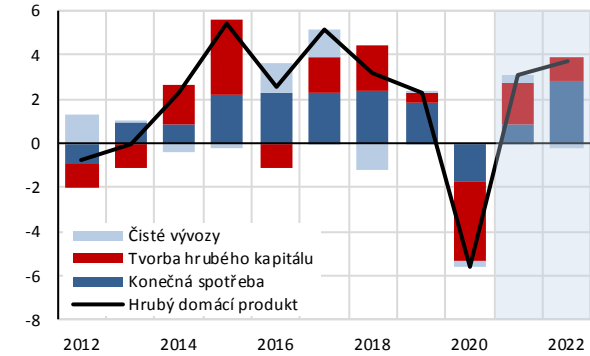
Vývoj na trhu práce je do značné míry ovlivněn fiskálními stimulačními opatřeními. **Nezaměstnanost** se tak i přes určitý nárůst pohybuje na podstatně nižší úrovni, než by odpovídalo současné cyklické pozici české ekonomiky. Míra nezaměstnanosti podle Výběrového šetření pracovních sil by se v důsledku zpožděných efektů hospodářského propadu měla v roce 2021 zvýšit na 3,6 %. V roce 2022 by mohla nepatrně vzrůst na 3,7 %, když proti sobě bude působit ekonomické oživení a předpokládané ukončení vládních opatření udržujících vysokou zaměstnanost ke konci letošního roku.

Nepříznivá ekonomická situace vedla ke zvýšení přebytku **běžného účtu platební bilance**, když snížená ziskovost podniků pod zahraniční kontrolou zlepšila schodek prvotních důchodů. Obchodní bilance v 2. pololetí 2020 těžila z růstu vývozu automobilů, poklesu importu investičního zboží a z nízké ceny ropy. Většina z těchto faktorů má však dočasný charakter. Proto by se měl přebytek běžného účtu z rekordních 3,6 % HDP v roce 2020 postupně snižovat na 1,3 % HDP v roce 2021 a na 0,5 % HDP v roce 2022.

Deficitní hospodaření **veřejných financí** v roce 2020 ve výši 6,2 % HDP bylo velkou měrou ovlivněno epidemií koronaviru. Hluboký propad ekonomické aktivity s sebou nesl pokles příjmů při zvýšených výdajích vynaložených k potlačení šíření epidemie a zmírnění jejích sociálních a ekonomických dopadů. Pokračující epidemie se odrazí i v letošním saldu, které očekáváme meziročně hlubší o 2,6 p. b. Zadlužení veřejných financí pak pravděpodobně vzroste z 38,1 % HDP v roce 2020 na 44,8 % HDP ke konci roku 2021. Naopak v roce 2022 by se již efekty epidemie měly projevovat minimálně. Se započatou konsolidací odhadujeme v příštím roce schodek pod 6 % HDP a dluh přes 48 % HDP.

Oživení taženo domácí poptávkou

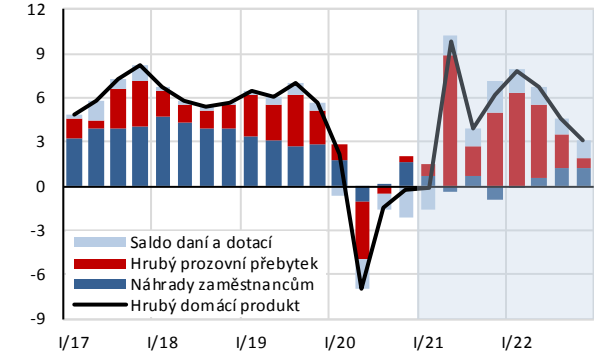
růst reálného HDP v %, příspěvky v procentních bodech

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Ziskovost firem patrně výrazně vzrostla

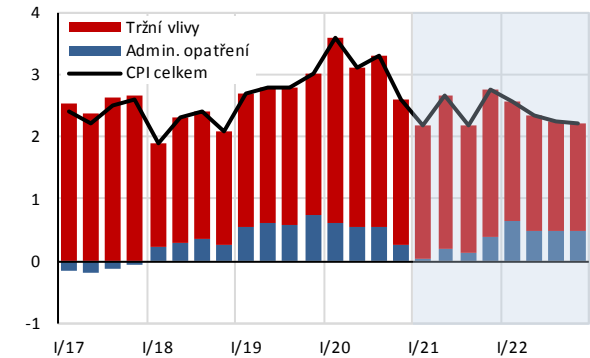
meziroční růst nominálního HDP v %, příspěvky v p. b.

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Inflace mírně nad 2% cílem ČNB

meziroční růst indexu spotřebitelských cen v %, příspěvky v p. b.

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Nezaměstnanost by již neměla výrazně růst

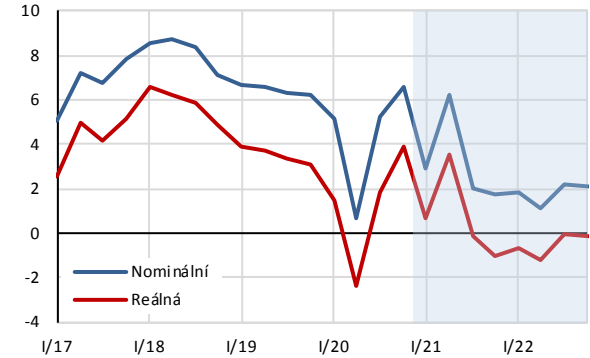
registrovaná nezaměstnanost, v tis. osob, sezónně očištěno

Zdroj: MPSV. Výpočty a predikce MF ČR.

Mzdový růst by měl zvolnit

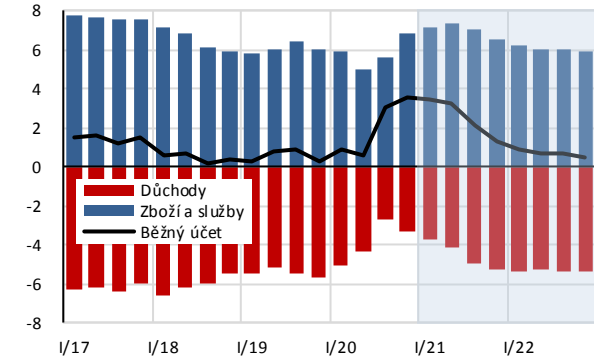
průměrná hrubá měsíční mzda, meziroční růst v %

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Přebytek běžného účtu by měl postupně klesat

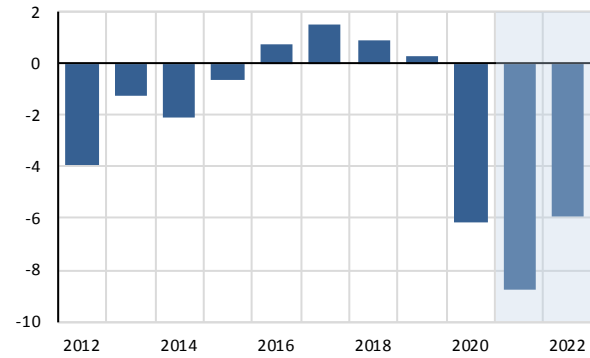
v % HDP (roční klouzavé úhrny)

Zdroj: ČNB, ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Veřejné finance výrazně nesou dopady krize

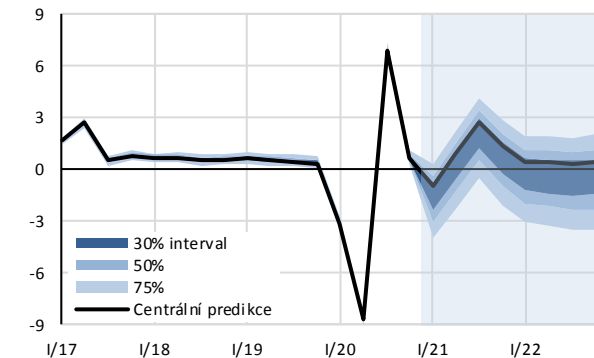
saldo sektoru vládních institucí, v % HDP

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Rizika predikce jsou silně vychýlena směrem dolů

mezičtvrtletní růst reálného HDP v %

Pozn.: Rozložení v minulosti určeno rozložením revizí.

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Hlavní makroekonomické indikátory

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2020	2021
		Aktuální predikce							Minulá predikce	
Nominální hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč, b.c.</i>	4 797	5 111	5 410	5 749	5 652	5 932	6 257	5 613	5 874
	<i>růst v %, b.c.</i>	3,7	6,5	5,8	6,3	-1,7	4,9	5,5	-2,4	4,7
Reálný hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	2,5	5,2	3,2	2,3	-5,6	3,1	3,7	-6,1	3,1
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	3,8	4,0	3,5	3,0	-5,2	0,1	5,7	-5,1	3,3
Spotřeba vládních institucí	<i>růst v %, s.c.</i>	2,5	1,8	3,8	2,2	3,5	3,4	0,9	2,1	2,9
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	-3,0	4,9	10,0	2,3	-8,1	3,8	4,5	-8,2	3,8
Příspěvek čistých vývozu k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	1,4	1,2	-1,2	0,0	-0,3	0,4	-0,2	-0,6	-0,1
Příspěvek změny zásob k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	-0,3	0,5	-0,5	-0,2	-1,5	0,9	0,0	-1,4	0,0
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	1,1	1,3	2,6	3,9	4,2	1,8	1,7	4,0	1,5
Míra inflace spotřebitelských cen	<i>průměr v %</i>	0,7	2,5	2,1	2,8	3,2	2,5	2,3	3,2	1,9
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	1,9	1,6	1,4	0,2	-1,3	-1,4	0,0	-1,1	-0,6
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	4,0	2,9	2,2	2,0	2,6	3,6	3,7	2,6	3,3
Objem mezd a platů (dom. koncept)	<i>růst v %, b.c.</i>	5,7	9,2	9,6	6,7	0,0	0,7	2,3	0,2	1,2
Saldo běžného účtu	<i>% HDP</i>	1,8	1,5	0,4	0,3	3,6	1,3	0,5	3,6	1,4
Saldo sektoru vládních institucí	<i>% HDP</i>	0,7	1,5	0,9	0,3	-6,2	-8,8	-5,9	-5,8	-6,6
Předpoklady:										
Měnový kurz CZK/EUR		27,0	26,3	25,6	25,7	26,4	25,9	25,5	26,4	26,1
Dlouhodobé úrokové sazby	<i>% p.a.</i>	0,4	1,0	2,0	1,5	1,1	1,5	1,8	1,1	1,2
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	44	54	71	64	42	64	60	42	51
HDP eurozóny	<i>růst v %, s.c.</i>	1,8	2,7	1,9	1,3	-6,8	3,8	3,6	-7,3	3,6

Zdroj: ČNB, ČSÚ, Eurostat, U. S. Energy Information Administration. Výpočty a predikce MF ČR.

Rizika a nejistoty predikce

Makroekonomická predikce je zatížena řadou rizik, která v úhrnu považujeme za **výrazně vychýlená směrem dolů**.

Hlavním negativním faktorem pro ČR i ostatní ekonomiky je vývoj **epidemické situace** (včetně rizika šíření nových mutací) a rychlost vakcinace obyvatelstva. Makroekonomická predikce vychází z předpokladu, že k významnějšímu a déletrvajícím uvolnění protiepidemických opatření dojde ke konci 2. čtvrtletí 2021. S postupně rostoucí proočkovanosťou společnosti by již omezení v 2. polovině roku neměla být makroekonomicky významná. Predikce také nepočítá s dlouhodobějším dopadem pandemie koronaviru na globální dodavatelské řetězce.

Navzdory dosažení dohody mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím o budoucím uspořádání vzájemných vztahů stále vnímáme určité nejistoty v oblasti **mezinárodního obchodu**, především mezi Spojenými státy a Čínou. Nedořešenou otázkou zůstává nastavení obchodních vztahů EU se Spojenými státy, postoj nové americké vlády by však mohl být více konsenzuální.

Klíčové rovněž bude, zda a jak rychle v ekonomice dojde ke **strukturálním změnám**. V případě, že by současná omezení hospodářské aktivity oproti předpokladu predikce trvala déle, mohlo by v zasažených odvětvích navzdory vládní podpoře firem a podnikatelů dojít k výraznějšímu propouštění. Pokud by poté na trhu práce nedocházelo k dostatečnému vyrovnávání nabídky s poptávkou, nárůst nezaměstnanosti by byl dlouhodobější (propuštění zaměstnanci z odvětví procházejících útlumem by s ohledem na strukturu poptávky po práci neměli odpovídající kvalifikaci). Pomalá či nedostatečná

změna by zároveň limitovala růst firem v perspektivních odvětvích, neboť by se potýkaly s nedostatkem pracovníků.

Ve středním a dlouhodobém horizontu bude s ohledem na demografický vývoj nadále klíčové, aby docházelo ke zvyšování **produktivity práce**. Velkou příležitostí je rozvoj automatizace, robotizace a digitálních technologií. Významným impulzem pro produktivitu by vzhledem k vysokému zapojení českých firem do globálních dodavatelských řetězců byl také jejich posun do pozic s vyšší přidanou hodnotou (ať už směrem k počáteční fázi výzkumu a vývoje, nebo k fázi prodeje finálního výrobku).

Propad ekonomické aktivity a s ním spojené zhoršení finanční situace mnoha domácností a firem patrně povede k **nárůstu** objemu **nesplacených úvěrů**. Pokles kvality úvěrového portfolia bank by přesto neměl ohrozit finanční stabilitu. Rizikem nadále zůstává **nadhodnocení cen rezidenčních nemovitostí**.

Vzhledem k významu **automobilového průmyslu** pro českou ekonomiku pak riziko představuje silná procykličnost tohoto odvětví, jeho exportní orientace a závislost na dodavatelských řetězcích. Ve středním až dlouhodobém horizontu prohlubují rizika strukturální změny, k nimž v automobilovém průmyslu patrně dojde kvůli postupnému zpřísnování emisních norem. Přejechod na alternativní druh pohonu si však vyžádá enormní investice do vývoje technologií, strojů a zařízení či do infrastruktury. Lze také očekávat dopad na zaměstnanost, dodavatelsko-odběratelské vztahy či ceny energií.

1 Východiska predikce

1.1 Vnější prostředí

Zhoršení epidemické situace a opětovné zavádění opatření proti šíření nákazy ve 4. čtvrtletí 2020 tlumilo globální hospodářskou aktivitu, přesto však HDP v některých hlavních světových ekonomikách mezičtvrtletně vzrostl. Očekáváme, že světová ekonomika v tomto roce poroste o 5,5 % (proti 4,1 %) a v roce příštím o 4,0 %. Výhled však zůstává zatížen značnými riziky směrem dolů. Naprosto zásadním faktorem bude rychlost a efektivnost očkovacího procesu a účinnost vakcín proti novým mutacím koronaviru. Nejistý zůstává také vývoj obchodních vztahů USA s Čínou a EU a dopad strukturálních změn v automobilovém průmyslu.

Navzdory zhoršení epidemické situace se hospodářský růst **Spojených států amerických** ve 4. čtvrtletí 2020 pouze zpomalil na 1,0 % mezičtvrtletně (proti 1,2 %). Ekonomiku táhl zejména růst investiční aktivity. Spotřeba sektoru vládních institucí jako jediná složka domácího produktu poklesla, a to o 0,6 %.

Trh práce se i přes pozvolné zlepšování stále potýká s dopady epidemie koronaviru. Míra nezaměstnanosti v březnu 2021 dále mírně klesla na 6,0 %, zůstává však přibližně o 2,5 p. b. vyšší než před pandemií. Postupně se také obnovuje zaměstnanost, přičemž k růstu dochází především v odvětvích volnočasových aktivit, pohostinství, vzdělávání a stavebnictví.

V reakci na hospodářské dopady pandemie ponechal Fed na svém březnovém zasedání dle očekávání hlavní úrokovou sazbu v cílovém pásmu 0,00–0,25 %. Aktuální ekonomický vývoj ani prohlášení většiny členů Rady guvernérů nenasvědčují jejímu zvyšování v horizontu predikce.

Epidemická situace se ve Spojených státech amerických od počátku tohoto roku výrazně zlepšila. Klesají počty nakažených a hospitalizovaných a vakcinace obyvatelstva úspěšně postupuje. Tento vývoj se již pozitivně projevil v důvěře spotřebitelů, která byla nejvyšší od března minulého roku. Rostou i maloobchodní tržby, které se v únoru zvýšily o 6,3 %. Očekávání podniků ve zpracovatelském průmyslu a službách se rovněž zlepšují.

V březnu byl schválen tzv. americký záchraný plán ve výši přibližně 9 % HDP roku 2020, jehož hlavním cílem je zmírnění hospodářských a zdravotních dopadů epidemie. Kromě opatření ve zdravotnictví zahrnuje pomoc zasaženým domácnostem a malým podnikům ve formě snížení daní a rozšíření dávek v nezaměstnanosti. S ohledem na tento masivní stimul, příznivější vývoj epidemické situace a postupující očkování obyvatel očekáváme, že by v roce 2021 mohl hospodářský růst činit 5,9 % (proti 3,3 %). V příštím roce by vlivem vysoké srovnávací zá-

kladny a postupného odeznívání efektů fiskálního stimulu mohlo tempo růstu zpomalit na 4,4 %.

Mezičtvrtletní růst HDP **Číny** ve 4. čtvrtletí 2020 nepatrně zpomalil na 2,6 % (proti 2,2 %), přičemž byl tažen spotřebou domácností a investicemi. Ačkoliv indexy nákupních manažerů ve službách a zpracovatelském průmyslu v únoru 2021 klesly, a to především v důsledku zhoršení epidemické situace v některých zemích, podniky zůstávají optimistické a věří ve zlepšení globální ekonomické situace v následujících měsících. Po prosincovém mírném poklesu spotřebitelské důvěry došlo v lednu 2021 k jejímu opětovnému růstu. Oživení spotřeby domácností se projevilo výrazným zrychlením meziročního růstu maloobchodních tržeb na 33,8 % za leden až únor. Očekáváme, že by čínská ekonomika mohla v roce 2021 vzrůst o 7,9 % (proti 8,5 %) a v roce 2022 zpomalit na 4,1 %.

Výkon ekonomiky **Evropské unie** se ve 4. čtvrtletí 2020 mezičtvrtletně snížil o 0,5 % (proti 2,6 %). V souvislosti s obnovením restriktivních opatření byla dominantním faktorem klesající spotřeba domácností, ostatní výdajové složky působily na růst jen nepatrně kladně.

Vládní podpůrné programy nadále tlumí negativní dopady ekonomického vývoje na trh práce, míra nezaměstnanosti v EA19 se tak v lednu třetí měsíc v řadě udržela na 8,1 %. Meziroční inflace se na začátku letošního roku především vlivem rostoucích cen služeb a potravin vrátila do kladných hodnot a v březnu zrychlila na 1,3 %. Evropská centrální banka v březnu ponechala hlavní úrokovou sazbu na 0,0 % a nezměnil se ani objem nákupů aktiv. Měnové podmínky tak zůstávají mimořádně uvolněné. Index nákupních manažerů v průmyslu se pohybuje v expanzivním pásmu, naopak produkce ve službách se stále snižuje. Omezené možnosti útrat domácností se projevily v dynamice maloobchodních tržeb, jež v lednu klesly meziročně o 6,4 %.

Dohoda o uspořádání vzájemných vztahů mezi EU a Spojeným královstvím nyní nezavádí žádná cla, přesto je vzájemný obchod provázen problémy se zvýšenou administrativou a adaptací na nová pravidla. Rizikem zůstává budoucí nastavení obchodních vztahů se Spojenými státy americkými i schopnost automobilového průmyslu vpořádat se s rostoucími nároky v oblasti ekologických norem. V případě plynulého průběhu vakcinace obyvatel by se ekonomika EU díky obnovené spotřebě domácností mohla v letošním roce navrátit k růstu, který odhadujeme na 3,6 % (proti 3,5 %). V příštím roce by se pak hospodářský výkon EU27 mohl zvýšit o 3,7 %.

HDP v **Německu** se ve 4. čtvrtletí 2020 mezičtvrtletně zvýšil o 0,3 % (proti poklesu o 1,9 %). Podílelo se na tom

zvýšení zásob a zlepšení salda zahraničního obchodu, opačným směrem působila spotřeba domácností.

Index nákupních manažerů ve zpracovatelském průmyslu se v březnu především díky zrychlujícímu tempu nových objednávek zvýšil na historické maximum. Spotřebitelská důvěra vlivem pokračujících restrikcí a zhoršující se epidemické situace setrvává v pásmu kontrakce. Míra nezaměstnanosti se v únoru nepatrně snížila na 4,5 %, výdaje domácností ale byly výrazně omezeny přijatými restrikcemi, a maloobchodní tržby tak meziročně klesly o 9,0 %. Začátkem března došlo k částečnému zmírnění restriktivních opatření a vláda představila další stupně rozvolňování, podmíněné adekvátní epidemickou situací. Očekáváme, že v důsledku oživení spotřeby domácností i zahraniční poptávky by ekonomický růst Německa mohl

v letošním roce dosáhnout 3,3 % (proti 2,9 %) a v roce 2022 pak mírně zrychlit na 3,6 %.

Slovenská ekonomika ve 4. čtvrtletí nepatrně vzrostla o 0,2 % (proti poklesu o 2,8 %). Hospodářskou aktivitu brzdil zahraniční obchod a spotřeba domácností, ostatní složky naopak působily kladně. Průmyslová produkce se v lednu meziměsíčně zvýšila o 0,7 % a míra nezaměstnanosti vzrostla jen nepatrně na 7,2 %. Od konce ledna se epidemická situace začala opět zhoršovat, přičemž zpřísněná opatření se příliš neprojevila. V případě příznivého vývoje v automobilovém průmyslu a hospodářského oživení obchodních partnerů v EU by na Slovensku mohl dojít k rychlému obnovení ekonomického výkonu. HDP by tak v roce 2021 mohl vzrůst o 4,2 % (proti 3,2 %), v příštím roce by tempo růstu mohlo zpomalit na 3,7 %.

Graf 1.1.1: Vývoj ekonomik eurozóny a USA

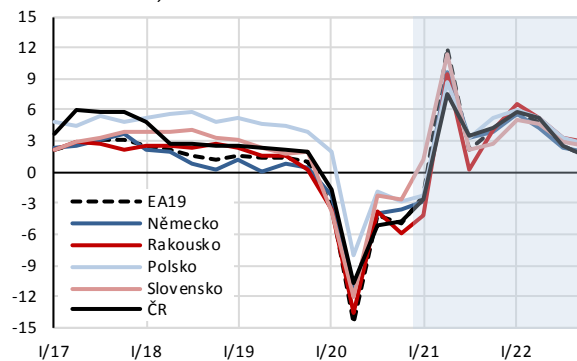
mezičtvrtletní růst reálného HDP v %, sezónně očištěno

Zdroj: Eurostat, OECD. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 1.1.2: Reálný hrubý domácí produkt

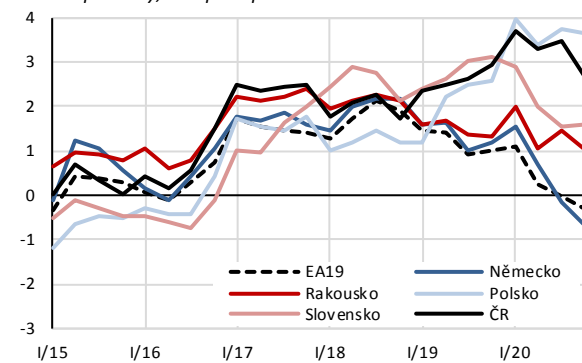
meziroční růst v %, sezónně očištěno

Zdroj: ČSÚ, Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 1.1.3: Harmonizovaný index spotřebitelských cen

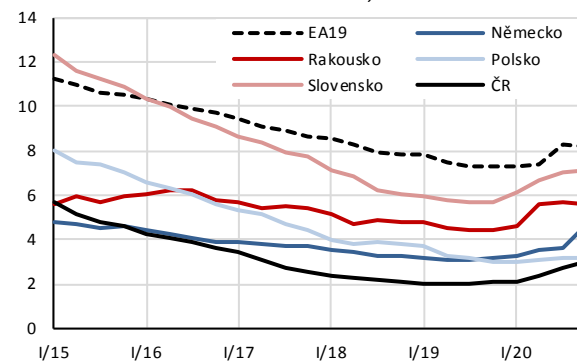
čtvrtletní průměry, růst proti předchozímu roku v %

Zdroj: Eurostat. Výpočty MF ČR.

Graf 1.1.4: Míra nezaměstnanosti

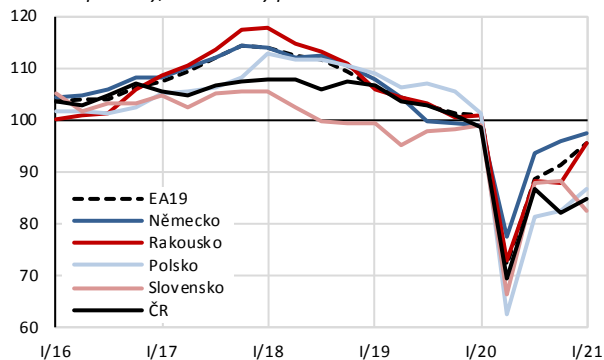
mezinárodně srovnatelná míra nezam. v %, sezónně očištěno

Zdroj: Eurostat.

Graf 1.1.5: Indikátor ekonomického sentimentu

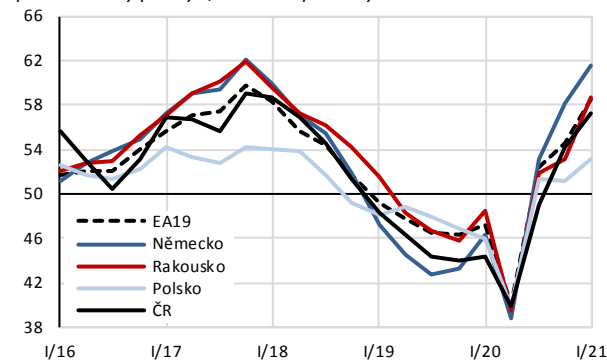
čtvrtletní průměry, dlouhodobý průměr = 100

Zdroj: Eurostat. Výpočty MF ČR.

Graf 1.1.6: Index nákupních manažerů

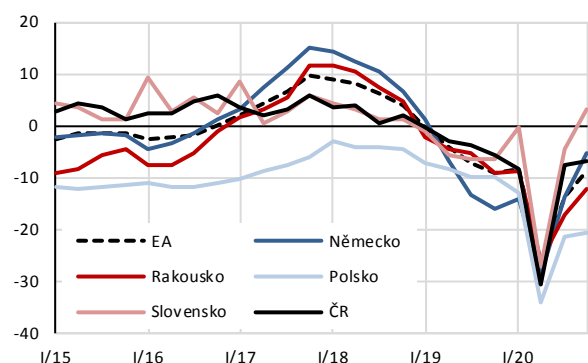
zpracovatelský průmysl, čtvrtletní průměry

Zdroj: Markit. Výpočty MF ČR.

Graf 1.1.7: Indikátor důvěry podnikatelů

zpracovatelský průmysl, čtvrtletní průměry

Zdroj: OECD. Výpočty MF ČR.

Graf 1.1.8: Ukazatel Ifo a průmyslová produkce v ČR

saldo (Ifo, Německo); index produkce ve zprac. průmyslu ČR, meziroční růst v % (z tříměsíčních klouzavých průměrů), sezónně očištěno

Zdroj: CESifo, ČSÚ. Výpočty MF ČR.

Tabulka 1.1.1: Hrubý domácí produkt – roční

růst reálného HDP v %

		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
											Predikce	Predikce
Svět	sezónně očištěno	3,5	3,5	3,4	3,3	3,8	3,5	2,8	-3,4	5,5	4,0	
USA	sezónně očištěno	1,8	2,5	3,1	1,7	2,3	3,0	2,2	-3,5	5,9	4,4	
Čína	sezónně očištěno	7,8	7,3	6,9	6,7	7,0	6,8	6,0	1,8	7,9	4,1	
Spojené království	sezónně očištěno	2,2	2,9	2,4	1,7	1,7	1,3	1,4	-9,8	5,0	4,4	
EU27	sezónně očištěno	0,0	1,6	2,2	2,0	2,9	2,1	1,6	-6,3	3,6	3,7	
	neočištěno	0,0	1,6	2,3	2,0	2,8	2,1	1,6	-6,2	.	.	
EA19	sezónně očištěno	-0,2	1,4	1,9	1,8	2,7	1,9	1,3	-6,8	3,8	3,6	
	neočištěno	-0,2	1,4	2,0	1,9	2,6	1,9	1,3	-6,6	.	.	
Německo	sezónně očištěno	0,6	2,2	1,2	2,1	2,9	1,3	0,6	-5,3	3,3	3,6	
	neočištěno	0,4	2,2	1,5	2,2	2,6	1,3	0,6	-4,9	3,4	3,7	
Francie	sezónně očištěno	0,6	1,0	1,0	1,0	2,4	1,8	1,5	-8,2	4,8	4,0	
	neočištěno	0,6	1,0	1,1	1,1	2,3	1,8	1,5	-8,1	4,9	3,9	
Itálie	sezónně očištěno	-1,9	0,1	0,7	1,4	1,7	0,8	0,3	-8,9	3,6	3,4	
	neočištěno	-1,8	0,0	0,8	1,3	1,7	0,9	0,3	-8,9	3,6	3,3	
Rakousko	sezónně očištěno	0,0	0,8	0,9	2,0	2,5	2,5	1,4	-6,7	2,2	4,5	
	neočištěno	0,0	0,7	1,0	2,0	2,4	2,6	1,4	-6,6	2,1	4,5	
Maďarsko	sezónně očištěno	1,9	4,1	3,8	2,1	4,5	5,4	4,6	-5,1	4,3	4,7	
	neočištěno	1,9	4,2	3,8	2,1	4,3	5,4	4,6	-5,0	4,3	4,7	
Polsko	sezónně očištěno	1,1	3,4	4,2	3,2	4,9	5,4	4,6	-2,7	3,7	4,3	
	neočištěno	1,1	3,4	4,2	3,1	4,8	5,4	4,5	-2,7	3,6	4,3	
Slovensko	sezónně očištěno	0,7	2,6	4,8	2,1	3,0	3,8	2,3	-5,2	4,2	3,7	
Česká republika	sezónně očištěno	0,0	2,3	5,5	2,4	5,4	3,2	2,2	-5,6	3,0	3,7	
	neočištěno	0,0	2,3	5,4	2,5	5,2	3,2	2,3	-5,6	3,1	3,7	

Zdroj: ČSÚ, Eurostat, MMF, NBS China, OECD, Office for National Statistics. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 1.1.2: Hrubý domácí produkt – čtvrtletní
růst reálného HDP v %, data očištěná o sezónní a kalendářní vlivy

		2020				2021			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1 <i>Odhad</i>	Q2 <i>Predikce</i>	Q3 <i>Predikce</i>	Q4 <i>Predikce</i>
USA	<i>mezičtvrtletní</i>	-1,3	-9,0	7,5	1,0	0,2	1,4	4,3	1,8
	<i>meziroční</i>	0,3	-9,0	-2,8	-2,4	-1,0	10,3	7,0	7,9
Čína	<i>mezičtvrtletní</i>	-9,7	11,6	3,0	2,6	0,7	0,5	0,6	0,5
	<i>meziroční</i>	-6,8	3,2	4,9	6,5	18,8	6,9	4,5	2,3
Spojené království	<i>mezičtvrtletní</i>	-2,8	-19,5	16,9	1,3	-1,5	2,1	2,8	1,6
	<i>meziroční</i>	-2,2	-21,4	-8,5	-7,3	-6,1	19,1	4,7	5,0
EU27	<i>mezičtvrtletní</i>	-3,3	-11,2	11,6	-0,5	-0,9	1,1	2,6	1,1
	<i>meziroční</i>	-2,7	-13,8	-4,1	-4,6	-2,2	11,3	2,4	3,9
EA19	<i>mezičtvrtletní</i>	-3,8	-11,6	12,5	-0,7	-1,0	1,2	2,7	1,1
	<i>meziroční</i>	-3,3	-14,6	-4,2	-4,9	-2,2	11,9	2,2	4,0
Německo	<i>mezičtvrtletní</i>	-2,0	-9,7	8,5	0,3	-1,1	1,8	2,3	0,8
	<i>meziroční</i>	-2,2	-11,3	-4,0	-3,6	-2,8	9,6	3,3	3,8
Francie	<i>mezičtvrtletní</i>	-5,9	-13,5	18,5	-1,4	-1,2	0,5	3,4	1,3
	<i>meziroční</i>	-5,6	-18,6	-3,7	-4,9	-0,2	15,9	1,2	4,0
Itálie	<i>mezičtvrtletní</i>	-5,5	-13,0	15,9	-1,9	-0,8	0,6	2,7	1,2
	<i>meziroční</i>	-5,8	-18,2	-5,2	-6,6	-1,9	13,4	0,6	3,8
Rakousko	<i>mezičtvrtletní</i>	-3,0	-10,7	11,8	-2,7	-1,4	2,0	2,5	1,0
	<i>meziroční</i>	-3,6	-13,6	-3,8	-5,9	-4,2	9,4	0,3	4,2
Maďarsko	<i>mezičtvrtletní</i>	-0,4	-14,5	11,0	1,4	-0,5	1,4	2,3	1,4
	<i>meziroční</i>	2,0	-13,4	-4,8	-4,1	-4,3	13,5	4,6	4,6
Polsko	<i>mezičtvrtletní</i>	-0,3	-9,0	7,9	-0,7	0,2	1,3	2,5	1,2
	<i>meziroční</i>	1,9	-8,0	-1,8	-2,7	-2,3	8,8	3,3	5,3
Slovensko	<i>mezičtvrtletní</i>	-5,1	-8,3	11,6	0,2	-1,4	1,0	2,4	0,8
	<i>meziroční</i>	-3,8	-12,1	-2,3	-2,6	1,2	11,4	2,2	2,8
Česká republika	<i>mezičtvrtletní</i>	-3,1	-8,7	6,9	0,6	-0,9	0,9	2,8	1,4
	<i>meziroční</i>	-1,8	-10,8	-5,1	-4,8	-2,7	7,5	3,4	4,2

Zdroj: ČSÚ, Eurostat, NBS China, OECD, Office for National Statistics. Výpočty a predikce MF ČR.

1.2 Ceny komodit

Cena ropy Brent činila v 1. čtvrtletí 2021 podle odhadu v průměru 63 USD/barel (*proti 51 USD/barel*). Meziročně se zvýšila téměř o čtvrtinu, v korunovém vyjádření však mírněji, a to o 16 %.

V 1. čtvrtletí k růstu ceny ropy patrně přispělo rozhodnutí Organizace zemí vyvážejících ropu a dalších přidružených států prodloužit platnost březnových limitů těžby i na duben. Ještě výrazněji se však v dynamice ceny ropy zřejmě projevil dobrovolný snížení těžby ropy Saúdskou Arábií o 1 mil. barelů denně, s nímž se zatím dá počítat i v dubnu. O dalším nastavení těžebních limitů by Organizace zemí vyvážejících ropu a další přidružené státy měly znovu jednat na přelomu 1. a 2. čtvrtletí 2021.

Energetická informační správa Spojených států odhaduje, že počínaje 2. čtvrtletím 2021 bude světová produkce ropy přibližně odpovídat její spotřebě. Nebude tudíž docházet k výraznějším změnám zásob vytěžené ropy, což by vytvářelo podmínky pro stabilní cenu. Na termínovém

trhu se však ropa s pozdějším dodáním obchoduje levněji než ropa s bližším dodáním.

Předpokládaný vývoj ceny ropy Brent odráží právě tuto klesající křivku cen kontraktů futures, která je ovšem ve srovnání s lednovou makroekonomickou predikcí položena mnohem výše. V roce 2021 by průměrná cena barelu ropy měla být o téměř 53 % vyšší než v roce 2020, tedy 64 USD (*proti 51 USD*), v roce 2022 by měla dosáhnout 60 USD. Růst korunové ceny ropy by měl být tlumen posilováním kurzu české koruny vůči americkému dolaru, a to zejména v roce 2021 (viz graf 1.2.2).

Kromě ceny ropy se ve 2. pololetí 2020 zvýšila také cena zemního plynu (viz tabulku 1.2.2). Ani jedna z těchto komodit nepředstavuje výjimku z rostoucího trendu, který je na **komoditních trzích** patrný zejména od 4. čtvrtletí 2020. Tento trend se vedle energií týká i kovů a potravinářských komodit, považujeme jej proto za proinflační riziko.

Graf 1.2.1: Dolarová cena ropy Brent

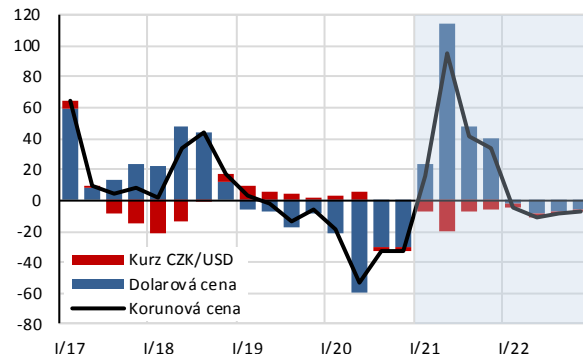
USD/barel

Zdroj: U. S. Energy Information Administration. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 1.2.2: Korunová cena ropy Brent

meziroční růst korunové ceny ropy Brent v %, příspěvky v p. b.

Zdroj: ČNB, U. S. EIA. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 1.2.1: Světové ceny vybraných komodit – roční

ceny okamžitého dodání, cena zemního plynu v USD za milion britských tepelných jednotek

		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
											Predikce	Predikce
Ropa Brent	USD/barel	108,6	99,0	52,4	43,6	54,2	71,4	64,3	41,8	64	60	
	růst v %	-2,6	-8,8	-47,1	-16,9	24,3	31,7	-9,9	-35,0	52,6	-6,2	
Index v CZK	2010=100	139,9	134,6	85,0	70,1	83,1	102,2	97,1	63,6	90	83	
	růst v %	-2,7	-3,8	-36,9	-17,4	18,5	23,0	-5,0	-34,6	41,8	-7,8	
Zemní plyn (Evropa)	USD/MMBtu	11,8	10,1	6,8	4,6	5,7	7,7	4,8	3,2	.	.	
	růst v %	2,7	-14,7	-32,1	-33,1	25,3	34,4	-37,5	-32,5	.	.	
Index v CZK	2010=100	145,9	131,7	106,2	70,7	84,2	106,0	69,6	47,1	.	.	
	růst v %	2,6	-9,8	-19,4	-33,4	19,2	25,8	-34,3	-32,4	.	.	

Zdroj: ČNB, Světová banka, U. S. Energy Information Administration. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 1.2.2: Světové ceny vybraných komodit – čtvrtletní

ceny okamžitého dodání, cena zemního plynu v USD za milion britských tepelných jednotek

		2020				2021			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
Ropa Brent	USD/barel	50,3	29,7	42,9	44,3	63	66	64	62
	růst v %	-20,3	-57,0	-30,7	-30,0	24,5	122,5	49,3	41,0
Index v CZK	2010=100	77,0	48,0	64,0	65,2	89	93	90	88
	růst v %	-18,0	-53,8	-32,2	-32,3	15,8	94,6	41,0	34,3
Zemní plyn (Evropa)	USD/MMBtu	3,1	1,8	2,9	5,2	.	.	.	.
	růst v %	-49,8	-57,6	-25,1	5,1	.	.	.	.
Index v CZK	2010=100	45,4	28,2	41,1	73,5	.	.	.	.
	růst v %	-48,4	-54,5	-26,8	1,7	.	.	.	.

Zdroj: ČNB, Světová banka, U. S. Energy Information Administration. Výpočty a predikce MF ČR.

1.3 Fiskální politika

Podle údajů ČSÚ skončilo hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2020 deficitem ve výši 6,2 % HDP (*proti 5,8 % HDP*) a bylo určeno především výsledkem státního rozpočtu, který kromě posílené redistribuční funkce nesl v převážné míře i tíhu stabilizace ekonomiky a kompenzace výpadku příjmu ostatních jednotek veřejných financí. Transfery ze státního rozpočtu pak vedly k tomu, že místní vládní instituce vykázaly opět přebytek, zatímco zdravotní pojišťovny během zdravotní krize pouze mírný deficit. Z pohledu strukturálního salda vedla expanzivní fiskální politika k deficitu ve výši 2,7 % HDP (*proti 2,0 % HDP*), neboť celá řada opatření byla jednorázové nebo přechodné povahy a pokles příjmů do určité míry cyklického charakteru.

Příjmová strana byla poznamenána poklesem nebo ztrátou dynamiky daňových příjmů v důsledku hluboké ekonomické recese. Daňové příjmy včetně příspěvků na sociální zabezpečení poklesly o 2,7 %, přičemž nejvíce se propadl výnos daně z příjmů právnických osob (-22,1 %). V jeho vývoji se kromě nuceného útlumu ekonomické aktivity firem odrazil i vliv „daňového balíčku 2021“ zavádějícího mimořádné odpisy a zvýšení limitu pro odpisování dlouhodobého hmotného majetku s odhadovaným dopadem 13,4 mld. Kč. V případě daně z příjmů fyzických osob došlo, i vlivem opatření stabilizujících zaměstnanost, k meziročnímu růstu o 3,3 %. Růst náhrad zaměstnancům o 1,3 % spolu s navýšenou platbou státu za státního pojištění o 25,4 mld. Kč a prominutím minimálních záloh na sociální a zdravotní pojištění pro osoby samostatně výdělečně činné (-14,3 mld. Kč), stejně jako prominutí pojistného na sociální pojištění placeného zaměstnavatelem (-13,3 mld. Kč), byly určující pro dynamiku příspěvků na sociální zabezpečení (1,6 %).

Daň z přidané hodnoty (-3,0 %) reflektovala vedle poklesu konečné spotřeby domácností (viz kapitolu 3.1) také snížení sazby na vybrané zboží a služby. Výnos spotřebních daní, vyjádřený bez dotací na obnovitelné zdroje energie, poklesl o 6,4 %. U daně z minerálních olejů se projevila nižší spotřeba nafty a benzínu v důsledku výrazného úbytku přepravních výkonů, stejně jako vyšší vratka u „zelené nafty“. V případě daně z tabákových výrobků mělo značný vliv omezení přeshraničních nákupů a cestovního ruchu. Naopak pozitivní příjmový efekt měla změna sazeb na tabákové výrobky a líh s původně očekávaným dopadem cca 10,3 mld. Kč. Naproti tomu zrušení daně z nabytí nemovitých věcí znamenalo výpadek příjmů ve výši 13,8 mld. Kč.

Výdaje na konečnou spotřebu sektoru vládních institucí si díky náhradám zaměstnancům a naturálním sociálním dávkám zachovaly značnou dynamiku ve výši 8,7 %. Dvouciferný růst náhrad zaměstnancům táhly platy pracovníků ve školství a zdravotnictví, doplněné prostředky na odměny ve zdravotnictví, sociálních službách či v bezpečnostních sborech. Ještě o něco rychleji (10,6 %) rostly naturální sociální dávky, resp. výdaje na zdravotní péči

hrazené subjektům mimo sektor vládních institucí. Oproti tomu došlo pouze k mírnému růstu výdajů na mezispotřebu (1,9 %), jelikož vyšší spotřebu ve zdravotnictví, v železniční dopravě či ve výzkumu tlumila nižší mezispotřeba v oblasti silniční dopravy či veřejných vysokých škol.

Peněžité sociální dávky meziročně vzrostly o 15,9 %. Kromě ekonomického vývoje se zde promítla vysoká valorizace dávek důchodového pojištění, mimořádný příspěvek důchodcům (15 mld. Kč), navýšení rodičovského příspěvku (14,1 mld. Kč) či dočasně posílené ošetrovné během epidemie (12 mld. Kč).

Tempo růstu investičních výdajů ve srovnání s předchozími třemi lety zvolnilo na 9,8 %, přičemž z více než 82 % byly tyto investice financovány z národních zdrojů. Ústřední vládní instituce navýšily své investice o 15,2 %, zatímco územní jednotky pouze o 4,2 %. Vyšší výpůjční potřeba státu vyvolaná krytím navýšeného deficitu státního rozpočtu a posílením likvidních rezerv státní pokladny vedla k růstu úrokových nákladů o 7,1 % na úroveň 0,8 % HDP.

Ve více než 35% růstu dotací se promítly prostředky na podporu různých skupin ekonomických subjektů postižených epidemií koronaviru, resp. opatřeními přijatými ve snaze zabránit jejímu šíření. Jednalo se především o program Antivirus – režimy A/A Plus a B ve výši 25,5 mld., nebo specifické COVID programy Ministerstva průmyslu a obchodu a Ministerstva pro místní rozvoj. Další opatření byla realizována prostřednictvím transferů meziročně vyšších přes 28 %. Šlo největší měrou o tzv. kompenzační bonus vyplácený při splnění určitých podmínek osobám samostatně výdělečně činným, malým společnostem s ručením omezeným a zaměstnancům pracujícím na dohodu o pracovní činnosti či dohodu o provedení práce s celkovým dopadem 26,3 mld. Kč

Hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2021 bude stále velkou měrou ovlivněno situací vyvolanou epidemií koronaviru, jejími ekonomickými důsledky a opatřeními provedenými v oblasti veřejného zdravotnictví a stimulační fiskální politiky. Očekáváme proto výrazné deficitní hospodaření ve výši 8,8 % HDP (*proti 6,6 % HDP*), které půjde opět na vrub především státnímu rozpočtu. Naproti tomu místní vládní instituce patrně vykážou mírný přebytek, k jehož dosažení přispěje i úprava rozpočtového určení daní v jejich prospěch. Navzdory dalšímu navýšení platby za státního pojištění očekáváme deficitní hospodaření fondů sociálního zabezpečení. Z pohledu strukturálního salda by expanzivní fiskální politika měla vést k deficitu 6,5 % HDP (*proti 5,9 % HDP*).

Predikce počítá s přibližně stejnou výší daňových příjmů a příspěvků na sociální zabezpečení jako v roce 2020, přičemž samotné daňové příjmy by měly především v důsledku schváleného „daňového balíčku 2021“ klesnout o 4,7 %. Balíček přinesl mimo jiné snížení efektivní

sazby daně z příjmů fyzických osob s odhadovaným dopadem na veřejné finance ve výši 99 mld. Kč. Tento efekt se skládá z úpravy daňového základu a sazeb spolu se zvýšením základní slevy na poplatníka. Naopak u daně z příjmů právnických osob očekáváme růst o 6,0 %, její dynamika je ale rovněž korigována o dopady několika opatření „daňového balíčku 2021“.

Příspěvky na sociální zabezpečení by měly meziročně vzrůst o 5,9 %. Jejich tempo se odvíjí od predikce náhrad zaměstnancům v národním hospodářství a od postupného odeznění opatření zmírňujících socioekonomické dopady protiepidemických restrikcí (odpuštění minimálních záloh osobám samostatně výdělečně činným 2020, program Antivirus – režim C). Zvýšení platby za státního pojištění do systému veřejného zdravotního pojištění přispěje dalšími cca 30 mld. Kč.

U výnosu daně z přidané hodnoty predikujeme růst o 3,8 %. Autonomní vývoj koresponduje s očekávaným růstem nominální spotřeby domácností, části výdajů na konečnou spotřebu i tvorby hrubého fixního kapitálu sektoru vládních institucí. Přehrazení vybraného zboží a služeb do druhé snížené sazby daně v průběhu roku 2020 bude v letošním roce patrně snižovat výnos o částku 2,4 mld. Kč. Výnos daně bude redukován rovněž v důsledku prominutí daně u prostředků pro testování na onemocnění COVID-19 a očkovacích látek proti tomuto onemocnění spolu s prominutím daně u respirátorů s celkovým dopadem 2,3 mld. Kč.

Výnos spotřebních daní (bez dotací na obnovitelné zdroje energie) by měl vzrůst o 12,6 %. Pozitivně budou působit zejména změny sazeb na tabákové výrobky v celkové odhadované výši 5,2 mld. Kč. Spotřební daně by měly být příznivě ovlivněny i zavedením digitální daně, přičemž dopad v roce 2021 očekáváme ve výši 1,1 mld. Kč. U daně z minerálních olejů předpokládáme výraznější růst vlivem ekonomického oživení, což by mělo do značné míry smazat propad z roku 2020. Pozitivní autonomní vývoj bude ve výnosu daně tlumen dopady snížené sazby daně na naftu o 1 Kč na litr v celkové výši 5,6 mld. Kč.

Výdaje na konečnou spotřebu s očekávaným růstem 6,9 % budou taženy mezispotřebou, naturálními sociálními transfery a náhradami zaměstnancům. Schválený nárůst platů je v zásadě rozdělen mezi pracovníky ve školství, zdravotnictví a sociálních službách. Objem platů ve veřejné sféře by měl vzrůst o 5,1 % i vlivem mimořádných odměn zdravotnickému personálu v souvislosti s druhou vlnou epidemie. Pokračovat by měla poměrně silná dynamika naturálních sociálních transferů (11,0 %). Počítáme, že v prvním pololetí 2021 budou výdaje do zdravotnictví stále určeny epidemickou situací a procesem vakcinace obyvatel ČR. Výše růstu mezispotřeby by

měla v letošním roce dosahovat 8,4 %, a částečně tak kompenzovat její loňský nevýrazný růst v důsledku zavřených škol i dalších veřejných institucí. V oblasti zdravotní péče by se zde měly projevit nákupy vakcín proti COVID-19 a testů do škol.

Zvýšení peněžitých sociálních dávek o 6,1 % reflektuje jak zákonnou valorizaci dávek důchodového pojištění, tak vývoj na trhu práce i navýšení transferů do veřejného zdravotního pojištění.

S ohledem na očekávané hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2020 a 2021 a předpokládaný vývoj úrokových sazeb by úrokové náklady měly vzrůst o 5,7 %. Investice do fixního kapitálu by měly zrychlit na 13,5 %, přičemž očekáváme zapojení nových programů a nástrojů EU.

Pokračující programy podpory v souvislosti s epidemií COVID-19 jsou důvodem vysoké předpokládané úrovně dotací, neboť část opatření bude relevantní i v první polovině roku 2021 (především program Antivirus). Novou podobu kompenzací ke zmírnění negativních dopadů omezení spojených s opatřeními v boji proti epidemii COVID-19 pro podnikatelské subjekty na rok 2021 představují programy COVID – 2021 a COVID – Nepokryté náklady s celkovým odhadovaným dopadem 12 mld. Kč.

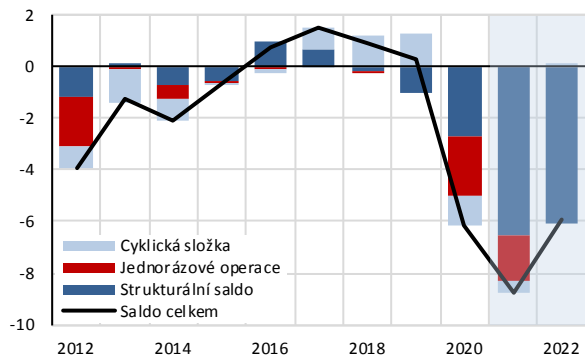
Dynamiku celkových výdajů výrazně zvyšují i kapitálové transfery s meziročním růstem 47,0 %. Pokračující podpora ve formě kompenzačního bonusu by měla znamenat výdaj 33,4 mld. Kč. S aktuálním dopadem přibližně 19 mld. Kč je spojeno zavedení institutu zpětného působení daňové ztráty, kterého mohou využít jak fyzické, tak právnické osoby.

Deficitní hospodaření vládních institucí, zejména pak státního rozpočtu, se promítlo i do výše dluhu v roce 2020, který vzrostl o 7,8 p. b. na 38,1 % HDP (*proti 38,3 % HDP*). V roce 2021 očekáváme překročení hranice 40 % HDP s tím, že zadlužení by na konci roku mělo dosáhnout 44,8 % HDP (*proti 43,3 % HDP*).

V hospodaření veřejných financí v roce 2022 by se již neměly projevovat efekty epidemie. Účinnosti pozbyde většina jednorázových či jiných přechodných operací a mělo by dojít ke zvolnění dynamiky nákupů zboží v oblasti zdravotnictví. Některá stabilizační a stimulační opatření, spojená primárně s „daňovým balíčkem 2021“, nicméně přetrvávají i nadále. Zákon o pravidlech rozpočtové odpovědnosti zároveň počítá s fiskálním úsilím ve výši 0,5 procentního bodu v porovnání s rokem 2021. Predikujeme proto, že schodek sektoru vládních institucí klesne o téměř 3 procentní body na hodnotu -5,9 % HDP a zadlužení vzroste na 48,2 % HDP.

Graf 1.3.1: Saldo sektoru vládních institucí

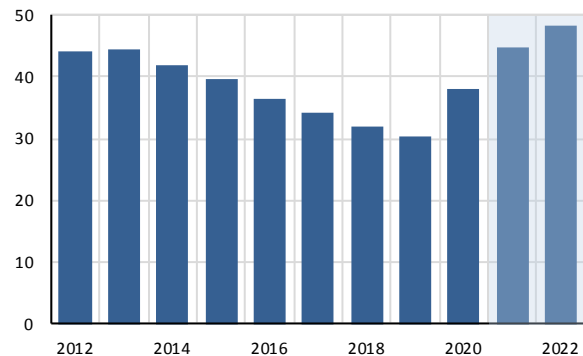
v % HDP

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 1.3.2: Dluh sektoru vládních institucí

v % HDP

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 1.3.1: Saldo a dluh

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
								Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Saldo sektoru vládních institucí	% HDP	-0,6	0,7	1,5	0,9	0,3	-6,2	-8,8	-5,9	-5,4	-5,2
	mld. Kč	-30	34	77	49	18	-348	-522	-370	-351	-355
Cyklická složka salda	% HDP	0,0	-0,1	0,9	1,2	1,3	-1,2	-0,5	0,1	0,2	0,1
Cyklicky očištěné saldo	% HDP	-0,6	0,8	0,7	-0,3	-1,0	-5,0	-8,3	-6,0	-5,5	-5,3
Jednorázové a jiné přechodné operace	% HDP	-0,1	-0,1	0,0	-0,1	0,0	-2,3	-1,8	0,0	0,0	0,0
Strukturální saldo	% HDP	-0,6	1,0	0,7	-0,2	-1,0	-2,7	-6,5	-6,0	-5,5	-5,3
Fiskální úsilí	p. b.	0,1	1,5	-0,3	-0,8	-0,8	-1,7	-3,8	0,5	0,5	0,2
Úroky	% HDP	1,1	0,9	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Primární saldo	% HDP	0,4	1,6	2,2	1,7	1,0	-5,4	-8,0	-5,1	-4,6	-4,4
Primární cyklicky očištěné saldo	% HDP	0,4	1,7	1,4	0,5	-0,3	-4,2	-7,6	-5,3	-4,8	-4,5
Dluh sektoru vládních institucí	% HDP	39,7	36,6	34,2	32,1	30,3	38,1	44,8	48,2	51,5	54,6
	mld. Kč	1 836	1 755	1 750	1 735	1 740	2 153	2 655	3 017	3 352	3 692
Změna dluhové kvóty	p. b.	-2,2	-3,1	-2,3	-2,2	-1,8	7,8	6,7	3,5	3,3	3,0

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

1.4 Měnová politika, finanční sektor a měnové kurzy

1.4.1 Měnová politika

ČNB v 1. čtvrtletí 2021 ponechala podle očekávání dvou-
týdenní repo sazbu na 0,25 %. Důvodem byla nejen epi-
demická situace a dopady restriktivních opatření na do-
mácí ekonomiku, ale také očekávaný hospodářský vývoj
v zahraničí.

V 1. čtvrtletí byly měnové podmínky výrazně uvolněné
v úrokové složce. Vzhledem k předpokládanému vývoji
krátkodobých úrokových sazeb a predikované inflaci bu-
dou reálné úrokové sazby v roce 2021 a 2022 i nadále
působit stimulačně. Kurzová složka by v horizontu pre-
dikce měla být téměř neutrální. Měnové podmínky tak
budou na ekonomiku v prostředí postupně se uzavírající
záporné produkční mezery působit prorůstově.

1.4.2 Finanční sektor a úrokové sazby

Tříměsíční sazba PRIBOR v 1. čtvrtletí 2021 v průměru
dosáhla 0,4 % (v souladu s predikcí). Pokud bude nastave-
ní monetární politiky odpovídat našim předpokladům
(postupná normalizace úrokových sazeb od 4. čtvrtletí
2021), měla by ve 2. čtvrtletí činit 0,4 % (beze změny),
stejně jako v průměru za celý rok 2021 (beze změny).
V roce 2022 by tříměsíční sazba PRIBOR mohla v průmě-
ru vzrůst na 1,1 %.

Výnosy do splatnosti desetiletých státních dluhopisů
pro konvergenční účely se v lednu a únoru 2021 zvýšily
na 1,3 %, respektive 1,5 %. Pro 1. čtvrtletí odhadujeme
jejich průměrnou hodnotu na 1,5 % (proti 1,2 %). S ohle-
dem na předpokládané nastavení měnové politiky ČNB
a ECB, vývoj inflace a rostoucí výnosovou křivku se do-
mníváme, že by dlouhodobé úrokové sazby mohly ve
2. čtvrtletí dosahovat 1,6 % (proti 1,2 %) a za celý rok
2021 v průměru 1,5 % (proti 1,2 %). Pro rok 2022 počí-
táme s mírným nárůstem na 1,8 %.

Ve 4. čtvrtletí 2020 i v lednu 2021 se **úvěry domácnos-
tem** meziročně zvýšily o 6,4 %, v únoru se jejich tempo
nepatrně zvýšilo na 6,5 %. Růst úvěrů na spotřebu v prů-
běhu loňského roku postupně zpomaloval, v lednu
a únoru již došlo k nepatrnému meziročnímu poklesu.
Naproti tomu dynamika ostatních úvěrů, které zahrnují
úvěry živnostníkům, ve 4. čtvrtletí 2020 vzrostla na
3,9 %, a na obdobné úrovni se udržela i v lednu a únoru.
Růst celkového objemu úvěrů na bydlení postupně
zrychloval až na únorových 8,2 %, k čemuž přispěly nízké
úrokové sazby a rozvolnění doporučení ČNB k řízení rizik

spojených s poskytováním retailových úvěrů zajištěných
rezidenční nemovitostí (od června 2020 je aktivní pouze
doporučení pro poměr výše úvěru k hodnotě nemovitos-
ti, který by neměl přesáhnout 90 %). Průměrná klientská
úroková sazba z celkového objemu úvěrů domácnostem
v únoru meziročně klesla o 0,2 p. b. na 3,4 %.

Úvěry nefinančním podnikům, jejichž růst ve 4. čtvrtletí
2020 zpomalil na 1,2 %, v lednu a únoru 2021 téměř
stagnovaly. Vzrostly pouze cizoměnové úvěry a úvěry se
splatností nad 1 rok. Průměrná klientská úroková sazba
z celkového objemu úvěrů nefinančním podnikům se
v únoru meziročně snížila o 1,3 p. b. na 2,5 %.

Od listopadu 2020 již neměly banky povinnost vyhovět
žádostem o odložení splátek, což se na **podílu úvěrů
v selhání** projevilo výrazněji u nefinančních podniků než
u domácností. Podíl úvěrů v selhání na celkových úvě-
rech ve 4. čtvrtletí 2020 u domácností prakticky stagno-
val na 1,6 %, v lednu i únoru 2021 dosáhl 1,8 %. U nefi-
nančních podniků se ve 4. čtvrtletí zvýšil na 3,7 %, v
lednu i únoru byl 4,2 %.

1.4.3 Měnové kurzy

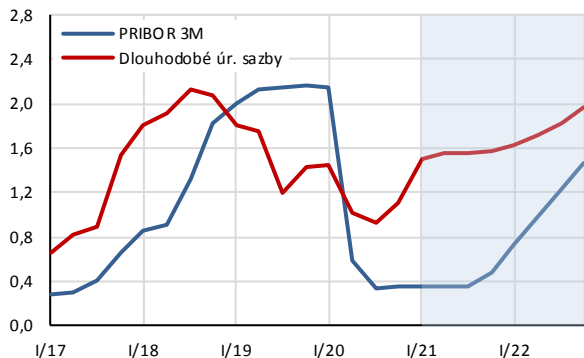
Na počátku roku 2021 nejprve koruna vůči euru posílila
na 25,7 CZK/EUR, následně se ale vrátila ke slabším
úrovním okolo 26,3 CZK/EUR. V průměru tak koruna vůči
euru v 1. čtvrtletí 2021 meziročně oslabilo o 1,7 % na
26,1 CZK/EUR (proti 26,3 CZK/EUR). Kurz koruny zůstává
značně volatilní, pravděpodobně vlivem výrazně pro-
měnlivého sentimentu na mezinárodních finančních tr-
zích v prostředí zvýšených globálních rizik a nejistot.

Od 2. čtvrtletí očekáváme návrat koruny na trajektorii
pozvolného trendového posilování o 0,4 % mezičtvrtlet-
ně. Ve 2. čtvrtletí 2021 by tak kurz koruny vůči euru měl
v průměru činit 26,0 CZK/EUR (proti 26,2 CZK/EUR), za
celý rok 2021 potom 25,9 CZK/EUR (proti 26,1 CZK/EUR).
Postupná apreciacie by měla odrážet nejprve kladný úro-
kový diferenciál a zlepšení globálního sentimentu v ná-
vaznosti na stabilizaci epidemické situace, později by
měla přispět i reálná konvergence české ekonomiky
k eurozóně.

Očekávaný vývoj kurzu koruny k americkému dolaru je
implikován kurzem USD/EUR, pro nějž byl přijat předpo-
klad stability na úrovni průměru posledních 10 dní před
uzávěrkou vstupních dat pro vybraná východiska predik-
ce, tedy 1,21 USD/EUR (proti 1,22 USD/EUR).

Graf 1.4.1: Úrokové sazby

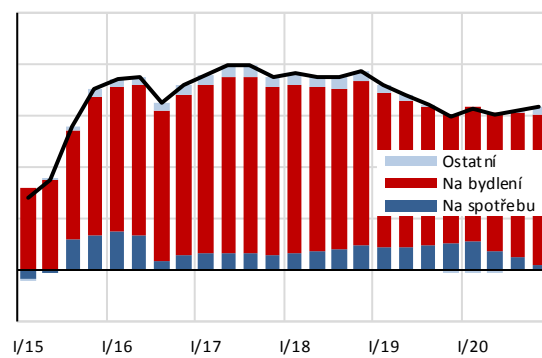
v % p. a.

Zdroj: ČNB. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 1.4.2: Úvěry domácnostem

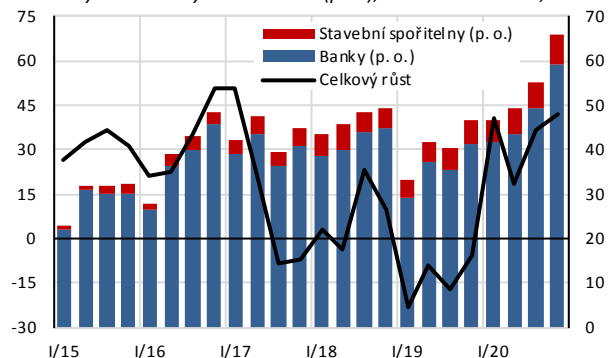
meziroční růst v %, příspěvky v procentních bodech

Zdroj: ČNB. Výpočty MF ČR.

Graf 1.4.3: Hypoteční úvěry na nákup byt. nemovitostí

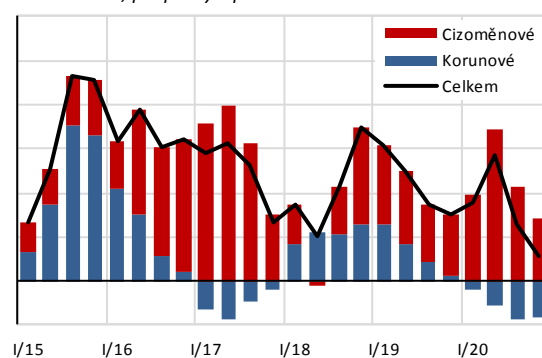
nové úvěry včetně navýšení v mld. Kč (p. o.), meziroční růst v %

Zdroj: ČNB. Výpočty MF ČR.

Graf 1.4.4: Úvěry nefinančním podnikům

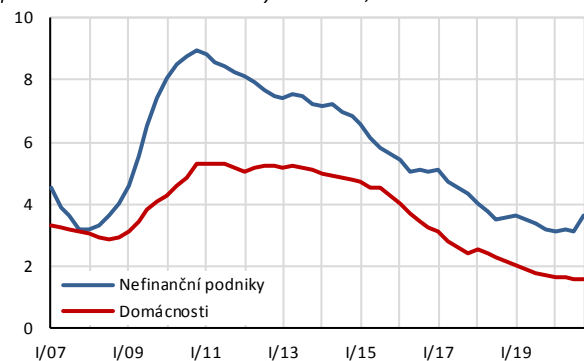
meziroční růst v %, příspěvky v procentních bodech

Zdroj: ČNB. Výpočty MF ČR.

Graf 1.4.5: Úvěry v selhání

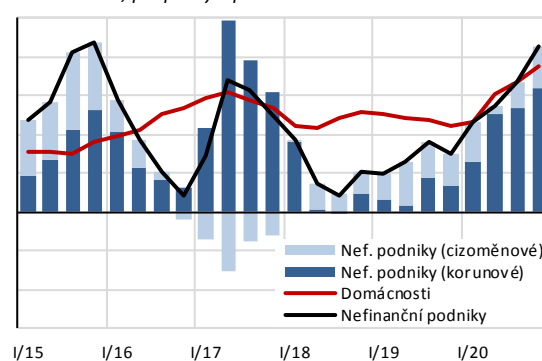
podíl úvěrů v selhání na celkových úvěrech, v %

Zdroj: ČNB. Výpočty MF ČR.

Graf 1.4.6: Vklady

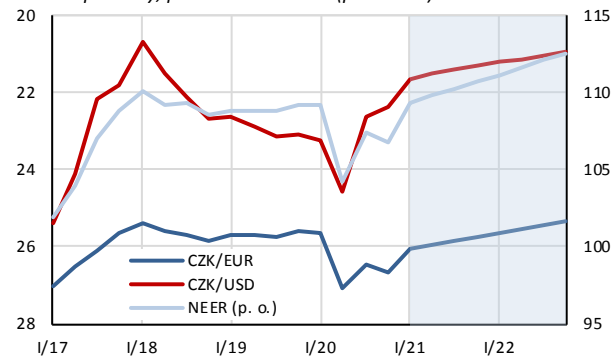
meziroční růst v %, příspěvky v procentních bodech

Zdroj: ČNB. Výpočty MF ČR.

Graf 1.4.7: Nominální měnové kurzy

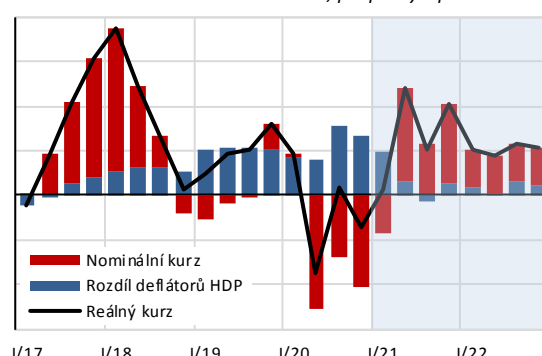
čtvrtletní průměry, průměr 2015 = 100 (pravá osa)

Zdroj: ČNB. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 1.4.8: Reálný měnový kurz vůči EA19

zhodnocení reálného měnového kurzu v %, příspěvky v p. b.

Zdroj: ČNB, ČSÚ, Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 1.4.1: Úrokové sazby – roční

průměrná sazba za dané období, není-li uvedeno jinak

		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		Predikce		Predikce							
Repo 2T ČNB (konec období)	v % p.a.	0,05	0,05	0,05	0,05	0,50	1,75	2,00	0,25	.	.
Hlavní refinanční sazba ECB (konec období)	v % p.a.	0,25	0,05	0,05	0,05	0,00	0,00	0,00	0,00	.	.
Hlavní refinanční sazba Fed (konec období)	v % p.a.	0,25	0,25	0,50	0,75	1,50	2,50	1,75	0,25	.	.
PRIBOR 3M	v % p.a.	0,46	0,36	0,31	0,29	0,41	1,23	2,12	0,86	0,4	1,1
Dlouhodobé úrokové sazby¹⁾	v % p.a.	2,11	1,58	0,58	0,43	0,98	1,98	1,55	1,13	1,5	1,8
Klientské úrokové sazby											
Úvěry domácnostem	v % p.a.	6,05	5,59	5,15	4,65	4,10	3,76	3,66	3,53	.	.
Úvěry nefinančním podnikům	v % p.a.	3,20	3,01	2,78	2,59	2,57	3,05	3,75	2,96	.	.
Vklady domácností	v % p.a.	1,02	0,85	0,65	0,47	0,36	0,33	0,39	0,35	.	.
Vklady nefinančních podniků	v % p.a.	0,41	0,29	0,19	0,10	0,05	0,11	0,37	0,20	.	.

¹⁾ Výnos 10letých státních dluhopisů pro konvergenční účely
Zdroj: ČNB, ECB, Fed. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 1.4.2: Úrokové sazby – čtvrtletní

průměrná sazba za dané období, není-li uvedeno jinak

		2020				2021			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Odhad		Predikce		Predikce		Predikce	
Repo 2T ČNB (konec období)	v % p.a.	1,00	0,25	0,25	0,25	0,25	.	.	.
Hlavní refinanční sazba ECB (konec období)	v % p.a.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	.	.	.
Hlavní refinanční sazba Fed (konec období)	v % p.a.	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	.	.	.
PRIBOR 3M	v % p.a.	2,15	0,59	0,34	0,35	0,36	0,4	0,4	0,5
Dlouhodobé úrokové sazby¹⁾	v % p.a.	1,46	1,02	0,93	1,11	1,5	1,6	1,6	1,6
Klientské úrokové sazby									
Úvěry domácnostem	v % p.a.	3,62	3,53	3,50	3,46	.	.	.	.
Úvěry nefinančním podnikům	v % p.a.	3,76	2,97	2,55	2,55	.	.	.	.
Vklady domácností	v % p.a.	0,44	0,38	0,30	0,27	.	.	.	.
Vklady nefinančních podniků	v % p.a.	0,43	0,22	0,08	0,06	.	.	.	.

¹⁾ Výnos 10letých státních dluhopisů pro konvergenční účely
Zdroj: ČNB, ECB, Fed. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 1.4.3: Úvěry a vklady – roční průměry

		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Domácnosti											
Úvěry	<i>růst v %</i>	6,6	5,0	4,0	3,4	4,8	7,2	7,8	7,6	6,6	6,3
Na spotřebu	<i>růst v %</i>	4,2	-1,0	-0,1	-0,9	3,4	6,0	4,3	5,4	6,4	4,4
Na bydlení	<i>růst v %</i>	6,5	6,4	5,5	4,5	5,6	8,1	9,0	8,5	7,4	7,3
Ostatní	<i>růst v %</i>	11,1	6,0	1,2	2,9	1,0	3,0	4,2	4,3	1,1	0,9
Korunové	<i>růst v %</i>	6,6	4,9	4,0	3,4	4,7	7,2	7,7	7,6	6,6	6,3
Cizoměnové	<i>růst v %</i>	2,4	30,8	-1,3	0,0	12,7	8,5	36,3	1,7	9,0	6,1
Vklady	<i>růst v %</i>	5,0	4,5	3,3	2,9	4,8	7,0	8,7	7,0	7,2	9,4
Korunové	<i>růst v %</i>	5,4	4,7	3,3	2,7	4,1	6,9	9,7	7,1	6,9	9,2
Cizoměnové	<i>růst v %</i>	-4,0	-2,1	2,3	8,5	22,5	7,3	-13,9	3,5	15,2	14,5
Podíl úvěrů v selhání (bankovní statistika)	<i>v %</i>	5,3	5,2	5,2	4,9	4,5	3,6	2,7	2,4	1,9	1,6
Poměr úvěrů ke vkladům	<i>v %</i>	62	63	63	63	63	63	63	63	63	61
Nefinanční podniky											
Úvěry	<i>růst v %</i>	4,7	3,5	1,3	1,9	6,5	6,6	5,0	4,2	4,3	3,2
Korunové	<i>růst v %</i>	4,9	2,6	0,3	-1,0	5,9	2,8	-1,4	3,0	1,9	-1,8
Cizoměnové	<i>růst v %</i>	3,7	7,8	5,7	13,7	9,0	20,5	24,4	6,9	10,0	14,0
Vklady	<i>růst v %</i>	0,4	8,9	4,9	7,6	10,3	4,6	7,8	3,0	4,2	9,5
Korunové	<i>růst v %</i>	2,0	8,2	4,2	5,6	6,7	4,5	13,9	2,1	1,9	9,4
Cizoměnové	<i>růst v %</i>	-6,1	11,8	8,0	15,2	23,2	4,8	-11,1	6,6	13,0	9,9
Podíl úvěrů v selhání (bankovní statistika)	<i>v %</i>	8,5	7,8	7,4	7,0	6,0	5,2	4,7	3,7	3,4	3,3
Poměr úvěrů ke vkladům	<i>v %</i>	126	120	116	110	106	108	105	106	106	100

Pozn.: Vyjma podílu úvěrů v selhání vycházejí údaje z měnové statistiky.

Zdroj: ČNB, ECB. Výpočty MF ČR.

Tabulka 1.4.4: Úvěry a vklady – čtvrtletní průměry

		2019				2020			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Domácnosti									
Úvěry	<i>růst v %</i>	7,2	6,8	6,4	6,0	6,3	6,1	6,2	6,4
Na spotřebu	<i>růst v %</i>	6,0	6,1	6,4	7,0	7,6	5,2	3,6	1,6
Na bydlení	<i>růst v %</i>	8,0	7,6	7,2	6,7	6,9	7,1	7,3	7,7
Ostatní	<i>růst v %</i>	2,7	2,1	0,4	-0,7	-0,4	-0,7	1,1	3,7
Korunové	<i>růst v %</i>	7,2	6,8	6,4	6,0	6,3	6,1	6,2	6,4
Cizoměnové	<i>růst v %</i>	23,2	13,3	0,6	0,9	-2,7	4,9	7,4	15,5
Vklady	<i>růst v %</i>	7,6	7,3	7,1	6,7	6,9	9,1	10,1	11,3
Korunové	<i>růst v %</i>	7,5	7,0	6,7	6,3	6,4	8,9	10,1	11,2
Cizoměnové	<i>růst v %</i>	11,3	13,6	18,2	17,4	21,0	14,7	9,0	14,1
Podíl úvěrů v selhání (bankovní statistika)	<i>v %</i>	2,0	1,9	1,8	1,7	1,7	1,7	1,6	1,6
Poměr úvěrů ke vkladům	<i>v %</i>	63	63	63	63	63	61	61	60
Nefinanční podniky									
Úvěry	<i>růst v %</i>	6,1	5,0	3,4	3,0	3,6	5,7	2,6	1,2
Korunové	<i>růst v %</i>	3,7	2,4	1,2	0,4	-0,5	-1,6	-2,5	-2,5
Cizoměnové	<i>růst v %</i>	12,1	11,1	8,4	8,7	12,7	21,8	13,4	8,7
Vklady	<i>růst v %</i>	2,9	3,9	5,4	4,5	6,9	8,2	10,0	12,9
Korunové	<i>růst v %</i>	1,1	0,6	3,3	2,5	5,0	9,7	10,4	12,4
Cizoměnové	<i>růst v %</i>	9,7	16,9	13,2	12,2	13,9	2,8	8,7	14,5
Podíl úvěrů v selhání (bankovní statistika)	<i>v %</i>	3,7	3,5	3,4	3,2	3,1	3,2	3,2	3,7
Poměr úvěrů ke vkladům	<i>v %</i>	107	105	107	107	103	103	100	96

Pozn.: Vyjma podílu úvěrů v selhání vycházejí údaje z měnové statistiky.

Zdroj: ČNB, ECB. Výpočty MF ČR.

Tabulka 1.4.5: Měnové kurzy – roční

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
								Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Nominální měnové kurzy											
CZK / EUR	roční průměr	27,28	27,03	26,33	25,65	25,67	26,44	25,9	25,5	25,1	24,7
	zhodnocení v %	0,9	0,9	2,7	2,7	-0,1	-2,9	2,1	1,7	1,7	1,7
CZK / USD	roční průměr	24,60	24,43	23,39	21,74	22,94	23,19	21,5	21,1	20,7	20,4
	zhodnocení v %	-15,7	0,7	4,5	7,6	-5,2	-1,1	8,1	1,8	1,7	1,7
Nominální efektivní měnový kurz ¹⁾	průměr 2015=100	100,0	102,4	105,4	109,3	108,9	106,9	110	112	114	116
	zhodnocení v %	-0,8	2,4	2,9	3,7	-0,3	-1,9	2,9	1,7	1,7	1,7
Reálný měnový kurz vůči EA19 ²⁾	průměr 2015=100	100,0	101,1	104,0	108,1	110,3	109,5	113	115	118	120
	zhodnocení v %	0,5	1,1	2,9	3,9	2,0	-0,7	2,8	2,1	2,4	2,3
Reálný efektivní měnový kurz ³⁾	průměr 2015=100	100,0	102,6	106,6	111,1	111,5	.	.	.	.	.
	zhodnocení v %	-0,9	2,6	3,9	4,3	0,3	.	.	.	.	.

¹⁾ Index agregující měnové kurzy na základě vah zahraničního obchodu.

²⁾ Index popisuje meziroční reálné zhodnocení koruny vůči euru, deflováno deflátory HDP.

³⁾ Propočty Eurostatu, deflováno CPI, vůči 42 zemím. Součást analýzy a hodnocení makroekonomických nerovnováh Evropskou komisí.

Zdroj: ČNB, Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 1.4.6: Měnové kurzy – čtvrtletní

		2020				2021			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
Nominální měnové kurzy									
CZK / EUR	průměr čtvrtletí	25,63	27,05	26,46	26,66	26,07	26,0	25,9	25,7
	zhodnocení v %	0,2	-5,1	-2,7	-4,1	-1,7	4,2	2,4	3,5
CZK / USD	průměr čtvrtletí	23,25	24,55	22,64	22,36	21,64	21,5	21,4	21,3
	zhodnocení v %	-2,7	-6,9	2,3	3,3	7,4	14,3	5,9	5,0
Nominální efektivní měnový kurz ¹⁾	průměr 2015=100	109	104	107	107	109	110	110	111
	zhodnocení v %	0,4	-4,2	-1,3	-2,2	0,1	5,3	2,6	3,7
Reálný měnový kurz vůči EA19 ²⁾	průměr 2015=100	111,8	106,2	110,7	109,4	112	111	113	114
	zhodnocení v %	1,9	-3,5	0,3	-1,4	0,3	4,8	2,0	4,1
Reálný efektivní měnový kurz ³⁾	průměr 2015=100	114,0	109,2	113,5	112,7	.	.	.	.
	zhodnocení v %	2,0	-1,7	1,9	0,8	.	.	.	.

¹⁾ Index agregující měnové kurzy na základě vah zahraničního obchodu.

²⁾ Index popisuje meziroční reálné zhodnocení koruny vůči euru, deflováno deflátory HDP.

³⁾ Propočty Eurostatu, deflováno CPI, vůči 42 zemím. Součást analýzy a hodnocení makroekonomických nerovnováh Evropskou komisí.

Zdroj: ČNB, Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

1.5 Strukturální politiky

Česká republika je hluboce zasáжена dalšími vlnami epidemie COVID-19. **Nouzový stav**, který umožňuje vládě provádět opatření nezbytná k minimalizaci rizika šíření nákazy, platí již od 5. října 2020.

Ke zmírnění makroekonomických a sociálních dopadů těchto opatření a pro podporu následného oživení byly zavedeny **razantní fiskální stimuly**. Ty se týkají příjmové i výdajové strany veřejných rozpočtů (podpora živnostníků a firem, kompenzace mzdových nákladů v rámci programů Antivirus, podpora zdravotnictví a sociálních služeb aj.). Posílení těchto stimulů a zohlednění rozpočtových dopadů „daňového balíčku“ pro rok 2021 je zakotveno v **novele zákona o státním rozpočtu** na rok 2021, která nabyla účinnosti 1. března 2021. Plánovaný schodek státního rozpočtu se v ní navýšil z 320 mld. Kč na 500 mld. Kč (8,4 % HDP predikovaného pro rok 2021).

V roce 2021 je ekonomika výrazně stimulována změnami v **dani z příjmů fyzických osob**. Zúžením daňového základu na hrubou mzdu bez odvodů na sociální a zdravotní pojištění placených zaměstnavatelem a současným zvýšením slevy na poplatníka daně se příjmy sektoru vládních institucí snižují přibližně o 99 mld. Kč ve prospěch disponibilního důchodu domácností.

K dlouhodobému zlepšení epidemické (a následně i ekonomické) situace je nezbytné **proočkovat podstatnou část české populace**. Proces očkování byl zahájen koncem prosince 2020, kdy do ČR dorazily první dávky vakcín. Pozvolný náběh očkování odrážel nejen nízký počet dodaných dávek, ale i problémy v logistice očkování. Od druhé poloviny února se však tempo vakcinace podstatně zrychlilo. Ke konci března bylo první dávkou vakcíny očkováno 1,2 mil. obyvatel (přes 11 % populace), při-

čemž očkování bylo dokončeno u více než 0,5 mil. lidí (5 % obyvatel). Zatím jsou očkovaní zejména pracovníci ve zdravotnictví, obyvatelé ve věkově nejohroženějších skupinách, klienti a zaměstnanci sociálních služeb a pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci.

Lze očekávat, že se v nastávajícím období tempo vakcinace dále urychlí. Při realizaci příslibů dodávek

a včasném schválení očkovacích látek od dalších výrobců by měly být zajištěny vakcíny tak, aby do konce 2. čtvrtletí 2021 mohly být alespoň první dávkou naočkovaní téměř 4 mil. obyvatel (37 % populace) a do konce 3. čtvrtletí pak cca 7 mil. obyvatel (66 % populace). To by mělo významně napomoci k obnovení běžného ekonomického i společenského života.

1.6 Demografie

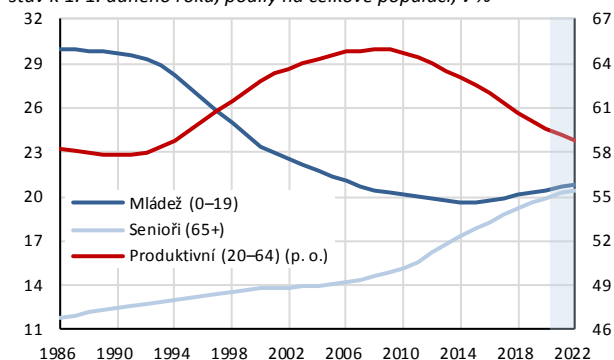
Dlouhodobě stabilní mírný nárůst počtu obyvatel ČR se v roce 2020 výrazně zpomalil. Počátkem roku 2021 žilo v ČR celkem 10,702 mil. lidí. V průběhu roku 2020 se počet obyvatel zvýšil o 7,8 tis. osob, tj. o 0,1 %. Ve srovnání s rokem 2019 byl tento přírůstek méně než pětina. S velmi pozvolným nárůstem populace lze počítat i v horizontu predikce.

Rozdíl mezi počtem narozených a zemřelých vyústil v přirozený úbytek populace ve výši 19,1 tis. osob. Počet živě narozených dětí (110,2 tis.) proti předchozímu roku mírně poklesl o 2,0 tis. V pozadí nižšího počtu narozených stojí měnící se věkové složení žen v reprodukčním věku a posun početně slabších ročníků z přelomu 80. a 90. let minulého století do věku nejvyšší plodnosti. Plodnost podle předběžných výsledků zůstala na úrovni 1,71 dítěte na jednu ženu.

Naopak počet zemřelých (129,3 tis.) překročil úroveň roku 2019 o 16,9 tis. a byl nejvyšší od roku 1986. To bylo převážně způsobeno eskalací epidemie koronaviru ve 4. čtvrtletí 2020. V tomto období zemřelo ve srovnání s průměrem let 2015–2019 o 15,7 tis. lidí více. Ústav zdravotnických informací a statistiky vykázal ve 4. čtvrtletí 2020 více než 11 tis. úmrtí s nemocí COVID-19 (92 % z nich byly osoby ve věku nad 65 let). Zvýšená úmrtnost pokračuje i v prvních měsících roku 2021 (viz graf 1.6.4).

Graf 1.6.1: Věkové skupiny

stav k 1. 1. daného roku, podíl na celkové populaci, v %

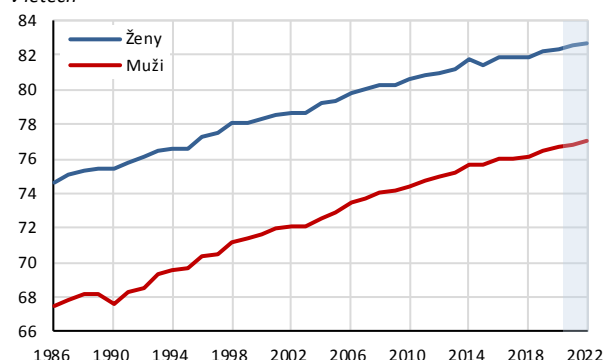
Zdroj: ČSÚ. Výpočty MF ČR.

Epidemie se rovněž výrazně negativně projevila v saldu zahraničního stěhování. **Kladné saldo migrace** dosáhlo jen 26,9 tis. osob, meziročně o dvě pětiny méně. Došlo jak k poklesu počtu přistěhovaných, tak i k nárůstu vystěhovalectví. Viditelně kladné saldo migrace bylo zaznamenáno pouze s občany Ukrajiny (16,0 tis.), podstatně méně pak vůči Slovensku a Rusku. Naopak záporná salda, byť malého rozsahu, byla zaregistrována s občany Spojeného království, Polska a Německa. Intenzita a směry migračních toků budou zřejmě i nadále ovlivňovány vývojem pandemie i ekonomického prostředí.

Podrobné údaje o **věkové struktuře** populace ČR k počátku roku 2021 budou publikovány až v červnu. Lze však očekávat nárůst počtu obyvatel v nejmladších věkových skupinách i v seniorském věku, kde byl přírůstek oproti předchozím rokem vlivem úmrtí s nemocí COVID-19 patrně výrazně nižší. Naproti tomu pokles počtu obyvatel ve věku 20–64 let, byť poněkud zbrzděný imigrací s příznivou věkovou strukturou, zřejmě nadále pokračoval.

Počátkem roku 2021 bylo v důchodovém systému celkem 2,400 mil. **starobních důchodců**, tedy 22,4 % obyvatel ČR. Prodlužování statutárního věku odchodu do důchodu v kombinaci s demografickým vývojem, zejména zvýšenou úmrtností, vedly k tomu, že na přelomu roku počet starobních důchodců klesl o 14,3 tis. tj. o 0,6 %.

Graf 1.6.2: Očekávaná střední délka života při narození v letech

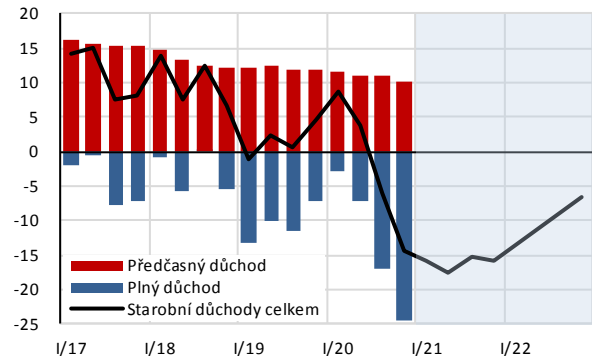

Pozn.: Údaje za rok 2020 zatím nezahrnují vliv zvýšené úmrtnosti.

Zdroj: ČSÚ.

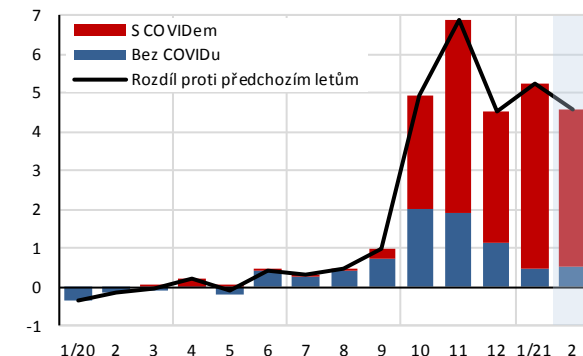
Graf 1.6.3: Starobní důchodci

meziroční změna v tis. osob ke konci období

 Pozn.: Jen důchodci v kompetenci České správy sociálního zabezpečení.
 Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 1.6.4: Počet úmrtí v letech 2020 a 2021

rozdíl proti průměru let 2015–2019, v tis. osob

 Pozn.: Hodnoty za únor 2021 jsou odhadem MF ČR.
 Zdroj: ČSÚ, Ústav zdravotnických informací a statistiky. Výpočty MF ČR.

Tabulka 1.6.1: Demografie

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
								Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Počet obyvatel k 1. 1.	<i>tis. osob</i>	10 538	10 554	10 579	10 610	10 650	10 694	10 702	10 707	10 724	10 739
	<i>růst v %</i>	0,2	0,1	0,2	0,3	0,4	0,4	0,1	0,0	0,2	0,1
0–19 let	<i>tis. osob</i>	2 064	2 082	2 106	2 133	2 160	2 188	2 210	2 228	2 244	2 256
	<i>růst v %</i>	0,3	0,9	1,2	1,3	1,3	1,3	1,0	0,9	0,7	0,5
20–64 let	<i>tis. osob</i>	6 594	6 540	6 484	6 437	6 403	6 374	6 329	6 289	6 257	6 235
	<i>růst v %</i>	-0,5	-0,8	-0,9	-0,7	-0,5	-0,4	-0,7	-0,6	-0,5	-0,4
65 a více let	<i>tis. osob</i>	1 880	1 932	1 989	2 040	2 087	2 132	2 163	2 189	2 224	2 248
	<i>růst v %</i>	3,0	2,8	2,9	2,6	2,3	2,2	1,5	1,2	1,6	1,1
Starobní důchodci k 1. 1.¹⁾	<i>tis. osob</i>	2 355	2 377	2 395	2 403	2 410	2 415	2 400	2 385	2 378	2 368
	<i>růst v %</i>	0,6	0,9	0,8	0,3	0,3	0,2	-0,6	-0,7	-0,3	-0,4
Míry závislosti k 1. 1.											
Demografická	%	28,5	29,5	30,7	31,7	32,6	33,4	34,2	34,8	35,5	36,1
Podle platné legislativy	%	39,3	39,8	40,1	40,4	40,4	40,5	40,3	40,1	39,9	39,6
Efektivní míra závislosti	%	46,9	46,8	46,2	45,7	45,2	45,5	46,0	46,1	45,8	45,6
Úhrnná plodnost	<i>počet dětí</i>	1,570	1,630	1,687	1,708	1,715	1,71	1,70	1,70	1,70	1,70
Přírůstek populace	<i>tis. osob</i>	16	25	31	40	44	8	5	17	15	12
Přirozený přírůstek	<i>tis. osob</i>	0	5	3	1	0	-19	-21	-9	-11	-14
Živě narození	<i>tis. osob</i>	111	113	114	114	112	110	107	105	103	101
Zemřelí	<i>tis. osob</i>	111	108	111	113	112	129	128	114	114	115
Saldo migrace	<i>tis. osob</i>	16	20	28	39	44	27	26	26	26	26
Imigrace	<i>tis. osob</i>	35	38	46	58	67	56	.	.	.	.
Emigrace	<i>tis. osob</i>	19	17	18	20	22	29	.	.	.	.

Pozn.: Údaje se týkají obyvatel, kteří mají na území ČR trvalé bydliště, a to bez ohledu na jejich státní občanství. Predikce a výhled demografických veličin jsou převzaty ze střední varianty demografické projekce ČSÚ 2018.

¹⁾ Pouze důchodci v kompetenci České správy sociálního zabezpečení.

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení, ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

2 Ekonomický cyklus

2.1 Pozice v rámci ekonomického cyklu

Česká ekonomika se vlivem opatření k potlačení následků epidemie COVID-19 v roce 2020 propadla do **hluboce záporné mezery výstupu**. Reálná hrubá přidaná hodnota ve 2. čtvrtletí 2020 zaostala o téměř 9 % za svou potenciální úroveň, což bylo zdaleka nejvíce v historii samostatné ČR. Razantní hospodářské oživení ve 3. čtvrtletí a mírný mezičtvrtletní nárůst HPH ve 4. čtvrtletí zmenšily rozsah záporné mezery na $-2,0\%$. Za celý rok 2020 dosáhla produkční mezera $-3,1\%$ potenciálního produktu, a byla tak srovnatelná s recesemi v letech 2009 a 2013.

Nástup dalších vln epidemie a opatření přijatá od konce 4. čtvrtletí 2020 vedly k tomu, že se záporná mezera výstupu opětovně prohloubila. Očekáváme nicméně, že se díky oživení ekonomiky bude v dalším období opět uzavírat. Vzhledem ke zvýšené nejistotě výsledků v období extrémní volatility ekonomického výkonu je však k těmto odhadům nutno přistupovat s vysokou mírou opatrnosti.

Ekonomický propad vedl ke zvýraznění střednědobé tendence ke zpomalování růstu **potenciálního produktu**. Ten podle aktuálního odhadu v roce 2020 dosáhl $1,1\%$. Po odeznění epidemie by se měl růst potenciálního produktu pozvolna zrychlovat nad 2% v roce 2024.

Z hlediska složek (viz graf 2.1.2) je potenciální růst determinován trendovou složkou **souhrnné produktivity výrobních faktorů**. Její příspěvek v roce 2020 dosáhl $1,0\%$ p. b., v dalších letech by měl nepatrně narůstat.

Nabídka práce je ovlivněna procesem stárnutí populace (viz kapitolu 1.6), který se kromě jiného projevuje dlouhodobým snižováním počtu obyvatel v produktivním věku 20–64 let. To v roce 2020 ubralo z růstu potenciálního produktu $0,3\%$ p. b. a obdobnou hodnotu lze očekávat i v následujícím období.

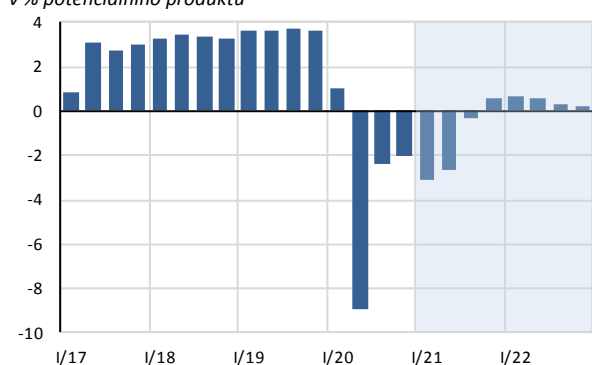
Negativní dopad demografického vývoje na nabídku práce po dlouhou dobu tlumilo dynamické zvyšování **míry participace**, díky čemuž velikost pracovní síly v ekonomice rostla. Od roku 2019 však meziroční růst participace slábl a na počátku roku 2020 míra ekonomické aktivity dokonce začala klesat. I přes opatření přijatá k ochraně trhu práce ekonomická nejistota pravděpodobně tuto tendenci dočasně posílila. Příspěvek míry participace k růstu potenciálního produktu tak v roce 2020 dosáhl $-0,1\%$ p. b., v dalších letech by se díky očekávanému nárůstu míry ekonomické aktivity (viz kapitolu 3.3) mohl pohybovat okolo $0,2\%$ p. b.

V ČR dochází k dlouhodobému pozvolnému poklesu počtu **obvykle odpracovaných hodin**. Tento faktor růst potenciálního produktu dále brzdil, v horizontu predikce by však jeho vliv měl být prakticky zanedbatelný.

Propad tvorby hrubého fixního kapitálu v roce 2020 vedl ke zpomalení zvyšování **zásoby kapitálu**. Její příspěvek k růstu potenciálu v loňském roce dosáhl $0,7\%$ p. b. V roce 2021 by měl příspěvek dále mírně klesnout, poté by však díky obnovenému růstu investic mohl zvolna narůstat.

Graf 2.1.1: Produkční mezera

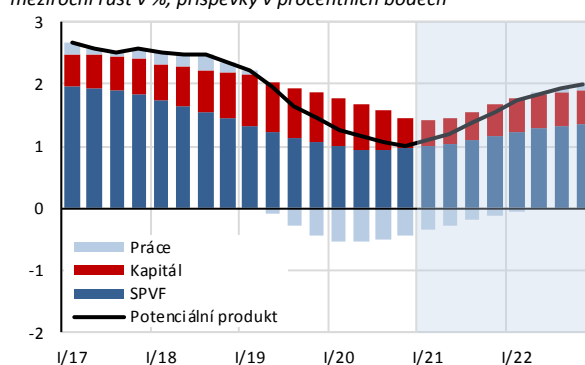
v % potenciálního produktu

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 2.1.2: Potenciální produkt

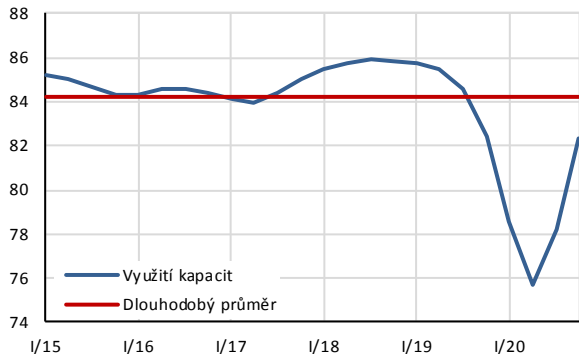
meziroční růst v %, příspěvky v procentních bodech

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 2.1.3: Využití výrobních kapacit v průmyslu

vyhlazeno Hodrickovým-Prescottovým filtrem ($\lambda = 0,5$), v %

Zdroj: ČSÚ.

Tabulka 2.1.1: Produkční mezera a potenciální produkt

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
								Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Produkční mezera	%	0,0	-0,3	2,4	3,3	3,6	-3,1	-1,4	0,4	0,5	0,3
Potenciální produkt¹⁾	růst v %	2,5	2,7	2,6	2,4	1,8	1,1	1,3	1,9	2,0	2,1
Příspěvky											
Trend souhrnné produktivity faktorů	p.b.	1,7	2,0	1,9	1,6	1,2	1,0	1,1	1,3	1,4	1,4
Zásoba kapitálu	p.b.	0,7	0,6	0,5	0,7	0,8	0,7	0,4	0,5	0,6	0,6
Obyvatelstvo 20–64 let	p.b.	-0,3	-0,5	-0,5	-0,4	-0,3	-0,3	-0,4	-0,3	-0,2	-0,1
Míra participace	p.b.	0,5	0,8	0,7	0,7	0,2	-0,1	0,2	0,3	0,3	0,1
Obvykle odpracované hodiny	p.b.	-0,1	-0,1	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0

¹⁾ Specifikovaný na základě hrubé přidané hodnoty.

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

2.2 Konjunkturální indikátory

Vývoj indikátorů důvěry v 1. čtvrtletí 2021 poukazuje na mezičtvrtletní oživování růstu hrubé přidané hodnoty v průmyslu, stavebnictví a mírně také v obchodu a službách. Ve stavebnictví je však korelace mezi vývojem důvěry a hrubé přidané hodnoty velmi nízká.

Kompozitní indikátor vývozu zboží, sestavený Ministerstvem financí z dílčích otázek konjunkturálního průzkumu ČSÚ a podnikatelské důvěry v Německu, po předchozím strmém růstu výrazně zpomalil, což pro 1. čtvrtletí 2021 indikuje mírný meziroční růst exportu zboží.

Indikátor důvěry spotřebitelů ČSÚ v 1. čtvrtletí 2021 stagnoval, což pro 1. polovinu letošního roku (indikátor důvěry vykazuje předstih 1–2 čtvrtletí) signalizuje stabilizaci dynamiky výdajů na konečnou spotřebu domácností. Indikátor důvěry spotřebitelů, sestavený Minister-

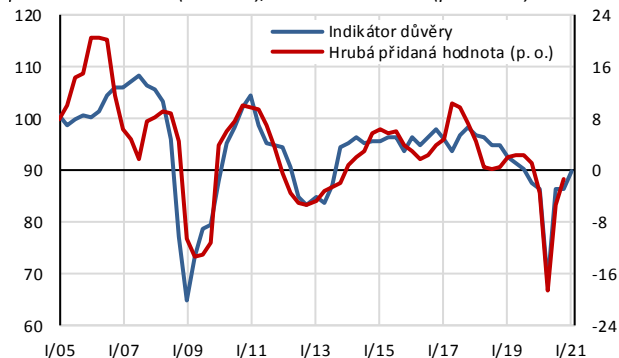
stvem financí z dílčích otázek spotřebitelského průzkumu Evropské komise, pokračoval v poklesu, a v 1. čtvrtletí 2021 se tak oba ukazatele pohybovaly velmi blízko sebe. Nižší důvěra spotřebitelů pramenila ze silnějších preferencí k úsporám a především z výrazně horšího hodnocení ekonomické situace.

Celkově souhrnný indikátor důvěry pro 1. čtvrtletí 2021 signalizuje mírné snížení meziročního poklesu hrubé přidané hodnoty.

Kompozitní předstihový indikátor poukazuje na citelné uzavírání záporné mezery výstupu v 1. polovině 2021. S ohledem na platná protiepidemická opatření vnímáme informaci z kompozitního předstihového indikátoru spíše v kvalitativní rovině, tedy tak, že mezera výstupu pravděpodobně zůstane v 1. pololetí 2021 hluboce záporná.

Graf 2.2.1: Indikátor důvěry a HPH v průmyslu

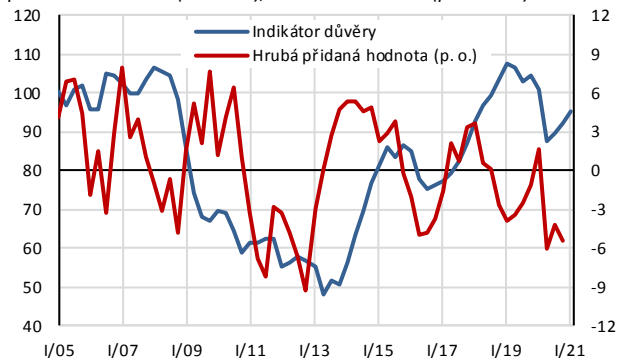
průměr 2005 = 100 (levá osa), meziroční růst v % (pravá osa)

Zdroj: ČSÚ.

Graf 2.2.2: Indikátor důvěry a HPH ve stavebnictví

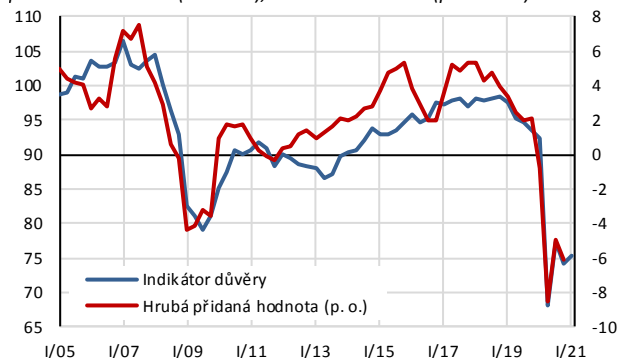
průměr 2005 = 100 (levá osa), meziroční růst v % (pravá osa)

Zdroj: ČSÚ.

Graf 2.2.3: Indikátor důvěry a HPH v obchodě a službách

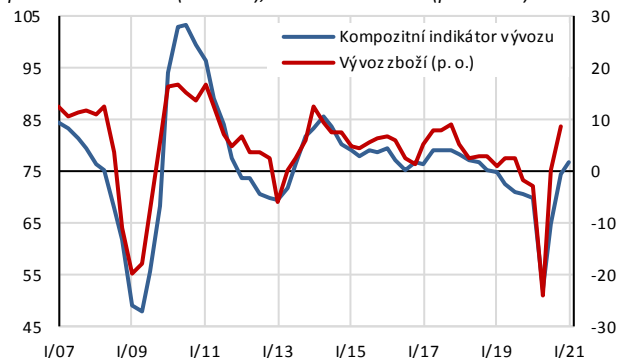
průměr 2005 = 100 (levá osa), meziroční růst v % (pravá osa)

Zdroj: ČSÚ. Výpočty MF ČR.

Graf 2.2.4: Kompozitní indikátor vývozu zboží

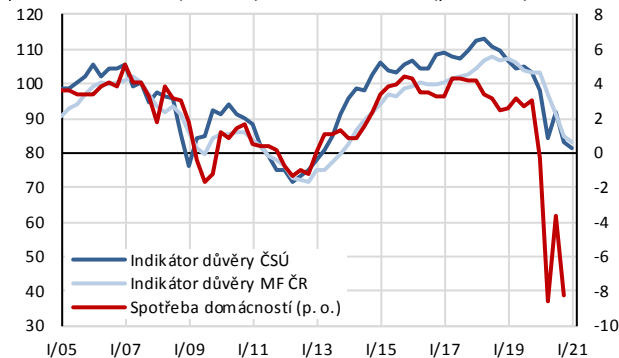
průměr 2010 = 100 (levá osa), meziroční růst v % (pravá osa)

Zdroj: CESifo, ČSÚ. Výpočty MF ČR.

Graf 2.2.5: Indikátory důvěry a spotřeba domácností

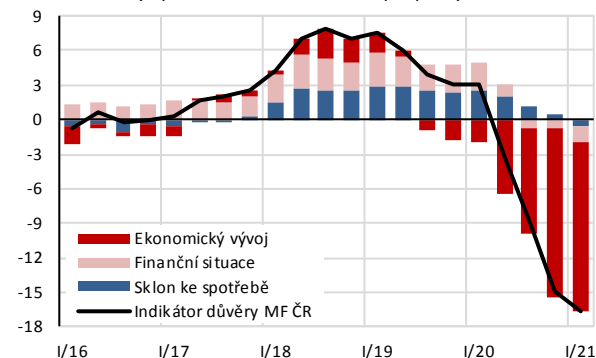
průměr 2005 = 100 (levá osa), meziroční růst v % (pravá osa)

Zdroj: ČSÚ, Evropská komise. Výpočty MF ČR.

Graf 2.2.6: Rozklad spotřebitelských očekávání

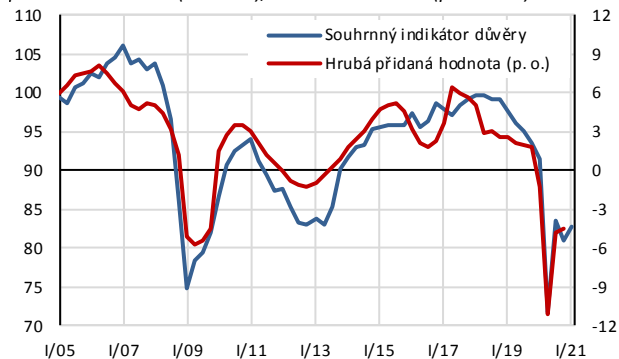
indikátor důvěry spotřebitelů MF ČR, saldo, příspěvky

Zdroj: Evropská komise. Výpočty MF ČR.

Graf 2.2.7: Souhrnný indikátor důvěry a HPH

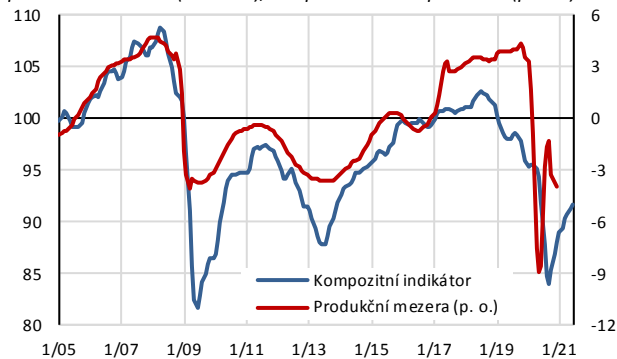
průměr 2005 = 100 (levá osa), meziroční růst v % (pravá osa)

Zdroj: ČSÚ.

Graf 2.2.8: Kompozitní předstihový indikátor

průměr 2005 = 100 (levá osa), v % potenciálního produktu (p. osa)

Zdroj: ČSÚ. Výpočty MF ČR.

3 Predikce makroekonomického vývoje v ČR

3.1 Ekonomický výkon

3.1.1 Vývoj HDP ve 4. čtvrtletí 2020

Výkon ekonomiky měřený reálným HDP ve 4. čtvrtletí 2020 meziročně propadl o 4,8 % (proti 6,5 %). Sezónně očištěný HDP však navzdory opětovnému zpřísnění protiepidemických opatření vykázal mírný mezičtvrtletní nárůst o 0,6 % (proti poklesu o 1,5 %), k čemuž přispěl především průmysl. Nejvíce negativně naopak působilo odvětví obchodu, dopravy, ubytování a pohostinství. ČSÚ v rámci zpřesnění dat mírně snížil meziroční pokles reálného HDP v předchozích čtvrtletích roku 2020. Výrazně nižšího poklesu doznala tvorba hrubého kapitálu, u ostatních složek užití byly celkové změny relativně malé.

K meziročnímu propadu reálného HDP přispěla výhradně domácí poptávka, v rámci níž hospodářský pokles zmírnil růst výdajů na konečnou spotřebu sektoru vládních institucí. Významný pozitivní impuls představovalo oživení zahraniční poptávky.

Spotřeba domácností vlivem pesimistických očekávání a protiepidemických opatření limitujících možnosti realizovat výdaje za vybrané zboží a služby meziročně výrazně poklesla. S ohledem na charakter produktů a zaměření restrikcí zaznamenalo relativně nejvyšší útlum zboží střednědobé spotřeby, z hlediska dopadu na celkovou spotřebu byl ale nejvýznamnější propad výdajů na služby. Redukovány byly také nákupy statků dlouhodobé a krátkodobé spotřeby. Reálně se výdaje domácností na konečnou spotřebu snížily o 8,1 % (proti 8,0 %). Spotřeba sektoru vládních institucí vzrostla o 6,8 % (proti 1,9 %), zejména kvůli dynamice ústředních vládních institucí (kde se projevil dopad některých protikrizových opatření) a zdravotních pojišťoven.

Tvorba hrubého fixního kapitálu se propadla o 12,7 % (proti 11,0 %). Pokles způsobily všechny významné složky investic včetně obydlí a nerezidenčních staveb. Ze sektorového hlediska pád brzdily rostoucí veřejné investice. Při výrazně záporném příspěvku změny zásob se tvorba hrubého kapitálu snížila více než investice do fixního kapitálu, a to o 20,2 % (proti 18,0 %).

Zahraniční obchod se zbožím pokračoval v rychlém oživení a překonal již úroveň z období před vypuknutím pandemie, vývoz a dovoz služeb byl ale stále meziročně o 16 % nižší. V úhrnu tak vývoz zboží a služeb ve 4. čtvrtletí 2020 vzrostl o 4,7 % (proti 0,1 %). Dovoz zboží a služeb, na jehož tempo protichůdně působily růst vývozu a oslabení investiční poptávky, mírně vzrostl o 0,3 % (proti poklesu o 2,5 %). Ve výsledku přispěl čistý vývoz k růstu HDP výrazně pozitivně.

Směnné relace se při poklesu vývozních a dovozních cen zlepšily o 2,0 % (v souladu s odhadem). Reálný hrubý domácí důchod tak meziročně klesl o 3,3 % (proti 5,2 %).

Hrubý provozní přebytek vzrostl o 0,7 % (proti poklesu o 3,7 %) a náhrady zaměstnancům o 3,7 % (proti 1,6 %). Saldo daní a dotací na výrobu bylo meziročně nižší o 23,8 % (proti 18,6 %). Nominální HDP tak ve výsledku vykázal pokles o 0,2 % (proti 2,7 %).

3.1.2 Predikce HDP na roky 2021 a 2022

Vzhledem k nepříznivé epidemické situaci platila v průběhu 1. čtvrtletí 2021 zpřísněná restriktivní opatření, kterými byly zasaženy především některé služby a část maloobchodu. Reálný HDP tak v 1. čtvrtletí mohl poklesnout mezičtvrtletně o 0,9 % (proti růstu 0,2 %) a meziročně o 3,1 % (proti 3,8 %). Odhadované snížení mezičtvrtletní dynamiky HDP odráží údaje o vývoji ekonomiky z počátku roku 2021, které byly dostupné k datu uzávěrky predikce (indikátory důvěry, produkce v průmyslu a ve stavebnictví, tržby v maloobchodě a ve službách, zahraniční obchod).

V roce 2021 by měla k růstu HDP přispět domácí i zahraniční poptávka. Očekáváme, že reálný HDP letos vzroste o 3,1 % (beze změny) a v roce 2022 o 3,7 %. Predikce je založena na předpokladu, že nejvýznamnější restriktivní opatření budou ke konci 2. čtvrtletí díky zlepšení epidemické situace a postupné vakcinaci společnosti uvolněna, následně lze očekávat oživování ekonomické aktivity. Stejně tak se nepočítá s dlouhodobějším dopadem pandemie koronaviru na globální dodavatelské řetězce.

Dynamika výdajů domácností na konečnou spotřebu by měla být v roce 2021 ovlivněna mírným růstem reálného disponibilního důchodu, v jehož dynamice se pozitivně promítne snížení efektivního zdanění výdělků i řada podpůrných fiskálních programů. Restriktivní opatření spojená s vyhlášením mimořádného stavu by se měla dotknout zejména výdajů na služby. Míra úspor domácností by se z důvodů omezených možností realizovat výdaje a zvýšené opatrnosti měla dále zvýšit. Navzdory očekávanému oživení spotřebních výdajů domácností ve 2. polovině roku by reálná spotřeba domácností měla za celý rok 2021 vzrůst pouze nepatrně o 0,1 % (proti 3,3 %). V roce 2022 by dynamiku spotřeby domácností měla podpořit výrazná normalizace míry úspor, stejně jako statistický efekt silného oživení spotřebních výdajů v 2. polovině letošního roku. Spotřeba domácností by se tak za celý rok 2022 mohla zvýšit o 5,7 %.

Očekáváme, že spotřeba sektoru vládních institucí vzroste v roce 2021 o 3,4 % (proti 2,9 %) a v roce 2022 může dojít k jejímu zpomalení na 0,9 %. Mezi hlavní faktory růstu v roce 2021 mohou patřit navýšení objemů nákupů z důvodu epidemie, pokračování protikrizových opatření a v menší míře rovněž nárůst zaměstnanosti ve veřejném sektoru. I přes úspory v rámci centrálních úřadů státní

správy se počítá s personálním navýšením ve školství a u ozbrojených složek. Dynamiku může podpořit i růst výdajů na nákup zboží a služeb za přispění běžných dotací z fondů EU. V roce 2022 souvisí očekávaný pokles tempa s odezněním přechodných faktorů týkajících se řešení epidemie.

Tvorba hrubého fixního kapitálu by v roce 2021 měla vlivem obnoveného hospodářského růstu v zahraničí, uvolněných měnových podmínek, využití výrobních kapacit v průmyslu i mimořádných odpisů hmotného majetku začít oživovat. K růstu by měla výrazně přispět investiční aktivita sektoru vládních institucí, podpořená realizací projektů spolufinancovaných fondy EU včetně Nástroje EU příští generace. Dynamiku investic budou v tomto roce naopak tlumit přijatá restriktivní opatření a s nimi spojené nejistoty, které by ale v roce 2022 měly odeznít. Tempo soukromých investic by se díky tomu mělo citelně zvýšit. Tento vývoj je nicméně zatížen značnými riziky (viz kapitolu Rizika a nejistoty predikce). Tvorba hrubého fixního kapitálu by v roce 2021 mohla vzrůst o 3,8 % (*beze změny*), pro rok 2022 je predikován růst o 4,5 %. Výhled

pro rok 2023 zahrnuje nákup vojenských vrtulníků z USA v hodnotě 17,5 mld. Kč, který bude zároveň plně zahrnut v dovozu zboží.

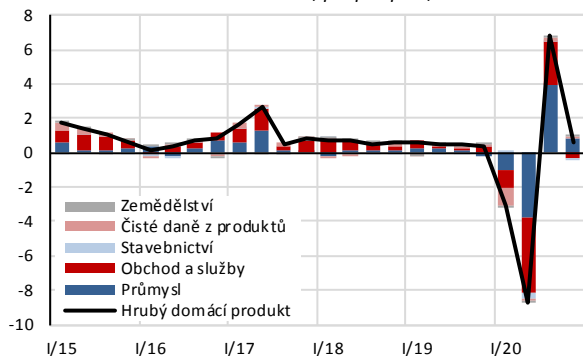
Předpokládáme, že by v roce 2021 mohlo po předchozím výrazném propadu dojít k opětovnému doplnění zásob. Pro další roky pracuje predikce s technickým předpokladem nulového příspěvku změny stavu zásob k růstu HDP. Celková tvorba hrubého kapitálu by se tedy letos mohla zvýšit o 7,7 % (*proti 3,9 %*) a v příštím roce o 4,5 %.

Očekáváme, že vývoz zboží a služeb vzroste o 5,0 % (*proti 4,7 %*) v roce 2021 a o 5,7 % v roce 2022. V obou letech by zvýšení vývozu zboží mělo téměř výhradně odrážet růst exportních trhů, exportní výkonnost by měla působit prakticky neutrálně (viz kapitolu 3.4). Dynamika vývozu a dovozně náročné investiční poptávky se pak promítne v tempu dovozu zboží a služeb. Dovoz by tak v roce 2021 mohl vzrůst o 4,9 % (*proti 5,3 %*). V roce 2022 by se k uvedeným faktorům měl přidat ještě zvýšený import pro spotřebu domácností. Dovoz by tak v příštím roce mohl narůst o 6,6 %.

Graf 3.1.1: Zdroje hrubého domácího produktu

mezičtvrtletní růst reálného HDP v %, přísp. v p. b., sezónně očištěno

Zdroj: ČSÚ. Výpočty MF ČR.

Graf 3.1.2: Výdaje na hrubý domácí produkt

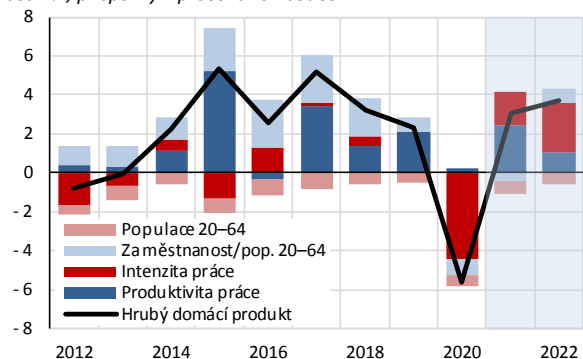
meziroční růst reálného HDP v %, příspěvky v p. b.

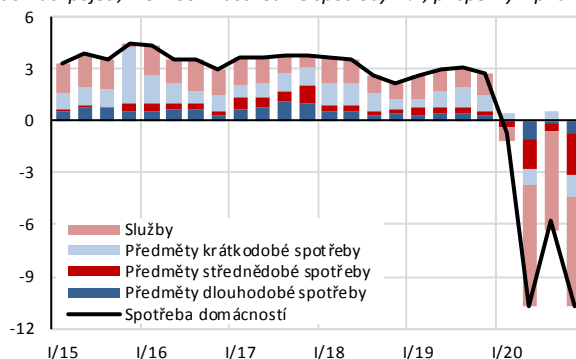
Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 3.1.3: Reálný hrubý domácí produkt

růst v %, příspěvky v procentních bodech

Pozn.: Intenzita práce zachycuje počet odprac. hodin na pracovníka.
Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.**Graf 3.1.4: Spotřeba domácností**

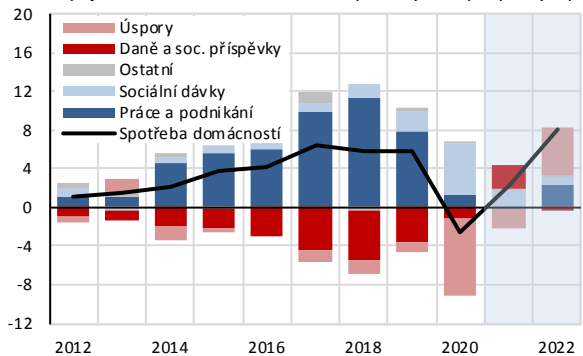
domácí pojetí, meziroční růst reálné spotřeby v %, příspěvky v p. b.

Zdroj: ČSÚ. Výpočty MF ČR.

Graf 3.1.5: Spotřeba domácností

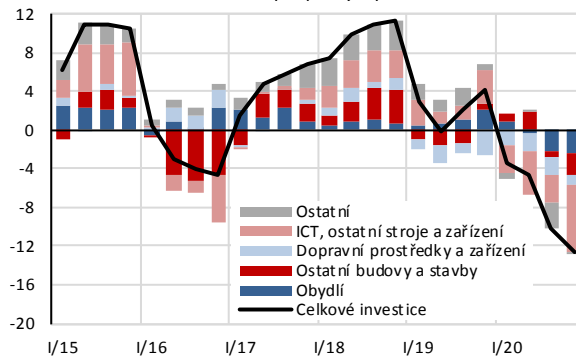
národní pojetí, meziroční růst nominální spotřeby v %, příspěvky v p. b.

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 3.1.6: Věcné členění investic

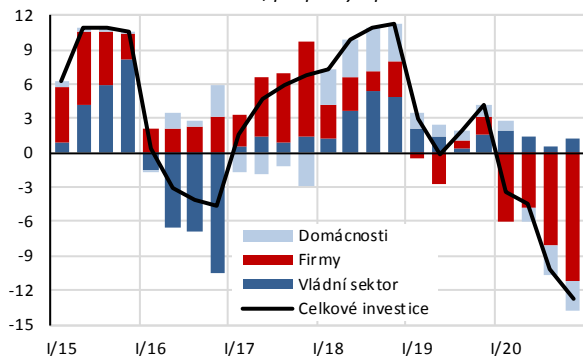
meziroční růst reálné THFK v %, příspěvky v p. b.

Zdroj: ČSÚ. Výpočty MF ČR.

Graf 3.1.7: Sektorové členění investic

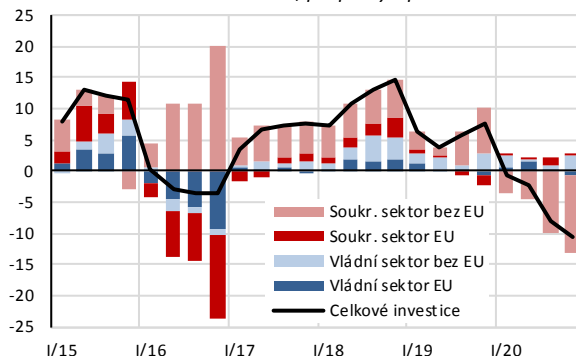
meziroční růst reálné THFK v %, příspěvky v p. b.

Zdroj: ČSÚ. Výpočty MF ČR.

Graf 3.1.8: Spolufinancování investic z fondů EU

meziroční růst nominální THFK v %, příspěvky v p. b.

Zdroj: ČSÚ. Výpočty MF ČR.

Tabulka 3.1.1: HDP – užití ve stálých cenách – roční
zřetěžené objemy, referenční rok 2015

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
								<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>	<i>Výhled</i>
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč 2015</i>	4 625	4 743	4 988	5 147	5 267	4 971	5 125	5 316	5 419	5 530
	<i>růst v %</i>	5,4	2,5	5,2	3,2	2,3	-5,6	3,1	3,7	1,9	2,1
	<i>růst v %¹⁾</i>	5,5	2,4	5,4	3,2	2,2	-5,6	3,0	3,7	2,1	1,9
Výdaje domácností na spotřebu²⁾	<i>mld. Kč 2015</i>	2 181	2 264	2 355	2 438	2 512	2 383	2 386	2 521	2 567	2 623
	<i>růst v %</i>	3,9	3,8	4,0	3,5	3,0	-5,2	0,1	5,7	1,8	2,2
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>mld. Kč 2015</i>	875	897	913	948	969	1 003	1 037	1 047	1 058	1 073
	<i>růst v %</i>	1,8	2,5	1,8	3,8	2,2	3,5	3,4	0,9	1,1	1,5
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč 2015</i>	1 294	1 243	1 323	1 425	1 447	1 255	1 352	1 412	1 476	1 494
	<i>růst v %</i>	13,1	-4,0	6,5	7,7	1,6	-13,3	7,7	4,5	4,5	1,3
Fixní kapitál	<i>mld. Kč 2015</i>	1 227	1 190	1 248	1 374	1 405	1 291	1 340	1 401	1 465	1 483
	<i>růst v %</i>	9,7	-3,0	4,9	10,0	2,3	-8,1	3,8	4,5	4,6	1,2
Změna zásob a ceností	<i>mld. Kč 2015</i>	67	53	75	51	42	-37	11	11	11	11
Vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2015</i>	3 726	3 888	4 168	4 322	4 379	4 119	4 324	4 572	4 746	4 920
	<i>růst v %</i>	6,0	4,3	7,2	3,7	1,3	-5,9	5,0	5,7	3,8	3,7
Dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2015</i>	3 451	3 549	3 771	3 989	4 044	3 798	3 985	4 249	4 448	4 597
	<i>růst v %</i>	6,8	2,8	6,3	5,8	1,4	-6,1	4,9	6,6	4,7	3,4
Hrubé domácí výdaje	<i>mld. Kč 2015</i>	4 351	4 404	4 592	4 810	4 928	4 648	4 782	4 983	5 103	5 193
	<i>růst v %</i>	6,0	1,2	4,3	4,8	2,4	-5,7	2,9	4,2	2,4	1,8
Metodická diskrepance³⁾	<i>mld. Kč 2015</i>	0	0	-1	3	4	11	11	14	19	16
Reálný hrubý domácí důchod	<i>mld. Kč 2015</i>	4 625	4 780	4 988	5 148	5 286	5 045	5 183	5 366	5 480	5 603
	<i>růst v %</i>	5,7	3,4	4,3	3,2	2,7	-4,6	2,7	3,5	2,1	2,2
Příspěvky k růstu HDP⁴⁾											
Hrubé domácí výdaje	<i>p. b.</i>	5,6	1,2	3,9	4,4	2,3	-5,3	2,7	3,9	2,3	1,7
Konečná spotřeba	<i>p. b.</i>	2,2	2,3	2,3	2,4	1,9	-1,8	0,8	2,8	1,1	1,3
Výdaje domácností	<i>p. b.</i>	1,9	1,8	1,9	1,7	1,4	-2,4	0,1	2,6	0,9	1,0
Výdaje vlády	<i>p. b.</i>	0,3	0,5	0,3	0,7	0,4	0,7	0,7	0,2	0,2	0,3
Tvorba hrubého kapitálu	<i>p. b.</i>	3,4	-1,1	1,7	2,0	0,4	-3,6	1,9	1,1	1,2	0,3
Tvorba fixního kapitálu	<i>p. b.</i>	2,5	-0,8	1,2	2,5	0,6	-2,1	1,0	1,1	1,2	0,3
Změna zásob	<i>p. b.</i>	0,9	-0,3	0,5	-0,5	-0,2	-1,5	0,9	0,0	0,0	0,0
Saldo zahraničního obchodu	<i>p. b.</i>	-0,2	1,4	1,2	-1,2	0,0	-0,3	0,4	-0,2	-0,3	0,4
Saldo zboží	<i>p. b.</i>	-1,0	1,0	0,9	-1,0	0,5	-0,2	0,4	-0,2	-0,3	0,4
Saldo služeb	<i>p. b.</i>	0,8	0,4	0,3	-0,2	-0,5	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Hrubá přidaná hodnota	<i>mld. Kč 2015</i>	4 165	4 269	4 491	4 643	4 745	4 490	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	4,8	2,5	5,2	3,4	2,2	-5,4	.	.	.	.
Saldo daní a dotací na produkty	<i>mld. Kč 2015</i>	460	474	497	504	521	481	.	.	.	.

¹⁾ Z dat očištěných o vliv nestejného počtu pracovních dní.

²⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

³⁾ Deterministicky určený vliv používání cen a struktury předchozího roku jako základu pro výpočet reálných přírůstků.

⁴⁾ Výpočet na základě cen a struktury předchozího roku, kde jsou příspěvky beze zbytku sčitatelné.

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 3.1.2: HDP – užití ve stálých cenách – čtvrtletní
zřetězené objemy, referenční rok 2015

		2020				2021			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč 2015</i>	1 218	1 186	1 275	1 292	1 180	1 281	1 314	1 349
	<i>růst v %</i>	-1,4	-10,6	-5,3	-4,8	-3,1	8,0	3,0	4,4
	<i>růst v %¹⁾</i>	-1,8	-10,8	-5,1	-4,8	-2,7	7,5	3,4	4,2
	<i>mezičtvrtletní růst v %¹⁾</i>	-3,1	-8,7	6,9	0,6	-0,9	0,9	2,8	1,4
Výdaje domácností na spotřebu²⁾	<i>mld. Kč 2015</i>	597	575	612	597	549	584	615	637
	<i>růst v %</i>	-0,1	-8,4	-3,7	-8,1	-8,0	1,5	0,5	6,6
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>mld. Kč 2015</i>	235	242	239	286	246	251	247	293
	<i>růst v %</i>	4,3	2,0	0,5	6,8	4,7	3,8	3,0	2,5
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč 2015</i>	288	325	331	311	286	373	360	332
	<i>růst v %</i>	-7,0	-7,1	-16,9	-20,2	-0,6	14,8	8,8	6,9
Fixní kapitál	<i>mld. Kč 2015</i>	291	315	329	357	280	316	349	395
	<i>růst v %</i>	-3,4	-4,5	-10,1	-12,7	-4,1	0,4	6,4	10,8
Změna zásob a ceností	<i>mld. Kč 2015</i>	-3	10	3	-46	7	57	11	-63
Vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2015</i>	1 071	859	1 029	1 160	1 037	983	1 097	1 206
	<i>růst v %</i>	-1,5	-23,1	-3,5	4,7	-3,2	14,5	6,6	4,0
Dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2015</i>	975	820	937	1 067	941	911	1 005	1 127
	<i>růst v %</i>	-1,1	-18,2	-5,6	0,3	-3,5	11,1	7,3	5,7
Hrubé domácí výdaje	<i>mld. Kč 2015</i>	1 122	1 143	1 183	1 199	1 086	1 208	1 222	1 266
	<i>růst v %</i>	-1,0	-5,9	-6,9	-8,4	-3,3	5,7	3,3	5,7
Metodická diskrepance³⁾	<i>mld. Kč 2015</i>	1	6	0	5	2	1	0	8
Reálný hrubý domácí důchod	<i>mld. Kč 2015</i>	1 228	1 204	1 295	1 318	1 204	1 290	1 322	1 366
	<i>růst v %</i>	-1,2	-9,6	-3,9	-3,3	-1,9	7,1	2,2	3,7
Hrubá přidaná hodnota	<i>mld. Kč 2015</i>	1 110	1 068	1 150	1 162	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	-1,0	-10,8	-5,0	-4,4	.	.	.	.
	<i>růst v %¹⁾</i>	-1,3	-11,0	-4,8	-4,4	.	.	.	.
	<i>mezičtvrtletní růst v %¹⁾</i>	-2,3	-9,6	7,4	0,7	.	.	.	.
Saldo daní a dotací na produkty	<i>mld. Kč 2015</i>	107	118	126	130	.	.	.	.

¹⁾ Z dat očištěných o sezónní a kalendářní vlivy.

²⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

³⁾ Deterministicky určený vliv používání cen a struktury předchozího roku jako základu pro výpočet reálných přírůstků.

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 3.1.3: HDP – užití v běžných cenách – roční

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
								<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>	<i>Výhled</i>
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč</i>	4 625	4 797	5 111	5 410	5 749	5 652	5 932	6 257	6 506	6 769
	<i>růst v %</i>	6,4	3,7	6,5	5,8	6,3	-1,7	4,9	5,5	4,0	4,0
Výdaje domácností na spotřebu ¹⁾	<i>mld. Kč</i>	2 181	2 273	2 420	2 568	2 720	2 654	2 713	2 930	3 046	3 174
	<i>růst v %</i>	3,9	4,2	6,5	6,1	5,9	-2,5	2,3	8,0	4,0	4,2
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>mld. Kč</i>	875	910	959	1 049	1 134	1 232	1 317	1 348	1 380	1 418
	<i>růst v %</i>	4,1	4,0	5,4	9,4	8,1	8,7	6,9	2,3	2,4	2,8
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč</i>	1 294	1 248	1 348	1 472	1 549	1 376	1 511	1 611	1 720	1 776
	<i>růst v %</i>	14,5	-3,6	8,0	9,2	5,2	-11,1	9,8	6,6	6,8	3,3
Fixní kapitál	<i>mld. Kč</i>	1 227	1 196	1 273	1 423	1 509	1 420	1 508	1 608	1 716	1 772
	<i>růst v %</i>	11,2	-2,5	6,4	11,7	6,0	-5,9	6,1	6,6	6,7	3,2
Změna zásob a ceností	<i>mld. Kč</i>	67	52	74	49	40	-44	4	3	3	4
Saldo zahraničního obchodu	<i>mld. Kč</i>	275	366	384	321	346	390	390	368	361	400
Vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	3 726	3 795	4 039	4 163	4 277	4 041	4 198	4 433	4 610	4 799
	<i>růst v %</i>	4,6	1,8	6,4	3,1	2,7	-5,5	3,9	5,6	4,0	4,1
Dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	3 451	3 429	3 654	3 842	3 931	3 651	3 808	4 065	4 249	4 399
	<i>růst v %</i>	5,0	-0,7	6,6	5,1	2,3	-7,1	4,3	6,8	4,5	3,5
Hrubý národní důchod	<i>mld. Kč</i>	4 308	4 473	4 821	5 113	5 402	5 424	5 577	5 875	6 102	6 343
	<i>růst v %</i>	6,4	3,8	7,8	6,0	5,7	0,4	2,8	5,3	3,9	3,9
Saldo prvotních důchodů	<i>mld. Kč</i>	-317	-324	-289	-297	-347	-229	-355	-382	-404	-426

¹⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 3.1.4: HDP – užití v běžných cenách – čtvrtletní

		2020				2021			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč</i>	1 356	1 340	1 450	1 507	1 355	1 472	1 506	1 600
	<i>růst v %</i>	2,1	-7,0	-1,4	-0,2	-0,1	9,8	3,9	6,2
Výdaje domácností na spotřebu ¹⁾	<i>mld. Kč</i>	663	641	683	666	620	666	700	728
	<i>růst v %</i>	3,7	-5,4	-1,2	-6,4	-6,5	3,8	2,4	9,3
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>mld. Kč</i>	278	288	293	374	298	320	305	394
	<i>růst v %</i>	9,4	5,2	4,7	14,5	7,5	11,1	4,2	5,3
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč</i>	311	354	365	347	315	410	404	382
	<i>růst v %</i>	-4,6	-5,2	-14,7	-17,9	1,4	15,8	10,9	10,1
Fixní kapitál	<i>mld. Kč</i>	316	345	363	397	310	354	394	449
	<i>růst v %</i>	-0,8	-2,4	-7,9	-10,5	-1,8	2,7	8,7	13,2
Změna zásob a ceností	<i>mld. Kč</i>	-5	9	2	-50	5	56	10	-67
Saldo zahraničního obchodu	<i>mld. Kč</i>	104	57	109	120	121	76	97	96
Vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	1 038	853	1 003	1 147	1 027	944	1 057	1 171
	<i>růst v %</i>	-2,5	-22,0	-3,7	6,4	-1,0	10,6	5,4	2,0
Dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	934	796	893	1 027	906	868	960	1 074
	<i>růst v %</i>	-2,3	-18,5	-7,8	-0,1	-3,0	8,9	7,4	4,6

¹⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 3.1.5: HDP – důchodová struktura – roční

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
								Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
HDP	<i>mld. Kč</i>	4 625	4 797	5 111	5 410	5 749	5 652	5 932	6 257	6 506	6 769
	<i>růst v %</i>	6,4	3,7	6,5	5,8	6,3	-1,7	4,9	5,5	4,0	4,0
Saldo daní a dotací	<i>mld. Kč</i>	434	454	493	504	534	448	492	568	593	608
	<i>% HDP</i>	9,4	9,5	9,7	9,3	9,3	7,9	8,3	9,1	9,1	9,0
	<i>růst v %</i>	13,0	4,8	8,6	2,2	5,9	-16,1	9,9	15,4	4,4	2,4
Daně z výroby a dovozu	<i>mld. Kč</i>	570	595	635	656	697	659	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	9,6	4,4	6,6	3,3	6,2	-5,4	.	.	.	.
Dotace na výrobu	<i>mld. Kč</i>	137	141	142	152	163	211	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	-0,1	3,2	0,4	7,2	7,5	29,5	.	.	.	.
Náhrady zaměstnancům	<i>mld. Kč</i>	1 891	2 003	2 185	2 399	2 562	2 597	2 597	2 640	2 716	2 802
<i>(domácí koncept)</i>	<i>% HDP</i>	40,9	41,7	42,8	44,3	44,6	45,9	43,8	42,2	41,8	41,4
	<i>růst v %</i>	5,1	5,9	9,1	9,8	6,8	1,3	0,0	1,7	2,9	3,1
Mzdy a platy	<i>mld. Kč</i>	1 455	1 538	1 680	1 842	1 965	1 966	1 980	2 027	2 086	2 151
	<i>růst v %</i>	5,0	5,7	9,2	9,6	6,7	0,0	0,7	2,3	2,9	3,1
Příspěvky na sociální zabezpečení placené zaměstnavatelem	<i>mld. Kč</i>	437	464	505	557	597	631	616	613	631	651
	<i>růst v %</i>	5,5	6,4	8,7	10,3	7,2	5,6	-2,3	-0,5	2,9	3,1
Hrubý provozní přebytek	<i>mld. Kč</i>	2 300	2 340	2 432	2 506	2 653	2 608	2 843	3 049	3 196	3 359
	<i>% HDP</i>	49,7	48,8	47,6	46,3	46,1	46,1	47,9	48,7	49,1	49,6
	<i>růst v %</i>	6,4	1,7	4,0	3,0	5,8	-1,7	9,0	7,3	4,8	5,1
Spotřeba fixního kapitálu	<i>mld. Kč</i>	957	988	1 022	1 074	1 141	1 195	1 267	1 338	1 389	1 447
	<i>růst v %</i>	3,8	3,2	3,5	5,0	6,3	4,7	6,0	5,6	3,8	4,2
Čistý provozní přebytek	<i>mld. Kč</i>	1 343	1 352	1 410	1 433	1 511	1 413	1 576	1 711	1 808	1 913
	<i>růst v %</i>	8,3	0,6	4,3	1,6	5,5	-6,5	11,6	8,6	5,6	5,8

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 3.1.6: HDP – důchodová struktura – čtvrtletní

		2020				2021			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
HDP	<i>mld. Kč</i>	1 356	1 340	1 450	1 507	1 355	1 472	1 506	1 600
	<i>růst v %</i>	2,1	-7,0	-1,4	-0,2	-0,1	9,8	3,9	6,2
Saldo daní a dotací	<i>mld. Kč</i>	101	109	133	105	79	126	150	137
	<i>růst v %</i>	-8,6	-21,0	-9,9	-23,8	-21,4	15,4	12,7	30,6
Náhrady zaměstnancům	<i>mld. Kč</i>	636	624	634	702	645	620	643	689
<i>(domácí koncept)</i>	<i>růst v %</i>	3,8	-2,5	0,3	3,7	1,4	-0,7	1,5	-1,9
Mzdy a platy	<i>mld. Kč</i>	487	458	492	528	483	470	495	532
	<i>růst v %</i>	4,0	-6,4	1,3	1,3	-0,8	2,6	0,5	0,7
Příspěvky na sociální zabezpečení placené zaměstnavatelem	<i>mld. Kč</i>	149	166	141	174	162	149	148	157
	<i>růst v %</i>	3,2	10,0	-3,0	11,6	8,5	-10,0	4,9	-10,1
Hrubý provozní přebytek	<i>mld. Kč</i>	619	607	683	699	631	726	712	773
	<i>růst v %</i>	2,3	-8,5	-1,2	0,7	1,9	19,7	4,3	10,7

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

3.2 Ceny

Meziroční růst **spotřebitelských cen** v únoru 2021 činil 2,1 % (*proti 1,5 %*). K odchylce predikce přispěl nečekaně rychlý růst cen v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje. Jejich lednové zvýšení o 3,1 % meziměsíčně bylo nejvyšší od listopadu 2007. Z hlediska oddílů spotřebního koše k únorové meziroční inflaci nejvíce přispěl oddíl alkoholické nápoje, tabák (příspěvek 0,9 p. b.), ve kterém bylo zdražení tabákových výrobků podpořeno zvýšením spotřební daně. Na meziroční inflaci se podílely výhradně tržní faktory, administrativní opatření vykazala nulový příspěvek. Příspěvek regulovaných cen (0,1 p. b.) byl totiž vykompenzován příspěvkem změn nepřímých daní (-0,1 p. b.), v němž se odráželo snížení daně z přidané hodnoty a spotřební daně z motorové nafty a dále zvýšení spotřební daně z tabákových výrobků.

Výše uvedená odchylka skutečné a predikované inflace v únoru s ohledem na globální vývoj cen potravinářských komodit patrně není přechodným jevem, a je tak jedním z důvodů ke zvýšení predikce průměrné míry inflace v letošním roce. Ve východiscích makroekonomické predikce určujících cenový vývoj došlo k výraznému nárůstu předpokládané ceny ropy (viz kapitolu 1.2), což je dalším faktorem úpravy predikce letošní inflace. Ze změn ekonomických veličin mimo východiska predikce má pro změnu prognózy inflace význam především odlišný pohled na reálnou spotřebu domácností, která by letos měla prakticky stagnovat (viz kapitolu 3.1).

Inflace by se měla **v roce 2021** ve srovnání s předchozím rokem snížit. Administrativní opatření přispějí k průměrné míře inflace pravděpodobně jen v rozsahu 0,2 p. b. (*beze změny*). Jelikož by regulované ceny měly téměř stagnovat, odráží tento příspěvek změny nepřímých daní, kde se projeví další zvýšení spotřební daně z tabákových výrobků. Letos by tedy inflace měla být určena především tržními faktory. Mezi nimi ovšem budou s výjimkou výrazného růstu ceny ropy chybět podstatnější proinflační činitele. Stagnující spotřeba domácností a přetrvávající záporná produkční mezera neindikují poptávkové inflační tlaky. Na zpomalení inflace by měl tlačit pokles jednotkových nákladů práce. Inflaci by mělo mírně tlumit i posilování české koruny k oběma hlavním světovým měnám.

Meziroční inflace bude v roce 2021 pravděpodobně kolísat v horní polovině tolerančního pásma inflačního cíle ČNB. Očekáváme, že **průměrná míra inflace v roce 2021** zpomalí na 2,5 % (*proti 1,9 %*).

I v roce 2022 by měly chybět podstatnější proinflační faktory, jedinou výjimku by mělo představovat značné oživení spotřeby domácností. Na snížení inflace by měl nadále tlačit pokles jednotkových nákladů práce. Slabě protiinflačně by mohlo působit i posilování české koruny k oběma hlavním světovým měnám. Inflaci by neměla výrazně ovlivňovat cena ropy ani pozice ekonomiky v hospodářském cyklu. Patrný by ovšem měl být růst regulovaných cen. V rámci změn nepřímých daní počítáme s dalším, byť ve srovnání s letošním rokem mírnějším, zvýšením spotřební daně z tabákových výrobků. V souladu s výše uvedeným očekáváme, že **průměrná míra inflace v roce 2022** dosáhne 2,3 %.

Rizika predikce inflace hodnotíme jako vychýlená směrem nahoru, a to zejména z důvodu globálního růstu cen komodit (viz kapitolu 1.2).

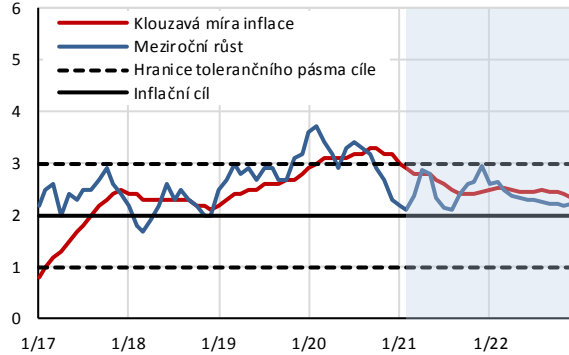
Ve 4. čtvrtletí 2020 se **deflátor HDP** zvýšil o 4,8 % (*proti 4,2 %*), a to při růstu deflátoru hrubých domácích výdajů o 3,6 % (*proti 2,9 %*) a zlepšení směnných relací o 2,0 % (*v souladu s odhadem*). Vývoj deflátoru hrubých domácích výdajů odrážel růst deflátorů všech složek domácí poptávky.

V roce 2021 by se měl deflátor HDP zvýšit o 1,8 % (*proti 1,5 %*). Výrazný pokles dynamiky proti roku 2020 bude přibližně ze dvou třetin dán horším vývojem směnných relací, v rámci domácí poptávky bude hlavním faktorem zpomalení růstu deflátorů spotřeby domácností a sektoru vládních institucí. V roce 2022 by se růst deflátoru HDP mohl mírně zpomalit na 1,7 %, přičemž pomalejší růst deflátoru spotřeby vládních institucí by měl být přibližně vykompenzován nižším záporným příspěvkem směnných relací. Situaci přehledně zachycuje graf 3.2.5.

Na očekávaný vývoj cen vývozu i dovozu bude mít v roce 2021 vliv silný nárůst ceny ropy a obnovené posilování kurzu koruny, které by mělo přetrvávat i v dalších obdobích. Ve výsledku by se směnné relace mohly v roce 2021 zhoršit o 0,5 % (*proti 0,1 %*) a v roce 2022 o 0,2 %.

Graf 3.2.1: Spotřebitelské ceny

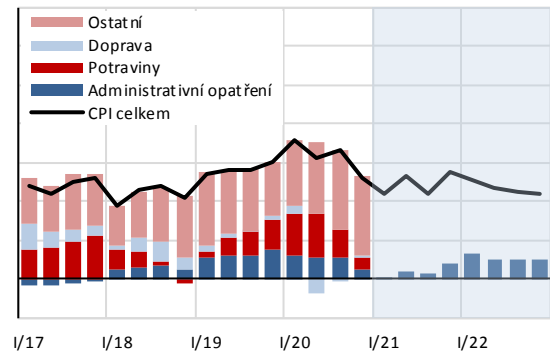
meziroční růst v %

Zdroj: ČNB, ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 3.2.2: Spotřebitelské ceny v hlavních oddělech

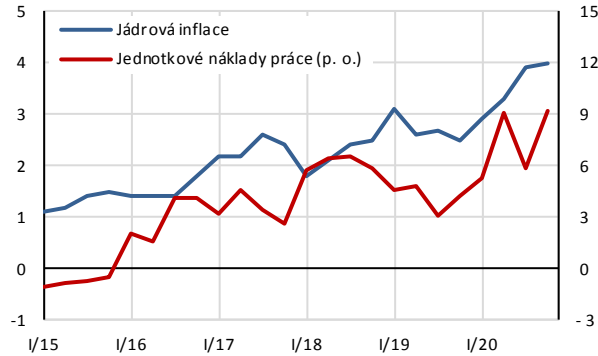
meziroční růst indexu spotřebitelských cen v %, příspěvky v p. b.

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 3.2.3: Jádrová inflace a jednotkové náklady práce

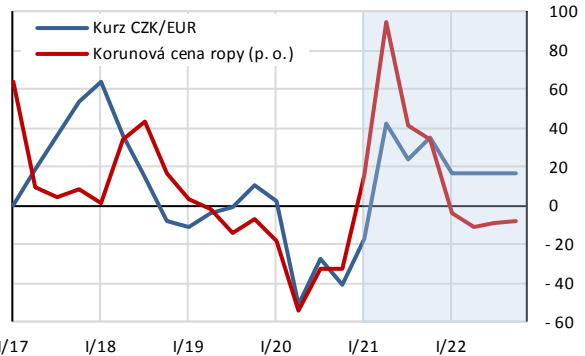
meziroční růst v %

Zdroj: ČSÚ. Výpočty MF ČR.

Graf 3.2.4: Kurz CZK/EUR a korunová cena ropy Brent

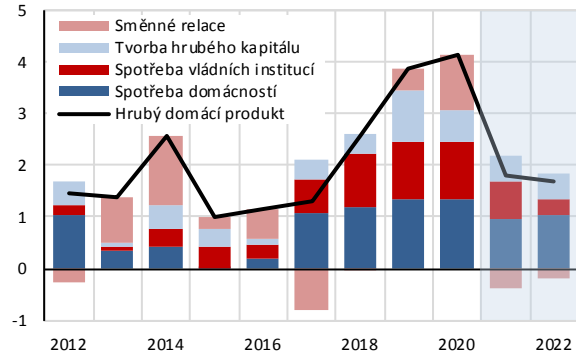
zhodnocení kurzu CZK/EUR, meziroční změna korunové ceny ropy, v %

Zdroj: ČNB, U. S. EIA. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 3.2.5: Deflátor hrubého domácího produktu

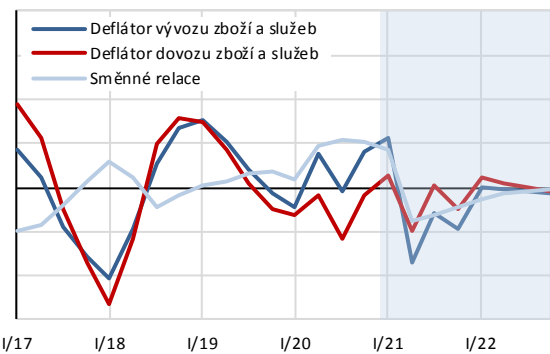
růst v %, příspěvky v procentních bodech

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 3.2.6: Směnné relace

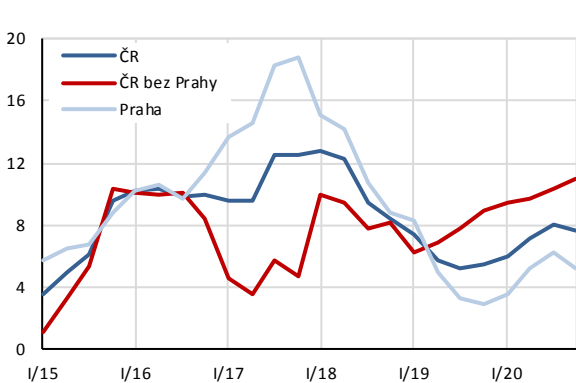
meziroční růst v %

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 3.2.7: Nabídkové ceny bytů

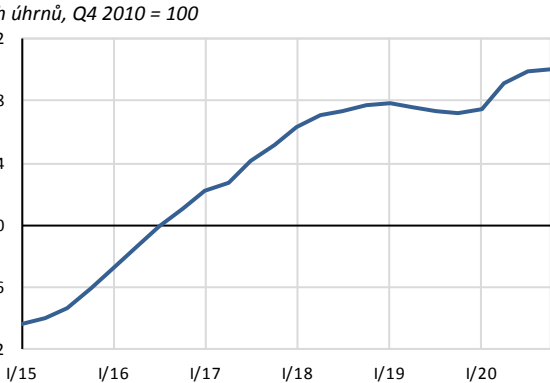
meziroční růst v %

Zdroj: ČSÚ.

Graf 3.2.8: Ceny bytů v relaci k průměrné mzdě

podíl indexů nabídkových cen bytů a průměrné mzdy, z ročních klouza- vých úhrnů, Q4 2010 = 100

Zdroj: ČSÚ. Výpočty MF ČR.

Tabulka 3.2.1: Ceny – roční

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
								<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>	<i>Výhled</i>
Index spotřebitelských cen											
Úroveň	<i>průměr 2015=100</i>	100,0	100,7	103,1	105,3	108,3	111,8	114,5	117,2	119,7	122,0
Průměrná míra inflace	%	0,3	0,7	2,5	2,1	2,8	3,2	2,5	2,3	2,1	2,0
Z toho: Administrativní opatření	<i>p. b.</i>	0,2	0,2	-0,1	0,3	0,6	0,5	0,2	0,5	0,4	0,3
Tržní růst	<i>p. b.</i>	0,1	0,5	2,6	1,8	2,2	2,7	2,3	1,8	1,7	1,7
Úroveň v prosinci	<i>průměr 2015=100</i>	99,5	101,5	103,9	106,0	109,4	111,9	115,2	117,7	120,2	122,5
Meziroční inflace v prosinci	%	0,1	2,0	2,4	2,0	3,2	2,3	2,9	2,2	2,1	1,9
Harmonizovaný index spotřebitelských cen											
Úroveň	<i>průměr 2015=100</i>	100,0	100,7	103,1	105,1	107,8	111,4	114,1	116,7	119,1	121,3
Průměrná míra inflace	%	0,3	0,6	2,4	2,0	2,6	3,3	2,4	2,3	2,1	1,9
Deflátoři											
HDP	<i>průměr 2015=100</i>	100,0	101,1	102,5	105,1	109,2	113,7	115,7	117,7	120,1	122,4
	<i>růst v %</i>	1,0	1,1	1,3	2,6	3,9	4,2	1,8	1,7	2,0	1,9
Hrubé domácí výdaje	<i>průměr 2015=100</i>	100,0	100,6	102,9	105,8	109,6	113,2	115,9	118,2	120,4	122,6
	<i>růst v %</i>	0,8	0,6	2,3	2,8	3,7	3,3	2,4	2,0	1,9	1,8
Spotřeba domácností¹⁾	<i>průměr 2015=100</i>	100,0	100,4	102,7	105,3	108,3	111,4	113,7	116,2	118,7	121,0
	<i>růst v %</i>	0,0	0,4	2,3	2,5	2,8	2,8	2,1	2,2	2,1	2,0
Spotřeba vládních institucí	<i>průměr 2015=100</i>	100,0	101,4	105,0	110,6	117,0	122,9	127,0	128,8	130,4	132,1
	<i>růst v %</i>	2,3	1,4	3,5	5,4	5,8	5,1	3,3	1,4	1,3	1,3
Tvorba fixního kapitálu	<i>průměr 2015=100</i>	100,0	100,5	102,0	103,6	107,4	110,0	112,5	114,8	117,1	119,4
	<i>růst v %</i>	1,3	0,5	1,5	1,6	3,7	2,4	2,3	2,0	2,0	2,0
Vývoz zboží a služeb	<i>průměr 2015=100</i>	100,0	97,6	96,9	96,3	97,7	98,1	97,1	97,0	97,1	97,5
	<i>růst v %</i>	-1,3	-2,4	-0,7	-0,6	1,4	0,5	-1,0	-0,1	0,2	0,4
Dovoz zboží a služeb	<i>průměr 2015=100</i>	100,0	96,6	96,9	96,3	97,2	96,1	95,6	95,7	95,5	95,7
	<i>růst v %</i>	-1,7	-3,4	0,3	-0,6	0,9	-1,1	-0,6	0,1	-0,1	0,2
Směnné relace	<i>průměr 2015=100</i>	100,0	101,0	100,0	100,0	100,5	102,1	101,6	101,3	101,7	101,9
	<i>růst v %</i>	0,4	1,0	-1,0	0,0	0,5	1,6	-0,5	-0,2	0,3	0,3

¹⁾ Včetně spotřeby neziskových institucí.

Zdroj: ČSÚ, Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 3.2.2: Ceny – čtvrtletní

		2020				2021			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Spotřebitelské ceny (průměr čtvrtletí)	<i>průměr 2015=100</i>	111,2	111,5	112,4	112,0	113,6	114,5	114,9	115,1
	<i>růst v %</i>	3,6	3,1	3,3	2,6	2,2	2,7	2,2	2,8
Z toho příspěvek:									
Administrativních opatření	<i>p. b.</i>	0,6	0,5	0,6	0,3	0,0	0,2	0,1	0,4
Tržního růstu	<i>p. b.</i>	3,0	2,6	2,7	2,3	2,1	2,5	2,0	2,4
Harmonizovaný index spotřebitelských cen	<i>průměr 2015=100</i>	110,7	111,1	112,1	111,6	113,1	114,1	114,5	114,5
	<i>růst v %</i>	3,7	3,3	3,5	2,7	2,2	2,6	2,2	2,7
Deflátoři									
HDP	<i>průměr 2015=100</i>	111,3	113,0	113,7	116,6	114,8	114,9	114,6	118,5
	<i>růst v %</i>	3,6	4,0	4,1	4,8	3,1	1,7	0,8	1,7
Hrubé domácí výdaje	<i>průměr 2015=100</i>	111,5	112,2	113,3	115,7	113,7	115,5	115,3	118,7
	<i>růst v %</i>	3,7	2,9	2,9	3,6	1,9	2,9	1,8	2,6
Spotřeba domácností¹⁾	<i>průměr 2015=100</i>	111,0	111,4	111,6	111,5	112,8	113,9	113,7	114,3
	<i>růst v %</i>	3,8	3,3	2,5	1,9	1,6	2,3	1,9	2,5
Spotřeba vládních institucí	<i>průměr 2015=100</i>	117,9	119,2	122,3	130,7	121,0	127,6	123,7	134,3
	<i>růst v %</i>	5,0	3,2	4,1	7,2	2,6	7,1	1,1	2,8
Tvorba fixního kapitálu	<i>průměr 2015=100</i>	108,4	109,5	110,5	111,3	110,9	112,0	112,9	113,6
	<i>růst v %</i>	2,7	2,2	2,5	2,4	2,3	2,3	2,2	2,1
Vývoz zboží a služeb	<i>průměr 2015=100</i>	96,9	99,4	97,4	98,9	99,1	96,0	96,3	97,0
	<i>růst v %</i>	-0,9	1,5	-0,2	1,6	2,2	-3,4	-1,2	-1,9
Dovoz zboží a služeb	<i>průměr 2015=100</i>	95,8	97,1	95,4	96,3	96,3	95,2	95,5	95,3
	<i>růst v %</i>	-1,2	-0,4	-2,3	-0,4	0,5	-1,9	0,1	-1,0
Směnné relace	<i>průměr 2015=100</i>	101,1	102,4	102,2	102,7	102,9	100,8	100,9	101,8
	<i>růst v %</i>	0,3	1,9	2,2	2,0	1,7	-1,5	-1,3	-0,9

¹⁾ Včetně spotřeby neziskových institucí.

Zdroj: ČSÚ, Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

3.3 Trh práce

Dopad propadu hospodářské aktivity v souvislosti s pandemií koronaviru a přijatými protiepidemickými opatřeními na trh práce je vládními programy stále výrazně tlumen.

Zaměstnanost podle VŠPS ve 4. čtvrtletí 2020 meziročně klesla o 1,6 % (*proti 1,1 %*). Počet zaměstnanců se snížil o 2,0 % (*proti 1,0 %*), počet podnikatelů se nepatrně zvýšil o 0,1 % (*proti poklesu o 1,5 %*). Počet podnikatelů bez zaměstnanců (živnostníků) meziročně vzrostl o 0,9 %, zatímco počet podnikatelů se zaměstnanci opět poklesl o výrazných 4,9 % (tento ukazatel je však značně volatilní). Za celý rok 2020 byla zaměstnanost nižší o 1,3 % (*proti 1,1 %*).

Z odvětvového hlediska k poklesu počtu zaměstnanců (podniková statistika, přepočtené počty) nejvíce přispěl zpracovatelský průmysl (snížení o více než 50 tisíc). Silný pokles shodně o 24 tisíc byl zaznamenán v odvětvích ubytování, stravování a pohostinství a administrativní a podpůrné činnosti, kam formálně spadají agenturní zaměstnanci, jejichž významná část ale fakticky pracuje v průmyslu.

Dle údajů o volných pracovních místech byl nedostatek zaměstnanců v mnoha odvětvích a regionech evidentní i na počátku roku 2021. V únoru bylo více volných míst než registrovaných nezaměstnaných v 35 okresech, resp. v 5 krajích. Zdaleka ne všechna volná místa evidovaná úřady práce je ale možné považovat za aktivní. K datu uzávěrky predikce činil podíl aktivních nabídek (místa, u nichž došlo k poslední změně po 1. říjnu 2020 a datum nástupu bylo 1. ledna 2021 nebo později) 44 %, jednalo se tedy přibližně o 137 tisíc pracovních míst. Nedostatek zaměstnanců přetrvával v 1. čtvrtletí 2021 jako hlavní bariéra růstu produkce již jen ve stavebnictví.

I přes pokračující poměrně nepříznivou makroekonomickou situaci zatím nedochází k propouštění zahraničních pracovníků. V únoru jejich počet meziročně vzrostl o 20 tisíc na 648 tisíc. Dlouhodobě převažují pracovníci ze Slovenska a Ukrajiny.

Dopady negativní makroekonomické situace na trh práce jsou tlumeny řadou vládních opatření. K hlavním z nich patří program Antivirus, v jehož rámci jsou zaměstnavatelům poskytovány příspěvky na úhradu mezd. Program Antivirus byl s mírně přísnějšími parametry (minimálně tříměsíční trvání pracovního poměru) prodloužen do konce dubna 2021, poté by na něj mohl navázat tzv. kurzarbeit. Dalším významným prvkem je pokles efektivního zdanění u zaměstnanců, který firmám umožnil udržet vysokou zaměstnanost při nerostoucích nákladech práce. U podnikatelů omezuje nárůst počtu registrovaných nezaměstnaných kompenzační bonus. Předpokládáme, že zaměstnanost bude vládními opatřeními, byť nikoliv nezbytně těmi stávajícími, podporována do konce roku 2021. Přesto by za celý letošní rok mohla v důsledku pozdějších efektů recese klesnout o 1,4 % (*proti 0,6 %*).

V roce 2022 by již zaměstnanost mohla stagnovat, přičemž proti sobě bude působit oživení ekonomické aktivity a předpokládané ukončení vládních opatření na podporu trhu práce.

Míra nezaměstnanosti (VŠPS) ve 4. čtvrtletí 2020 dosáhla 3,0 % (*v souladu s odhadem*), za celý rok 2020 činila v průměru 2,6 % (*v souladu s odhadem*). Vyšší růst nezaměstnanosti brzdí nejen zmíněné pokračování vládních programů, ale i stále vysoká poptávka po práci v některých odvětvích, která je zřetelná z počtu volných pracovních míst a zaměstnaných cizinců. V souvislosti s delším trváním protiepidemických opatření a zpožděnými dopady hospodářského propadu by přesto míra nezaměstnanosti mohla v letošním roce narůst na 3,6 % (*proti 3,3 %*). V 1. čtvrtletí 2022 by se po předpokládaném ukončení vládních opatření na podporu zaměstnanosti ještě mohla meziročně zvýšit, poté by však již díky oživení ekonomiky měla klesat. V průměru za celý rok by však míra nezaměstnanosti mohla nepatrně vzrůst na 3,7 %.

Podíl nezaměstnaných osob (MPSV) se zvyšuje jen mírně, silnější nárůst je patrný v regionech více zaměřených na cestovní ruch (např. Praha, Karlovy Vary, Český Krumlov). Očekáváme zvýšení na 4,3 % (*proti 4,1 %*) v roce 2021 a dále na 4,4 % v roce 2022.

Míra participace (20–64 let) ve 4. čtvrtletí 2020 dosáhla 82,1 % (*proti 82,3 %*), v průměru za celý rok činila 81,8 % (*v souladu s odhadem*). Nejvyšší pokles byl zaznamenán ve věkových skupinách 35–39 let a 25–29 let. Ke znatelnému růstu došlo jen ve věkové skupině 60–64 let (vliv zvyšování věku odchodu do starobního důchodu). Míra participace žen v roce 2020 klesla o 0,4 p. b. na 74,0 %, zatímco u mužů stagnovala na 89,2 %.

Hlavní roli v dalším vývoji míry participace bude v horizontu predikce hrát zvyšování statutárního věku odchodu do starobního důchodu i demografické aspekty v podobě rostoucího podílu věkových skupin s přirozeně vysokou mírou ekonomické aktivity (zejména 40–54 let). Nárůst míry ekonomické aktivity by však mohl být tlumen poklesem participace osob v předdůchodovém věku, které by ve zvýšené míře mohly odcházet do předčasného důchodu. Míra participace by tak letos mohla vzrůst na 82,0 % (*proti 82,3 %*) a v roce 2022 dále na 82,3 %.

Objem mezd a platů se ve 4. čtvrtletí 2020 zvýšil o 1,3 % (*proti 1,9 %*). V obchodu, dopravě, ubytování a pohostinství, kam patří epidemií nejvíce zasažená odvětví, klesly výdělky o 10,5 %. Ve zpracovatelském průmyslu se objem mezd a platů snížil o 1,4 % při poklesu počtu zaměstnanců o 3,0 %. Zcela opačný průběh zaznamenalo odvětví veřejná správa, obrana, vzdělávání a zdravotní a sociální péče, kde výdělky vzrostly o 15,5 %.

Kromě propouštění zaměstnanců, které je podstatně výraznější v sektoru služeb, působilo v 1. čtvrtletí letošního

roku záporně na dynamiku výdělků i ošetřovné vyplacené z titulu uzavření škol a předškolních zařízení. Díky kompenzacím z programu Antivirus zřejmě náhrady zaměstnancům v 1. čtvrtletí vzrostly, na rozdíl od mezd a platů, v nichž tyto dávky nejsou zahrnuty. V 1. čtvrtletí 2021 se objem mezd a platů mohl snížit o 0,8 % (*proti růstu o 0,2 %*).

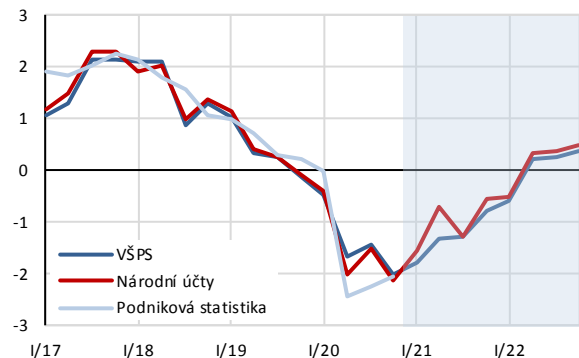
Finanční problémy subjektů v nejpostiženějších odvětvích se zatím díky vládním podpůrným programům a relativně nízkému podílu dotčených odvětví na celkovém objemu mezd a platů v dynamice výdělků projevují jen omezeně. Přesto by očekávaný hlubší pokles zaměstnanosti v letošním roce oproti předchozí predikci měl být hlavním faktorem zpomalující dynamiky mezd a platů. Navýšení tarifní i netarifní složky v odvětvích s dominantním podílem sektoru vládních institucí by naopak mělo negativní dopady tlumit. V příštím roce by pak po-

zitivní efekt obnovené poptávky po práci měl být částečně zmírněn zpomalením dynamiky platů. Objem mezd a platů by se tak v letošním roce mohl zvýšit o 0,7 % (*proti 1,2 %*), v roce 2022 pak o 2,3 %.

Průměrná mzda (podniková, přepočtená na plný úvazek) se ve 4. čtvrtletí 2020 zvýšila o 6,5 % (*proti 5,3 %*) oproti 5,2 % v předchozím čtvrtletí. Mzdový medián za stejné období vzrostl o 5,4 %. Na zrychlení tempa se podílely mimořádné odměny ve zdravotnictví a propouštění relativně hůře placených zaměstnanců, k němuž nejspíše dochází ve zvýšené míře. Odhadujeme, že v 1. čtvrtletí 2021 mohla průměrná nominální mzda vzrůst o 2,9 % (*proti 2,8 %*). Za celý rok 2021 by se průměrná mzda mohla zvýšit o 3,2 % (*proti 2,2 %*), v příštím roce pak o 1,8 %. V jejím zpomalení by se měla projevit slabší dynamika platů (částečně vlivem vysoké srovnávací základny roku 2021) a nepatrný nárůst míry nezaměstnanosti.

Graf 3.3.1: Počet zaměstnanců dle různých statistik

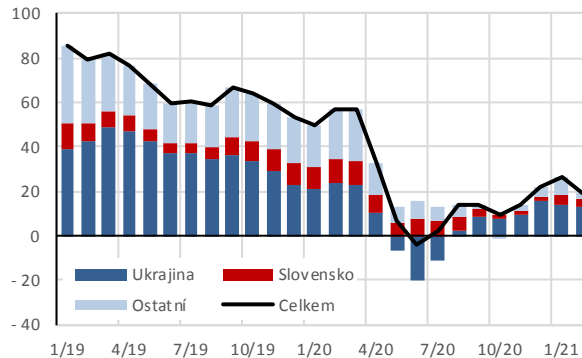
meziroční změna v %

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 3.3.2: Počet cizinců zaměstnaných v ČR

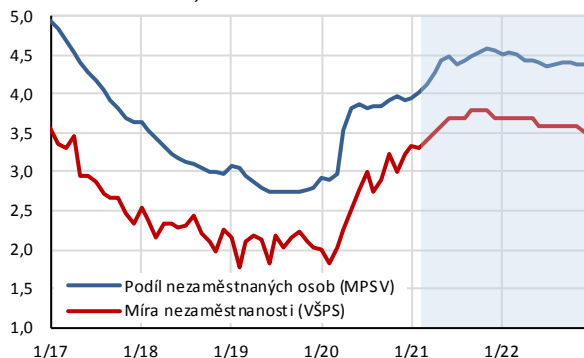
meziroční změna v tis. osob

Zdroj: MPSV. Výpočty MF ČR.

Graf 3.3.3: Ukazatele nezaměstnanosti

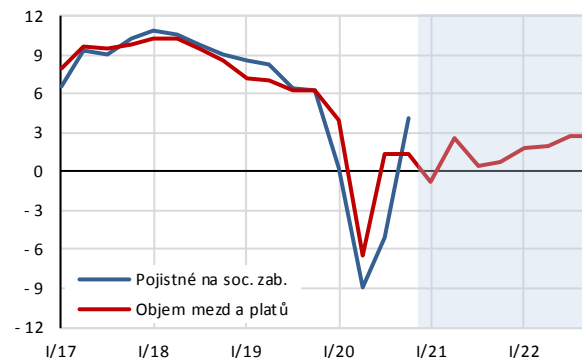
sezónně očištěná data, v %

Zdroj: ČSÚ, MPSV. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 3.3.4: Pojistné na sociální zabezpečení a výdělky

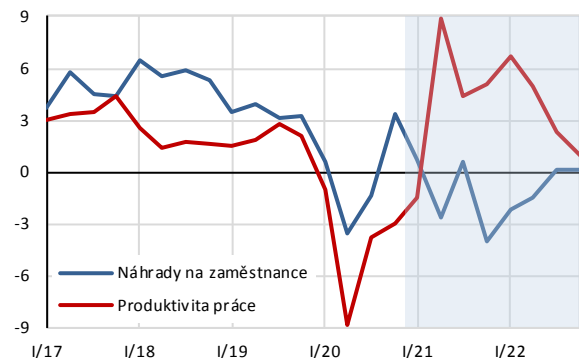
meziroční růst v %

Zdroj: ČSÚ, MF ČR. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 3.3.5: Náhrady na zaměstnance a produktivita

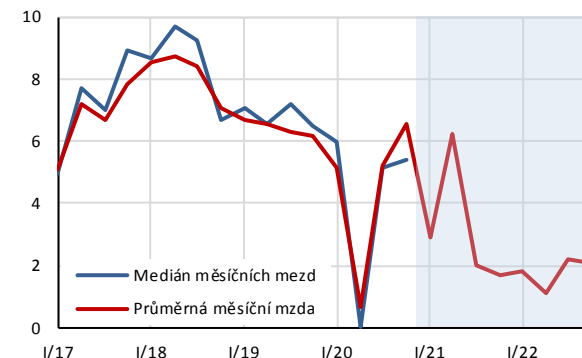
meziroční růst v %

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 3.3.6: Nominální měsíční mzdy

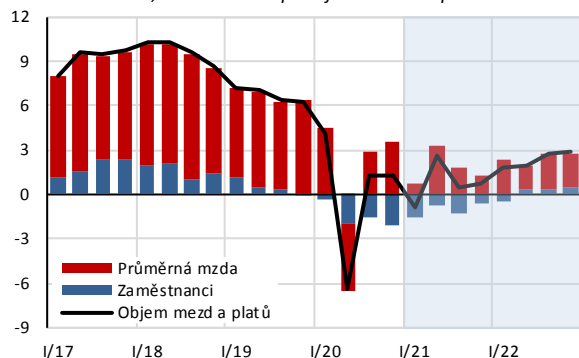
meziroční růst v %

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 3.3.7: Nominální objem mezd a platů

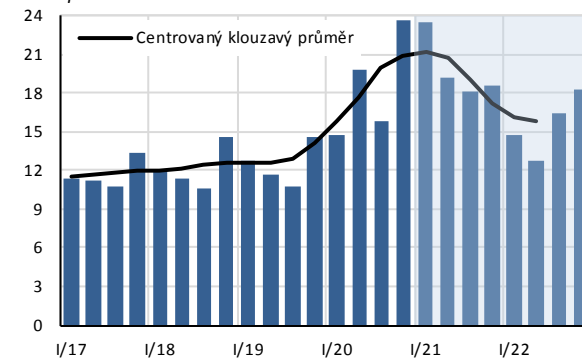
meziroční růst v %, domácí koncept objemu mezd a platů

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 3.3.8: Míra hrubých úspor domácností

v % disponibilního důchodu

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 3.3.1: Trh práce – roční

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
								Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Výběrové šetření pracovních sil – ČSÚ											
Zaměstnanost¹⁾	<i>prům. v tis.osob</i>	5 042	5 139	5 222	5 294	5 303	5 235	5 164	5 165	5 175	5 183
	<i>růst v %</i>	1,4	1,9	1,6	1,4	0,2	-1,3	-1,4	0,0	0,2	0,1
Zaměstnanci ²⁾	<i>prům. v tis.osob</i>	4 168	4 257	4 327	4 396	4 412	4 351	4 295	4 298	4 308	4 315
	<i>růst v %</i>	2,2	2,1	1,7	1,6	0,4	-1,4	-1,3	0,1	0,2	0,2
Podnikatelé ³⁾	<i>prům. v tis.osob</i>	874	882	894	897	891	884	869	867	867	868
	<i>růst v %</i>	-2,4	1,0	1,4	0,4	-0,8	-0,7	-1,7	-0,2	0,1	0,1
Nezaměstnanost	<i>prům. v tis.osob</i>	268	211	156	122	109	137	195	196	190	186
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	5,1	4,0	2,9	2,2	2,0	2,6	3,6	3,7	3,5	3,5
Dlouhodobá nezaměstnanost	<i>prům. v tis.osob</i>	127	89	54	37	33	30	.	.	.	.
Pracovní síla	<i>prům. v tis.osob</i>	5 310	5 350	5 377	5 415	5 412	5 372	5 359	5 361	5 365	5 369
	<i>růst v %</i>	0,2	0,8	0,5	0,7	-0,1	-0,7	-0,2	0,0	0,1	0,1
Populace ve věku 20–64 let	<i>prům. v tis.osob</i>	6 566	6 510	6 456	6 414	6 383	6 355	6 309	6 274	6 248	6 234
	<i>růst v %</i>	-0,7	-0,9	-0,8	-0,7	-0,5	-0,4	-0,7	-0,6	-0,4	-0,2
Zaměstnanost / Populace 20–64	<i>průměr v %</i>	76,8	78,9	80,9	82,5	83,1	82,4	81,8	82,3	82,8	83,1
Míra zaměstnanosti 20–64 let⁴⁾	<i>průměr v %</i>	74,8	76,7	78,5	79,9	80,3	79,7	79,1	79,5	79,7	79,9
Prac. síla / Populace 20–64 let	<i>průměr v %</i>	80,9	82,2	83,3	84,4	84,8	84,5	84,9	85,5	85,9	86,1
Míra ekon. aktivity 20–64 let⁵⁾	<i>průměr v %</i>	78,7	79,9	80,9	81,7	82,0	81,8	82,0	82,3	82,6	82,8
Míra ekon. aktivity 15–64 let⁵⁾	<i>průměr v %</i>	74,0	75,0	75,9	76,6	76,7	76,4	76,5	76,5	76,4	76,3
Registrovaná nezaměstnanost – MPSV											
Počet nezaměstnaných	<i>prům. v tis.osob</i>	479	406	318	242	212	259	313	323	311	303
Podíl nezaměstnaných osob	<i>průměr v %</i>	6,6	5,6	4,3	3,2	2,8	3,5	4,3	4,4	4,3	4,2
Mzdy a platy – ČSÚ											
Průměrná hrubá měsíční mzda											
Nominální	<i>Kč měsíčně</i>	26 591	27 764	29 638	32 051	34 111	35 611	36 737	37 399	38 403	39 587
	<i>růst v %</i>	3,2	4,4	6,7	8,1	6,4	4,4	3,2	1,8	2,7	3,1
Reálná	<i>Kč 2010</i>	24 730	25 641	26 735	28 307	29 292	29 623	29 837	29 679	29 843	30 168
	<i>růst v %</i>	2,9	3,7	4,3	5,9	3,5	1,1	0,7	-0,5	0,6	1,1
Medián měsíčních mezd	<i>Kč měsíčně</i>	22 414	23 692	25 398	27 561	29 444	30 663	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	2,9	5,7	7,2	8,5	6,8	4,1	.	.	.	.
Objem mezd a platů	<i>růst v %</i>	5,0	5,7	9,2	9,6	6,7	0,0	0,7	2,3	2,9	3,1
Produktivita práce	<i>růst v %</i>	3,9	0,9	3,6	1,8	2,1	-4,2	4,2	3,6	1,6	1,9
Jednotkové náklady práce	<i>růst v %</i>	-0,8	3,0	3,5	6,1	4,2	7,4	-3,1	-2,0	0,9	1,0
Náhrady zaměstnancům / HDP	<i>%</i>	40,9	41,7	42,8	44,3	44,6	45,9	43,8	42,2	41,8	41,4

Pozn.: Rozdíly mezi nezaměstnaností podle VŠPS a podle registrace na úřadech práce vyplývají z odlišné definice obou ukazatelů.

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).

²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

⁴⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.

⁵⁾ Na rozdíl od poměru celkové pracovní síly k populaci ve věku 20–64 let nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let.

Zdroj: ČSÚ, MPSV. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 3.3.2: Trh práce – čtvrtletní

		2020				2021			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
Výběrové šetření pracovních sil – ČSÚ									
Zaměstnanost ¹⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	5 277	5 213	5 233	5 217	5 178	5 140	5 162	5 174
	<i>meziroční růst v %</i>	-0,5	-1,6	-1,4	-1,6	-1,9	-1,4	-1,4	-0,8
	<i>mezičtvrtletní růst v %</i>	0,0	-1,2	0,0	-0,5	-0,1	-0,8	0,1	0,0
Zaměstnanci ²⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	4 390	4 330	4 347	4 337	4 311	4 273	4 292	4 304
	<i>růst v %</i>	-0,5	-1,7	-1,4	-2,0	-1,8	-1,3	-1,3	-0,8
Podnikatelé ³⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	888	882	886	880	867	867	870	870
	<i>růst v %</i>	-0,7	-1,1	-1,2	0,1	-2,3	-1,8	-1,8	-1,1
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis.osob</i>	106	126	154	162	181	192	206	203
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	2,0	2,4	2,9	3,0	3,4	3,6	3,8	3,8
Dlouhodobá nezaměstnanost	<i>průměr v tis.osob</i>	29	26	31	35	.	.	.	.
Pracovní síla	<i>průměr v tis.osob</i>	5 384	5 339	5 387	5 379	5 359	5 332	5 368	5 377
	<i>růst v %</i>	-0,6	-1,1	-0,6	-0,6	-0,5	-0,1	-0,4	0,0
Populace ve věku 20–64 let	<i>průměr v tis.osob</i>	6 374	6 355	6 358	6 333	6 324	6 314	6 304	6 294
	<i>růst v %</i>	-0,4	-0,5	-0,3	-0,6	-0,8	-0,7	-0,9	-0,6
Zaměstnanost / Populace 20–64	<i>průměr v %</i>	82,8	82,0	82,3	82,4	81,9	81,4	81,9	82,2
	<i>meziroční přírůstek</i>	-0,1	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9	-0,6	-0,4	-0,2
Míra zaměstnanosti 20–64 let ⁴⁾	<i>průměr v %</i>	80,1	79,4	79,7	79,7	79,1	78,7	79,1	79,4
	<i>meziroční přírůstek</i>	0,0	-0,8	-0,7	-0,8	-0,9	-0,7	-0,5	-0,3
Prac. síla / Populace 20–64 let	<i>průměr v %</i>	84,5	84,0	84,7	84,9	84,7	84,5	85,2	85,4
	<i>meziroční přírůstek</i>	-0,1	-0,6	-0,3	-0,1	0,3	0,4	0,4	0,5
Míra ekon. aktivity 20–64 let ⁵⁾	<i>průměr v %</i>	81,7	81,3	82,0	82,1	81,8	81,5	82,2	82,4
	<i>meziroční přírůstek</i>	-0,1	-0,4	-0,1	-0,1	0,1	0,2	0,2	0,3
Míra ekon. aktivity 15–64 let ⁵⁾	<i>průměr v %</i>	76,4	75,9	76,6	76,7	76,4	76,1	76,6	76,8
	<i>meziroční přírůstek</i>	-0,3	-0,6	-0,3	-0,2	0,0	0,1	0,0	0,1
Registrovaná nezaměstnanost – MPSV									
Počet nezaměstnaných	<i>průměr v tis.osob</i>	226	256	277	277	307	309	319	319
Podíl nezaměstnaných osob	<i>průměr v %</i>	3,0	3,5	3,8	3,8	4,2	4,3	4,4	4,4
Mzdy a platy – ČSÚ									
Průměrná hrubá měsíční mzda									
Nominální	<i>Kč měsíčně</i>	34 141	34 342	35 435	38 525	35 127	36 489	36 142	39 190
	<i>růst v %</i>	5,2	0,7	5,2	6,5	2,9	6,3	2,0	1,7
Reálná	<i>Kč 2010</i>	28 561	28 652	29 327	31 998	28 762	29 650	29 272	31 679
	<i>růst v %</i>	1,5	-2,4	1,8	3,9	0,7	3,5	-0,2	-1,0
Medián měsíčních mezd	<i>Kč měsíčně</i>	29 388	29 183	31 212	32 870	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	6,0	0,0	5,2	5,4	.	.	.	.
Objem mezd a platů	<i>růst v %</i>	4,0	-6,4	1,3	1,3	-0,8	2,6	0,5	0,7

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS). Mezičtvrtletní růst ze sezónně očištěných dat.

²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

⁴⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.

⁵⁾ Na rozdíl od poměru celkové pracovní síly k populaci ve věku 20–64 let nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let.

Zdroj: ČSÚ, MPSV. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 3.3.3: Účet domácností

		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
										Predikce	Predikce
Běžné příjmy											
Náhrady zaměstnancům	<i>mld. Kč</i>	1 751	1 825	1 923	2 038	2 223	2 430	2 579	2 620	2 615	2 658
	<i>růst v %</i>	1,5	4,2	5,4	6,0	9,1	9,3	6,2	1,6	-0,2	1,7
Hrubý provozní přebytek a smíšený důchod¹⁾	<i>mld. Kč</i>	655	674	691	703	740	801	852	844	847	865
	<i>růst v %</i>	-0,7	3,0	2,4	1,7	5,2	8,3	6,4	-0,9	0,3	2,1
Přijaté důchody z vlastnictví	<i>mld. Kč</i>	133	133	127	133	162	162	173	171	173	176
	<i>růst v %</i>	3,9	0,0	-4,3	4,1	21,9	0,2	6,9	-1,5	1,6	1,8
Sociální dávky	<i>mld. Kč</i>	583	596	613	630	650	685	734	877	923	948
	<i>růst v %</i>	-0,8	2,2	2,8	2,8	3,2	5,4	7,2	19,4	5,2	2,7
Ostatní přijaté běžné transfery	<i>mld. Kč</i>	146	160	181	217	244	281	339	312	326	341
	<i>růst v %</i>	-3,1	9,2	13,3	19,4	12,8	15,1	20,5	-7,8	4,3	4,7
Běžné výdaje											
Placené důchody z vlastnictví	<i>mld. Kč</i>	21	16	14	14	13	19	20	26	26	26
	<i>růst v %</i>	40,5	-24,3	-10,7	0,2	-7,4	43,2	2,0	30,4	1,3	1,6
Běžné daně z důchodu a jmění	<i>mld. Kč</i>	185	197	205	227	264	309	335	318	215	205
	<i>růst v %</i>	3,5	6,5	3,9	10,8	16,3	16,9	8,4	-5,1	-32,3	-4,8
Sociální příspěvky	<i>mld. Kč</i>	670	696	732	775	836	911	974	1021	1060	1077
	<i>růst v %</i>	2,4	3,8	5,3	5,8	7,9	9,0	7,0	4,8	3,8	1,6
Ostatní placené běžné transfery	<i>mld. Kč</i>	140	150	169	207	238	278	336	299	311	324
	<i>růst v %</i>	-9,3	7,3	12,5	22,4	15,3	16,5	20,7	-10,8	3,8	4,4
Disponibilní důchod	<i>mld. Kč</i>	2 251	2 328	2 414	2 497	2 666	2 842	3 013	3 160	3 272	3 356
	<i>růst v %</i>	0,2	3,4	3,7	3,4	6,8	6,6	6,0	4,9	3,5	2,6
Výdaje na konečnou spotřebu	<i>mld. Kč</i>	2 027	2 072	2 152	2 241	2 383	2 524	2 671	2 603	2 661	2 874
	<i>růst v %</i>	1,6	2,2	3,9	4,1	6,4	5,9	5,8	-2,5	2,2	8,0
Změna podílu v penz. fondech	<i>mld. Kč</i>	35	35	33	31	32	33	38	38	47	50
Hrubé úspory	<i>mld. Kč</i>	260	292	295	286	315	350	380	596	658	532
Kapitálové transfery											
<i>(příjem (-) / výdaj (+))</i>	<i>mld. Kč</i>	-13	-32	-12	-14	-11	-12	-13	-41	-30	-27
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč</i>	203	214	220	237	216	261	294	277	291	297
	<i>růst v %</i>	1,7	5,2	2,9	7,9	-9,2	21,2	12,5	-5,8	5,1	1,9
Změna finančních aktiv a pasiv	<i>mld. Kč</i>	68	108	85	61	110	100	100	359	397	262
Disponibilní důchod reálný²⁾	<i>růst v %</i>	-0,5	2,6	3,7	3,0	4,4	4,0	3,1	2,0	1,4	0,3
Míra hrubých úspor	<i>%</i>	11,4	12,4	12,1	11,3	11,7	12,2	12,5	18,6	19,8	15,6

¹⁾ Smíšený důchod drobných podnikatelů, který je souhrnem důchodu z podnikání (zisku) a důchodu z jejich pracovní činnosti pro vlastní podnik.

²⁾ Deflováno deflátorem spotřeby domácností.

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

3.4 Vztahy k zahraničí

Běžný účet platební bilance dosáhl ve 4. čtvrtletí 2020, a tudíž i za celý rok, přebytku 3,6 % HDP¹ (v souladu s *odhadem*). Mezičtvrtletní zlepšení o 0,6 % HDP odráží silný růst přebytku bilance zboží, ostatní položky k celkové změně salda přispívaly negativně.

Se zveřejněním údajů za 4. čtvrtletí 2020 zároveň došlo k revizi dat za rok 2019 a první tři čtvrtletí 2020. Nejvýraznější změnou za rok 2019 bylo snížení deficitu bilance prvotních důchodů o 0,6 % HDP na 5,1 % HDP. Ve stejné proporcii se zlepšilo i saldo běžného účtu, které za rok 2019 dosáhlo přebytku 0,3 % HDP. Podle revidovaných dat tak česká ekonomika dosahuje přebytků běžného účtu bez přerušení od roku 2014.

Exportní trhy ve 4. čtvrtletí 2020 v meziročním srovnání poklesly jen o 0,8 % (proti 6,8 %). Hlavní příčinou byl nebyvale silný mezičtvrtletní růst dovozů u většiny našich obchodních partnerů (v případě Spojeného království svou roli zřejmě sehrála snaha předzásobit se z důvodů rostoucích obav z neuzavření dohody po skončení přechodného období a vzniku tarifních i netarifních bariér v zahraničním obchodu s EU). Za celý rok 2020 dosáhl pokles exportních trhů 6,3 % (proti 8,1 %). S ohledem na zlepšení predikce HDP našich hlavních obchodních partnerů pro letošní rok počítáme s růstem exportních trhů o 5,1 % (proti 4,2 %). V roce 2022 by se exportní trhy v souvislosti s pokračujícím oživením v zahraničí měly zvýšit o 5,4 %.

Exportní výkonnost ve 4. čtvrtletí vzrostla o 9,8 % (proti 11,2 %), což byl největší nárůst od 1. čtvrtletí 2010. K razantnímu růstu výkonnosti přispělo zlepšení podmínek v průmyslu, zejména ve výrobě motorových vozidel. Za celý rok se však exportní výkonnost v důsledku hlubokého propadu ve 2. čtvrtletí zvýšila jen o 1,9 % (proti 2,5 %). V letošním roce očekáváme stagnaci výkonnosti (proti růstu o 0,6 %). Mírné zhoršení predikce odráží silnější posilování kurzu (viz kapitolu 1.4) a problémy automobilů s nedostatkem komponent. Pro rok 2022 předpokládáme nepatrný růst o 0,3 %.

V rámci zahraničního obchodu (v metodice platební bilance) došlo ve 4. čtvrtletí 2020 k růstu přebytku **bilance zboží** na 5,0 % HDP (proti 4,8 % HDP). Podílelo se na tom mezičtvrtletní zlepšení salda ve skupině stroje a dopravní prostředky, která tvoří více než polovinu celkového vývozu zboží. V jejich rámci došlo ke zvýšení vývozu motorových vozidel a elektronických zařízení. K vyššímu přebytku bilance zboží přispěl i růst vývozu polotovarů určených pro mezispotřebu a nízká cena ropy.

Ceny minerálních paliv zůstávají i nadále důležitým faktorem ovlivňujícím **směnné relace** zahraničního obchodu se zbožím. Schodek palivové části bilance ve 4. čtvrtletí 2020 činil 1,5 % HDP (proti 1,6 % HDP). S ohledem na

předpokládanou cenu ropy (viz kapitolu 1.2) počítáme v letošním roce se zvýšením schodku na 2,0 % HDP (proti 1,7 % HDP). Pro rok 2022 odhadujeme snížení deficitu třídy minerálních paliv na 1,7 % HDP.

Očekáváme, že přebytek bilance zboží v poměru k HDP v letošním roce dosáhne 4,8 % (proti 4,4 %). Zlepšení predikce odráží nižší dynamiku dovozu danou stagnací spotřeby domácností. Proti vyššímu přebytku bude naopak působit zhoršení směnných relací. V roce 2022 pak v souvislosti s očekávanou silnější investiční aktivitou a oživením spotřeby domácností předpokládáme snížení přebytku na 4,1 % HDP.

Bilance služeb ve 4. čtvrtletí 2020 dosáhla přebytku 1,9 % HDP (proti 1,8 % HDP). Na mírném meziročním zhoršení aktivního salda se podílel pokles příjmů z cestovního ruchu a růst nákladů v sektoru dopravy. Negativní dopady pandemie koronaviru na sektor služeb tlumil růst příjmů v telekomunikačních službách a pokles dovozů v oblasti výzkumu a vývoje. S ohledem na přetrvávající omezení ekonomické aktivity ve službách očekáváme v letošním roce nepatrné snížení přebytku na 1,8 % HDP (proti 1,7 % HDP). Na této úrovni by měl přebytek v poměrovém vyjádření setrvat i v roce 2022.

Schodek **prvotních důchodů** se ve 4. čtvrtletí 2020 mezičtvrtletně prohloubil o 0,6 % HDP na 2,8 % HDP (proti 2,3 % HDP). Nárůst deficitu odráží vyšší než očekávaný odliv důchodů z přímých investic ve formě dividend a re-investovaného zisku. Vyšší deficit prvotních důchodů může rovněž odrážet obnovené vyplácení dividend, k jejichž pozastavení ze strany bankovních institucí patrně došlo ve 2. a 3. čtvrtletí 2020 na základě doporučení ČNB. S ohledem na predikci HDP a hrubého provozního přebytku očekáváme, že zisky firem pod zahraniční kontrolou v letošním roce vzrostou. Schodek prvotních důchodů by tak mohl činit 4,7 % HDP (proti 4,1 % HDP). Pro rok 2022 v souvislosti s pokračujícím růstem ekonomické aktivity, a tedy i ziskovosti firem vlastněných nerezidenty, předpokládáme růst schodku na 4,9 % HDP.

V uvedených souvislostech čekáváme, že **běžný účet platební bilance** bude i nadále v přebytku, který by letos mohl dosáhnout 1,3 % HDP (proti 1,4 % HDP). Pro rok 2022 predikujeme snížení kladného salda na 0,5 % HDP.

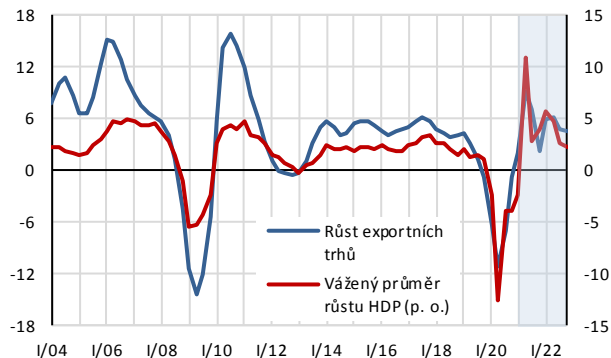
Saldo běžných transakcí (v metodice národních účtů) v roce 2020 dosáhlo přebytku ve výši 1,8 % HDP (graf 3.4.8). Ze sektorového hlediska k tomu přispěly především domácnosti, jejichž úspory převýšily investice o 5,7 % HDP. V sektoru vládních institucí byla relace mezi úsporami a investicemi opačná – tvorba hrubého kapitálu byla o 6,0 % HDP vyšší než hrubé úspory.

¹ Všechny čtvrtletní údaje v poměru k HDP jsou uváděny v ročních klouzavých úhrnech.

Graf 3.4.1: HDP a dovoz zboží partnerských zemí

meziroční tempa růstu v %, sezónně očištěná data

Zdroj: Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 3.4.2: Vývoz zboží reálně

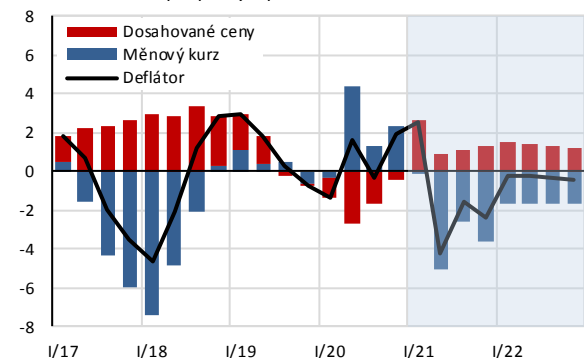
meziroční růst v %, příspěvky v p. b., sezónně očištěná data

Zdroj: ČSÚ, Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 3.4.3: Deflátor vývozu zboží

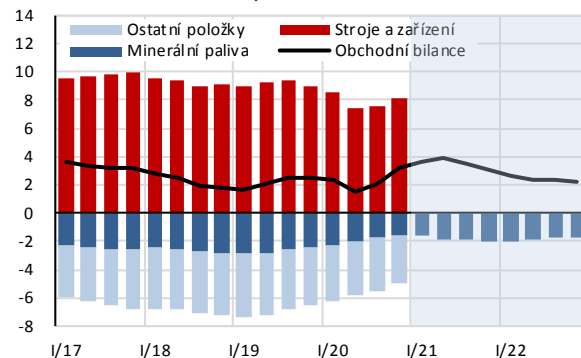
meziroční růst v %, příspěvky v procentních bodech

Zdroj: ČNB, ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 3.4.4: Obchodní bilance

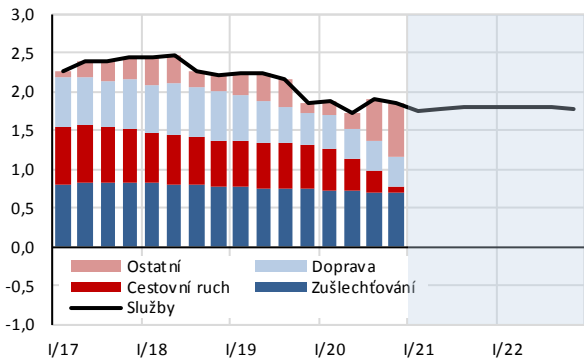
v % HDP, roční klouzávé úhrny, zahraniční obchod se zbožím

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 3.4.5: Bilance služeb

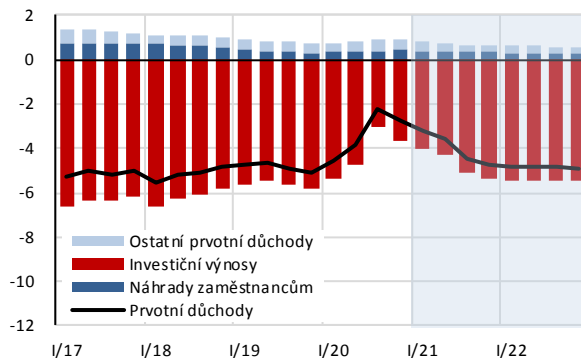
v % HDP, roční klouzávé úhrny

Zdroj: ČNB, ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 3.4.6: Bilance prvotních důchodů

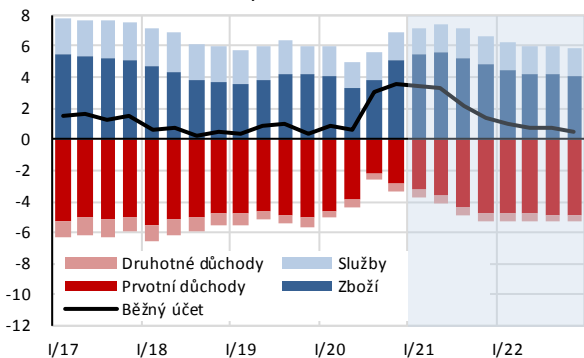
v % HDP, roční klouzávé úhrny

Zdroj: ČNB, ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 3.4.7: Běžný účet platební bilance

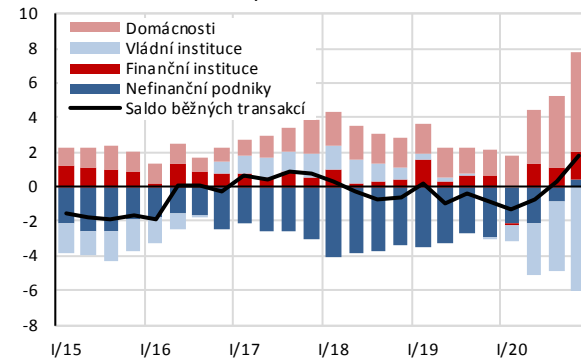
v % HDP, roční klouzávé úhrny

Zdroj: ČNB, ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 3.4.8: Saldo běžných transakcí

v % HDP, roční klouzávé úhrny, metodika národních účtů

Zdroj: ČSÚ. Výpočty MF ČR.

Tabulka 3.4.1: Rozklad vývozu zboží (v metodice národních účtů) – roční
sezónně očištěná data

		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
										<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
HDP ¹⁾	<i>průměr 2010=100</i>	105,2	107,6	109,9	112,2	115,6	118,1	119,8	113,1	117	122
	<i>růst v %</i>	0,7	2,2	2,2	2,1	3,0	2,2	1,5	-5,6	3,7	3,8
Dovozní náročnost	<i>průměr 2010=100</i>	104,5	107,1	110,6	113,1	116,1	118,5	119,1	118,3	120	122
	<i>růst v %</i>	1,5	2,5	3,3	2,3	2,6	2,0	0,6	-0,7	1,3	1,5
Exportní trhy	<i>průměr 2010=100</i>	109,9	115,2	121,6	127,0	134,2	139,9	142,8	133,8	141	148
	<i>růst v %</i>	2,2	4,8	5,5	4,5	5,6	4,3	2,0	-6,3	5,1	5,4
Exportní výkonnost	<i>průměr 2010=100</i>	105,3	109,8	109,7	109,4	111,4	110,6	109,6	111,7	112	112
	<i>růst v %</i>	-1,5	4,3	-0,1	-0,3	1,8	-0,7	-0,9	1,9	0,0	0,3
Export reálně	<i>průměr 2010=100</i>	115,8	126,5	133,4	138,9	149,5	154,7	156,5	149,5	157	166
	<i>růst v %</i>	0,7	9,3	5,4	4,2	7,6	3,5	1,1	-4,4	5,1	5,6
Měnový kurz ²⁾	<i>průměr 2010=100</i>	103,0	108,6	109,9	106,9	103,9	100,2	100,5	102,4	100	98
	<i>růst v %</i>	2,4	5,5	1,2	-2,8	-2,8	-3,6	0,4	1,9	-2,8	-1,7
Dosahované ceny na zahr. trzích	<i>průměr 2010=100</i>	102,5	100,8	98,2	98,2	100,3	103,2	104,0	102,4	104	105
	<i>růst v %</i>	-0,9	-1,7	-2,6	-0,1	2,1	2,9	0,7	-1,4	1,5	1,4
Deflátor exportu	<i>průměr 2010=100</i>	105,6	109,5	108,0	104,9	104,1	103,4	104,5	104,9	103	103
	<i>růst v %</i>	1,5	3,7	-1,4	-2,8	-0,7	-0,7	1,1	0,4	-1,4	-0,3
Export nominálně	<i>průměr 2010=100</i>	122,2	138,5	144,0	145,7	155,6	159,9	163,5	156,8	163	171
	<i>růst v %</i>	2,2	13,4	3,9	1,2	6,8	2,8	2,2	-4,1	3,7	5,3

¹⁾ Vážený průměr růstu HDP šesti nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR (Německo, Slovensko, Rakousko, Spojené království, Polsko a Francie).

²⁾ Převrácená hodnota nominálního efektivního měnového kurzu z tabulky 1.4.5.

Zdroj: ČNB, ČSÚ, Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 3.4.2: Rozklad vývozu zboží (v metodice národních účtů) – čtvrtletní
sezónně očištěná data

		2020				2021			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
HDP ¹⁾	<i>průměr 2010=100</i>	116,8	104,6	115,6	115,5	114	116	119	120
	<i>růst v %</i>	-2,4	-12,5	-3,7	-3,8	-2,2	11,0	2,9	3,9
Dovozní náročnost	<i>průměr 2010=100</i>	115,3	121,9	114,7	121,6	120	120	120	120
	<i>růst v %</i>	-4,0	1,7	-3,4	3,2	4,3	-1,7	4,2	-1,5
Exportní trhy	<i>průměr 2010=100</i>	134,7	127,5	132,6	140,5	138	139	142	144
	<i>růst v %</i>	-6,3	-11,1	-6,9	-0,8	2,1	9,2	7,2	2,3
Exportní výkonnost	<i>průměr 2010=100</i>	112,5	94,4	118,9	120,0	110	98	119	120
	<i>růst v %</i>	3,9	-14,5	7,6	9,8	-2,1	3,9	-0,3	-0,1
Export reálně	<i>průměr 2010=100</i>	151,5	120,3	157,7	168,6	151	136	169	172
	<i>růst v %</i>	-2,6	-24,0	0,1	9,0	-0,1	13,5	6,9	2,2
Měnový kurz ²⁾	<i>průměr 2010=100</i>	100,2	105,0	101,9	102,5	100	100	99	99
	<i>růst v %</i>	-0,4	4,4	1,3	2,3	-0,1	-5,1	-2,6	-3,6
Dosahované ceny na zahr. trzích	<i>průměr 2010=100</i>	103,2	101,3	101,9	103,2	106	102	103	105
	<i>růst v %</i>	-1,0	-2,7	-1,6	-0,4	2,6	0,9	1,1	1,3
Deflátor exportu	<i>průměr 2010=100</i>	103,5	106,5	103,9	105,8	106	102	102	103
	<i>růst v %</i>	-1,4	1,6	-0,3	1,9	2,5	-4,2	-1,5	-2,3
Export nominálně	<i>průměr 2010=100</i>	156,8	128,0	163,8	178,4	161	139	172	178
	<i>růst v %</i>	-3,9	-22,8	-0,2	11,0	2,4	8,7	5,3	-0,2

¹⁾ Vážený průměr růstu HDP šesti nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR (Německo, Slovensko, Rakousko, Spojené království, Polsko a Francie).

²⁾ Převrácená hodnota nominálního efektivního měnového kurzu z tabulky 1.4.6.

Zdroj: ČNB, ČSÚ, Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 3.4.3: Platební bilance – roční
u mezinárodní investiční pozice a zahraniční zadluženosti konec období

		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
											<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Zboží a služby	<i>mld. Kč</i>	237	276	274	365	384	321	346	390	390	368	
	<i>% HDP</i>	5,7	6,3	5,9	7,6	7,5	5,9	6,0	6,9	6,6	5,9	
Zboží	<i>mld. Kč</i>	167	220	188	259	259	201	240	285	283	256	
	<i>% HDP</i>	4,0	5,1	4,1	5,4	5,1	3,7	4,2	5,0	4,8	4,1	
Služby	<i>mld. Kč</i>	70	56	87	107	125	120	106	105	106	112	
	<i>% HDP</i>	1,7	1,3	1,9	2,2	2,4	2,2	1,8	1,9	1,8	1,8	
Prvotní důchody	<i>mld. Kč</i>	-249	-261	-255	-253	-255	-260	-292	-158	-280	-307	
	<i>% HDP</i>	-6,0	-6,0	-5,5	-5,3	-5,0	-4,8	-5,1	-2,8	-4,7	-4,9	
Druhotné důchody	<i>mld. Kč</i>	-10	-7	1	-27	-50	-37	-34	-29	-31	-27	
	<i>% HDP</i>	-0,2	-0,2	0,0	-0,6	-1,0	-0,7	-0,6	-0,5	-0,5	-0,4	
Běžný účet	<i>mld. Kč</i>	-22	8	21	85	79	24	19	204	79	34	
	<i>% HDP</i>	-0,5	0,2	0,4	1,8	1,5	0,4	0,3	3,6	1,3	0,5	
Kapitálový účet	<i>mld. Kč</i>	82	32	99	52	45	13	24	71	81	93	
	<i>% HDP</i>	2,0	0,7	2,1	1,1	0,9	0,2	0,4	1,3	1,4	1,5	
Čisté půjčky/výpůjčky ¹⁾	<i>mld. Kč</i>	61	40	120	137	124	37	44	275	160	127	
	<i>% HDP</i>	1,5	0,9	2,6	2,9	2,4	0,7	0,8	4,9	2,7	2,0	
Finanční účet	<i>mld. Kč</i>	68	64	173	122	116	61	8	244	.	.	
	<i>mld. Kč</i>	7	-80	50	-187	-46	-51	-137	-73	.	.	
Přímé investice	<i>mld. Kč</i>	-93	90	-164	-170	-268	30	-105	-136	.	.	
Portfoliové investice	<i>mld. Kč</i>	-5	-6	-5	11	-14	-15	1	12	.	.	
Finanční deriváty	<i>mld. Kč</i>	-30	-13	-59	-97	-802	47	139	393	.	.	
Ostatní investice	<i>mld. Kč</i>	188	73	351	564	1 246	50	110	48	.	.	
Rezervní aktiva	<i>mld. Kč</i>									.	.	
Mezinárodní investiční pozice	<i>mld. Kč</i>	-1 695	-1 577	-1 523	-1 304	-1 273	-1 320	-1 147	-710	.	.	
	<i>% HDP</i>	-40,9	-36,3	-32,9	-27,2	-24,9	-24,4	-19,9	-12,6	.	.	
Zahraniční zadluženost	<i>mld. Kč</i>	2 733	2 947	3 119	3 499	4 370	4 413	4 384	4 301	.	.	
	<i>% HDP</i>	66,0	67,8	67,4	72,9	85,5	81,6	76,3	76,1	.	.	

¹⁾ Jedná se o součet bilancí běžného a kapitálového účtu
Zdroj: ČNB, ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 3.4.4: Platební bilance – čtvrtletní

roční klouzavé úhrny, u mezinárodní investiční pozice a zahraniční zadluženosti konec období

		2020				2021			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1 <i>Odhad</i>	Q2 <i>Predikce</i>	Q3 <i>Predikce</i>	Q4 <i>Predikce</i>
Zboží a služby	<i>mld. Kč</i>	343	282	320	390	407	426	413	390
	<i>% HDP</i>	5,9	5,0	5,7	6,9	7,2	7,4	7,1	6,6
Zboží	<i>mld. Kč</i>	234	184	212	285	308	324	308	283
	<i>% HDP</i>	4,1	3,2	3,8	5,0	5,4	5,6	5,3	4,8
Služby	<i>mld. Kč</i>	108	98	108	105	99	102	106	106
	<i>% HDP</i>	1,9	1,7	1,9	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8
Prvotní důchody	<i>mld. Kč</i>	-266	-220	-124	-158	-181	-206	-259	-280
	<i>% HDP</i>	-4,6	-3,9	-2,2	-2,8	-3,2	-3,6	-4,4	-4,7
Druhotné důchody	<i>mld. Kč</i>	-25	-27	-25	-29	-29	-30	-30	-31
	<i>% HDP</i>	-0,4	-0,5	-0,4	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Běžný účet	<i>mld. Kč</i>	52	35	171	204	196	191	125	79
	<i>% HDP</i>	0,9	0,6	3,0	3,6	3,5	3,3	2,1	1,3
Kapitálový účet	<i>mld. Kč</i>	48	57	73	71	74	76	79	81
	<i>% HDP</i>	0,8	1,0	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,4
Čisté půjčky/výpůjčky¹⁾	<i>mld. Kč</i>	100	92	244	275	270	267	203	160
	<i>% HDP</i>	1,7	1,6	4,3	4,9	4,8	4,6	3,5	2,7
Finanční účet	<i>mld. Kč</i>	109	69	257	244	.	.	.	.
Přímé investice	<i>mld. Kč</i>	-107	-94	-27	-73	.	.	.	.
Portfoliové investice	<i>mld. Kč</i>	1	-13	33	-136	.	.	.	.
Finanční deriváty	<i>mld. Kč</i>	23	20	21	12	.	.	.	.
Ostatní investice	<i>mld. Kč</i>	70	46	123	393	.	.	.	.
Rezervní aktiva	<i>mld. Kč</i>	121	109	107	48	.	.	.	.
Mezinárodní investiční pozice	<i>stav v mld. Kč</i>	-731	-755	-553	-710	.	.	.	.
	<i>% HDP</i>	-12,7	-13,3	-9,8	-12,6	.	.	.	.
Zahraniční zadluženost	<i>stav v mld. Kč</i>	4 476	4 373	4 366	4 301	.	.	.	.
	<i>% HDP</i>	77,5	77,0	77,2	76,1	.	.	.	.

¹⁾ Jedná se o součet bilancí běžného a kapitálového účtu
Zdroj: ČNB, ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

4 Monitoring predikcí ostatních institucí

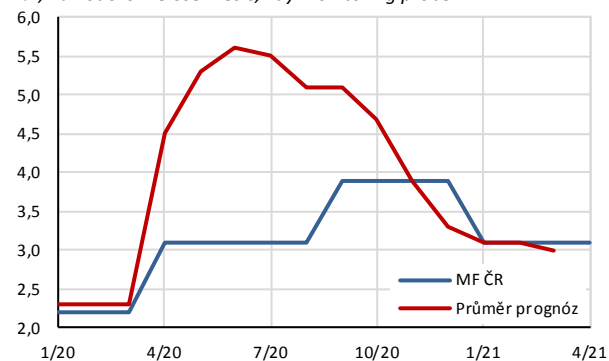
Prognózy sledovaných institucí v průměru předpokládají, že nízká srovnávací základna minulého roku umožní v letošním roce dosáhnout růstu reálného HDP o 3,0 %, což však zdaleka nepovede k obnovení úrovně ekonomického výkonu z roku 2019. V roce 2022 by měl hospodářský růst zrychlit na 4,2 %. Průměrná míra inflace by měla v letech 2021 i 2022 dosáhnout 2,2 %, tedy hodnoty těsně nad inflačním cílem ČNB. Růst průměrné mzdy by z přibližně 3 % v roce 2021 mohl v příštím roce zrychlit na 4,0 %. Běžný účet platební bilance by měl v letech

2021 i 2022 nadále vykazovat přebytek, i když menší než v rekordním roce 2020.

Predikce MF ČR se od průměru odhadů jednotlivých institucí liší jen málo a je v rámci intervalu sledovaných prognóz. Jedinou výjimkou je růst průměrné mzdy v roce 2022, kde predikce MF ČR naznačuje podstatně nižší dynamiku. Příčinou může být očekávaný nárůst míry nezaměstnanosti a zpomalení dynamiky platů v predikci MF ČR.

Graf 4.1: Prognózy růstu reálného HDP na rok 2021

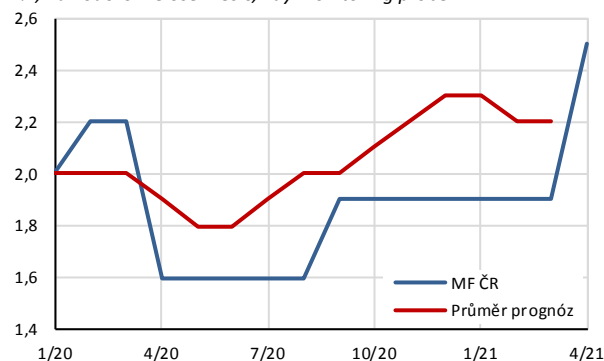
v %; na vodorovné ose měsíc, kdy monitoring proběhl

Zdroj: Prognózy jednotlivých institucí. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 4.2: Prognózy míry inflace na rok 2021

v %; na vodorovné ose měsíc, kdy monitoring proběhl

Zdroj: Prognózy jednotlivých institucí. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 4.1: Shrnutí monitorovaných předpovědí

		březen 2021			duben 2021
		min.	max.	průměr	predikce MF ČR
Hrubý domácí produkt (2021)	růst v %, s.c.	1,5	5,1	3,0	3,1
Hrubý domácí produkt (2022)	růst v %, s.c.	3,0	5,5	4,2	3,7
Průměrná míra inflace (2021)	%	1,8	2,5	2,2	2,5
Průměrná míra inflace (2022)	%	1,9	2,7	2,2	2,3
Růst průměrné mzdy (2021)	růst v %	2,0	5,2	3,1	3,2
Růst průměrné mzdy (2022)	růst v %	3,3	4,5	4,0	1,8
Poměr salda BÚ k HDP (2021)	%	-0,5	3,3	1,4	1,3
Poměr salda BÚ k HDP (2022)	%	0,1	2,1	0,9	0,5

Pozn.: Šetření vychází z veřejně přístupných prognóz 13 institucí, z čehož 8 institucí je tuzemských (ČNB, MPSV, domácí banky a investiční společnosti) a ostatní jsou zahraniční (Evropská komise, OECD, MMF aj.). U monitorovaných předpovědí HDP se nerozlišuje, zda příslušná instituce publikuje předpovědi bez očištění, nebo s očištěním o počet pracovních dnů.

Zdroj: Prognózy jednotlivých institucí. Výpočty a predikce MF ČR.

5 Mezinárodní srovnání

V roce 2019 činila parita kupní síly v ČR 18,65 CZK/PPS v porovnání s EU27 a 17,70 CZK/EUR v porovnání s EA19. Ekonomická úroveň ČR v běžné paritě kupní síly tak ve stejném roce zůstala na 87 % průměru zemí EA19, přiblížila se ale ekonomické úrovni Itálie.

V roce 2020 se HDP na obyvatele v **běžné paritě kupní síly** v důsledku pandemie koronaviru podle našeho odhadu snížil ve všech sledovaných zemích s výjimkou Litvy, kde díky silnému exportu došlo k jeho mírnému nárůstu. Největší propad HDP byl zaznamenán v zemích jižní Evropy s větší orientací na cestovní ruch, a to zejména ve Španělsku, Francii, Portugalsku a Itálii. V těchto zemích a dále také v Řecku a Chorvatsku současně došlo k poklesu relativní ekonomické úrovně vůči průměru eurozóny. Ačkoliv HDP na obyvatele přepočtený běžnou paritou kupní síly v ČR v loňském roce nejspíše poklesl, relativní ekonomická úroveň vůči eurozóně mohla nepatrně vzrůst na 88 %. Zhruba na této úrovni by se mohla pohybovat i v letech 2021 a 2022.

HDP na obyvatele přepočtený **měnovým kurzem** v roce 2020 poklesl na 20 000 EUR, což odpovídalo přibližně 61 % průměrné úrovně EA19. Očekáváme, že se česká ekonomika bude eurozóně i nadále zvolna přibližovat, a to až na 63 % její úrovně v roce 2022. Hlavním faktorem by v horizontu predikce měl být cenový a kurzový vývoj.

Odhadujeme, že **komparativní cenová hladina HDP** v ČR po období růstu v letech 2014–2019 setrvala v roce 2020 přibližně na úrovni roku 2019, která odpovídala 69 % průměru EA19. V letech 2021 a 2022 by se však úroveň cenové hladiny HDP mohla pozvolna zvyšovat na 71 %, respektive 72 %.

Přetrvávající nedostatek pracovníků, pokračující růst platů v sektoru vládních institucí a další navyšování minimální a zaručené mzdy v roce 2019 opět mírně přiblížily **průměrné výdělky** vyjádřené v běžné paritě kupní síly k průměrné úrovni eurozóny. Průměrná mzda v ČR v roce 2019 dosáhla 73 % průměru EA19. Nejvýrazněji pak ze sledovaných ekonomik rostly výdělky v Litvě, a to zejmé-

na díky pokračujícímu vysokému ekonomickému růstu, silnému zvyšování mezd a platů a nižšímu zdanění práce.

Rozdíly v relativní ekonomické úrovni oproti průměru eurozóny detailněji shrnuje graf 5.17, a to prostřednictvím dekompozice HDP na obyvatele na hodinovou produktivitu práce, průměrný počet odpracovaných hodin na jednoho pracovníka, podíl zaměstnaných osob na populaci v produktivním věku a vliv demografie.

V roce 2019 došlo ve všech sledovaných zemích s výjimkou Chorvatska k nárůstu **produktivity práce**. Obecně je úroveň produktivity práce v nových členských státech EU stále o několik desítek procent nižší než v EA19. Naopak ve Francii je produktivita práce dlouhodobě podstatně vyšší než průměr EA19. V ČR v roce 2019 dosáhla 71 % průměrné úrovně eurozóny, z nových členských států EU byla vyšší pouze ve Slovinsku (77 %).

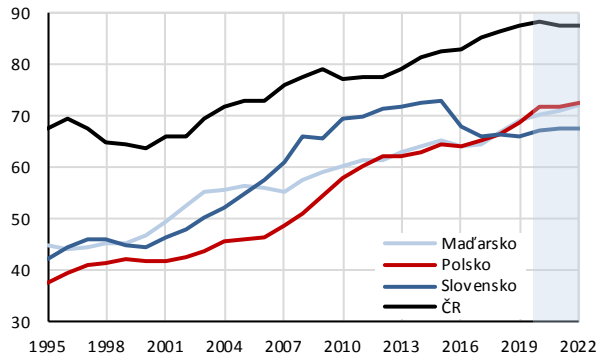
Průměrný počet odpracovaných hodin na jednoho pracovníka v roce 2019 klesl ve většině sledovaných zemí, s výjimkou Francie ale zůstává nad úrovní průměru eurozóny. Průměrný počet odpracovaných hodin se v ČR dlouhodobě pohybuje vysoce nad průměrem EA19, přičemž v posledních třech letech jej přesahoval o 13 %

Poměr zaměstnaných osob k populaci v produktivním věku (20–64 let) se v rámci sledovaných zemí výrazně liší. Země s vysokou mírou strukturální nezaměstnanosti (Řecko, Španělsko apod.) se dlouhodobě nacházejí pod úrovní EA19. Velmi dynamický růst zaměstnanosti a zvyšování skutečného věku odchodu do důchodu přispěly k tomu, že se ČR od roku 2012 pohybuje nad průměrnou úrovní eurozóny – v roce 2019 o 6 %.

Podíl populace v produktivním věku, který zachycuje **demografická složka**, v důsledku stárnutí populace v posledním desetiletí ve většině zemí klesal. Tento demografický fenomén je obzvláště patrný v Rumunsku, České republice, Slovinsku a Polsku. Ačkoliv se úroveň demografické složky v ČR pohybuje nepatrně nad průměrem EA19, vzhledem k demografickému vývoji nelze v horizontu predikce očekávat její významné zlepšení.

Graf 5.1: HDP na obyvatele v paritě kupní síly

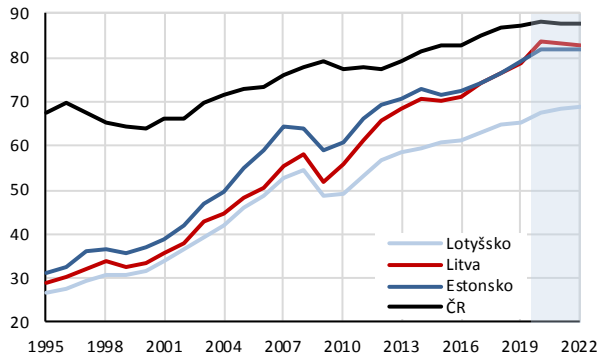
EA19 = 100

Zdroj: AMECO, ČSÚ, Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 5.2: HDP na obyvatele v paritě kupní síly

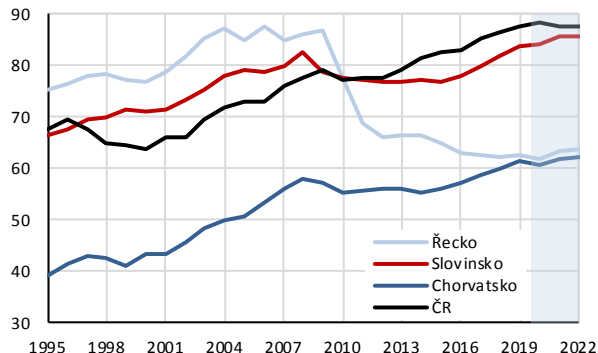
EA19 = 100

Zdroj: AMECO, ČSÚ, Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 5.3: HDP na obyvatele v paritě kupní síly

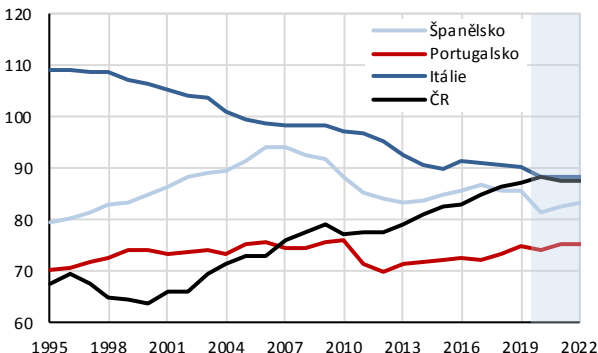
EA19 = 100

Zdroj: AMECO, ČSÚ, Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 5.4: HDP na obyvatele v paritě kupní síly

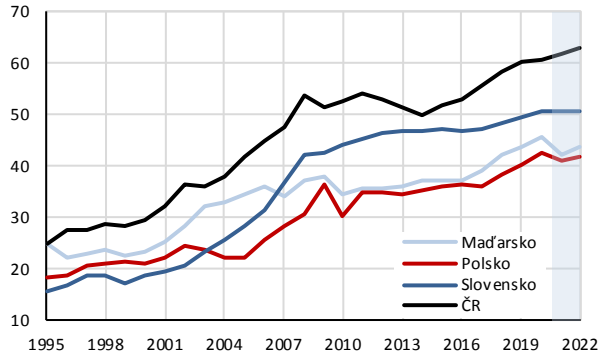
EA19 = 100

Zdroj: AMECO, ČSÚ, Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 5.5: HDP na obyv. v přepočtu měnovým kurzem

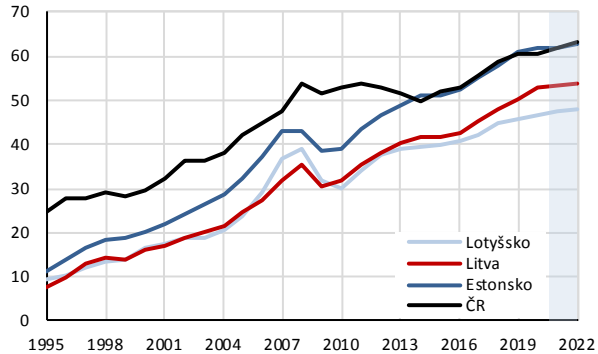
EA19 = 100

Zdroj: AMECO, ČSÚ, Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 5.6: HDP na obyv. v přepočtu měnovým kurzem

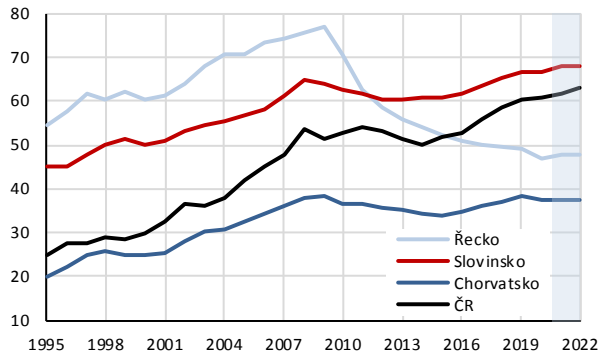
EA19 = 100

Zdroj: AMECO, ČSÚ, Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 5.7: HDP na obyv. v přepočtu měnovým kurzem

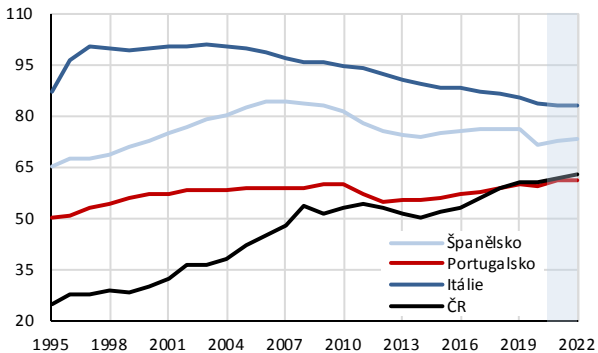
EA19 = 100

Zdroj: AMECO, ČSÚ, Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 5.8: HDP na obyv. v přepočtu měnovým kurzem

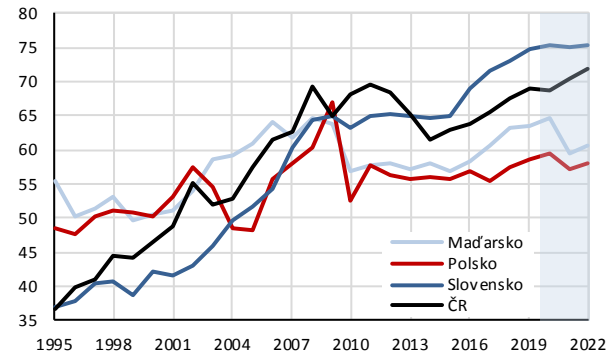
EA19 = 100

Zdroj: AMECO, ČSÚ, Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 5.9: Komparativní cenová hladina HDP

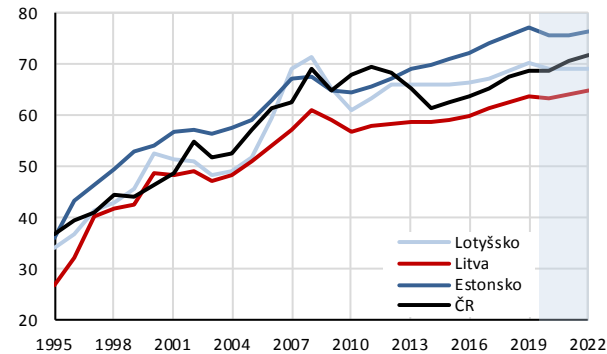
EA19 = 100

Zdroj: AMECO, ČSÚ, Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 5.10: Komparativní cenová hladina HDP

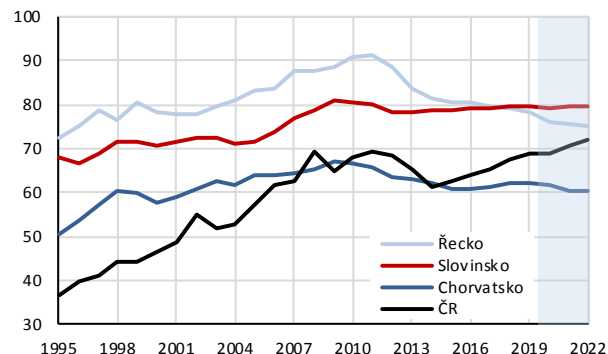
EA19 = 100

Zdroj: AMECO, ČSÚ, Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 5.11: Komparativní cenová hladina HDP

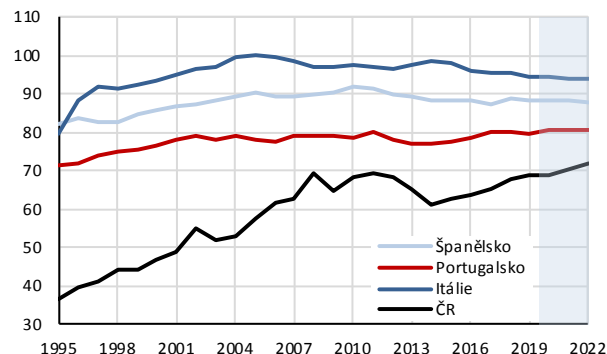
EA19 = 100

Zdroj: AMECO, ČSÚ, Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 5.12: Komparativní cenová hladina HDP

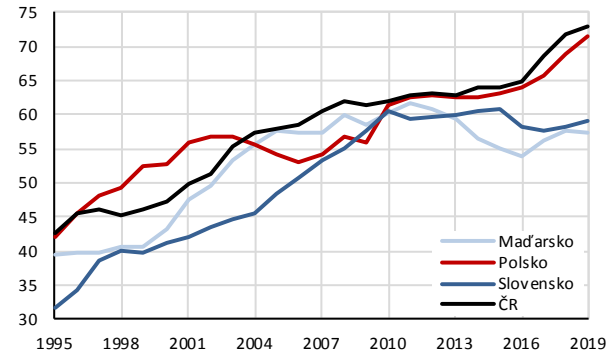
EA19 = 100

Zdroj: AMECO, ČSÚ, Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

Graf 5.13: Průměrný výdělek v paritě kupní síly

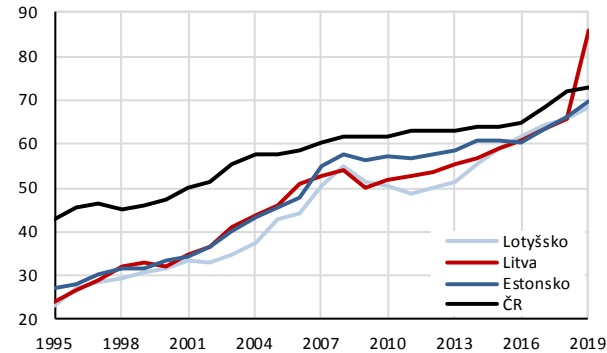
EA19 = 100

Zdroj: Eurostat. Výpočty MF ČR.

Graf 5.14: Průměrný výdělek v paritě kupní síly

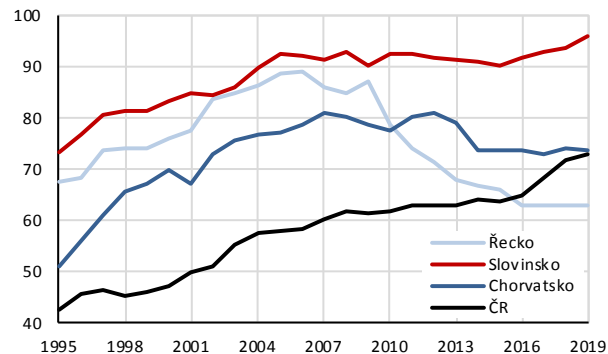
EA19 = 100

Zdroj: Eurostat. Výpočty MF ČR.

Graf 5.15: Průměrný výdělek v paritě kupní síly

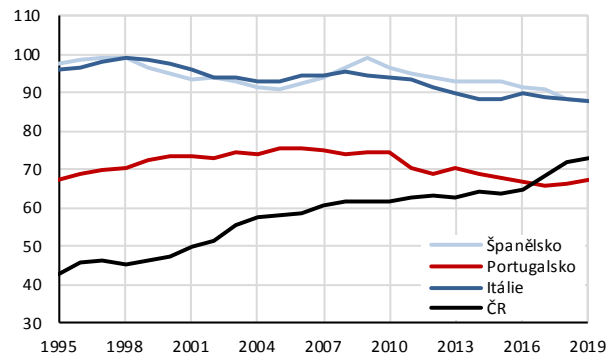
EA19 = 100

Zdroj: Eurostat. Výpočty MF ČR.

Graf 5.16: Průměrný výdělek v paritě kupní síly

EA19 = 100

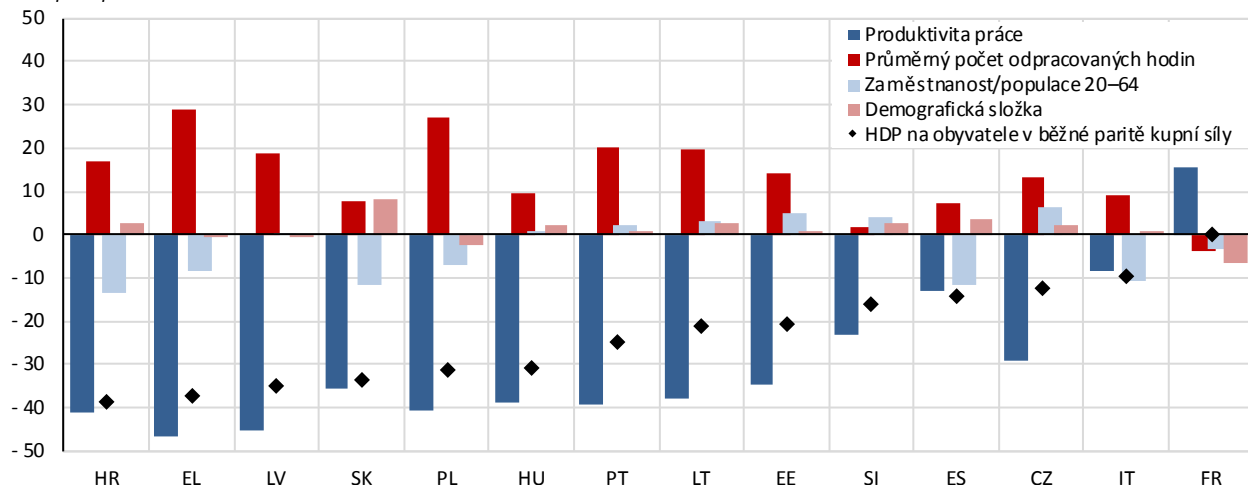

Zdroj: Eurostat. Výpočty MF ČR.

Graf 5.17: HDP na obyvatele v paritě kupní síly v porovnání s EA19 v roce 2019

rozdíl proti průměru EA19 v %

Pozn.: Demografická složka je definována jako podíl populace v produktivním věku (20–64 let) na celkové populaci.

Zdroj: Eurostat. Výpočty MF ČR.

Tabulka 5.1: HDP na obyvatele v paritě kupní síly

		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
									Odhad	Predikce	Predikce
Francie	PPS	28 500	28 800	29 400	29 800	30 500	31 500	33 100	30 700	32 500	34 200
	EA19=100	101	100	99	98	97	98	100	98	99	99
Itálie	PPS	26 000	25 900	26 500	27 700	28 600	29 200	29 800	27 700	28 900	30 300
	EA19=100	93	91	90	92	91	91	90	89	88	88
Česká republika	PPS	22 200	23 300	24 400	25 100	26 700	27 900	28 900	27 600	28 700	30 100
	EA19=100	79	81	83	83	85	87	87	88	87	88
Španělsko	PPS	23 400	24 000	25 100	25 900	27 200	27 600	28 400	25 500	27 100	28 700
	EA19=100	83	84	85	86	87	86	86	81	83	83
Slovensko	PPS	21 600	22 100	22 700	23 600	25 100	26 400	27 700	26 300	28 000	29 400
	EA19=100	77	77	77	78	80	82	84	84	86	86
Estonsko	PPS	19 900	20 900	21 200	21 900	23 300	24 700	26 100	25 600	26 800	28 100
	EA19=100	71	73	72	72	74	77	79	82	82	82
Litva	PPS	19 300	20 200	20 700	21 500	23 200	24 600	26 000	26 200	27 300	28 500
	EA19=100	69	70	70	71	74	76	79	84	83	83
Portugalsko	PPS	20 200	20 600	21 300	21 900	22 700	23 700	24 800	23 200	24 800	25 900
	EA19=100	72	72	72	73	72	73	75	74	75	76
Maďarsko	PPS	17 700	18 400	19 200	19 400	20 200	21 600	22 800	22 000	23 300	24 800
	EA19=100	63	64	65	64	65	67	69	70	71	72
Polsko	PPS	17 500	18 000	19 100	19 400	20 400	21 400	22 700	22 400	23 500	24 900
	EA19=100	62	63	65	64	65	66	69	72	72	73
Slovensko	PPS	20 200	20 800	21 500	20 600	20 700	21 400	21 900	21 000	22 100	23 200
	EA19=100	72	73	73	68	66	66	66	67	67	68
Lotyšsko	PPS	16 500	17 100	17 900	18 500	19 700	20 900	21 500	21 200	22 500	23 700
	EA19=100	59	60	61	61	63	65	65	68	69	69
Řecko	PPS	18 700	19 100	19 200	19 100	19 700	20 100	20 700	19 300	20 700	21 900
	EA19=100	67	67	65	63	63	62	63	62	63	64
Chorvatsko	PPS	15 700	15 800	16 500	17 300	18 400	19 300	20 300	19 000	20 300	21 400
	EA19=100	56	55	56	57	59	60	61	61	62	62

Pozn.: Země jsou seřazeny podle ekonomické úrovně v roce 2019.

Zdroj: AMECO, ČSÚ, Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 5.2: HDP na obyvatele v přepočtu nominálním měnovým kurzem

		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
									Odhad	Predikce	Predikce
Francie	EUR	32 100	32 400	33 000	33 400	34 300	35 100	36 000	33 700	35 400	37 200
	EA19=100	109	108	106	105	104	104	103	102	102	103
	Index cenové hladiny HDP	EA19=100	107	107	107	107	107	106	103	104	103
Itálie	EUR	26 600	26 800	27 300	28 000	28 700	29 300	29 700	27 500	28 700	30 000
	EA19=100	90	89	88	88	87	86	85	83	83	83
	Index cenové hladiny HDP	EA19=100	98	98	98	96	96	95	94	94	94
Španělsko	EUR	21 900	22 200	23 200	24 000	25 000	25 800	26 400	23 600	25 200	26 500
	EA19=100	74	74	75	75	76	76	76	72	73	73
	Index cenové hladiny HDP	EA19=100	89	88	88	88	87	89	88	88	88
Slovinsko	EUR	17 700	18 300	18 800	19 600	20 800	22 100	23 200	22 000	23 500	24 600
	EA19=100	60	61	61	62	63	65	67	67	68	68
	Index cenové hladiny HDP	EA19=100	78	79	79	79	79	80	79	79	80
Estonsko	EUR	14 400	15 300	15 800	16 700	18 100	19 700	21 200	20 400	21 400	22 700
	EA19=100	49	51	51	52	55	58	61	62	62	63
	Index cenové hladiny HDP	EA19=100	69	70	71	72	74	76	77	76	76
Česká republika	EUR	15 200	15 000	16 100	16 800	18 300	19 900	21 000	20 000	21 300	22 800
	EA19=100	52	50	52	53	56	59	60	61	62	63
	Index cenové hladiny HDP	EA19=100	65	61	63	64	65	68	69	69	71
Portugalsko	EUR	16 300	16 600	17 400	18 100	19 000	20 000	20 800	19 700	21 000	22 000
	EA19=100	55	55	56	57	58	59	60	60	61	61
	Index cenové hladiny HDP	EA19=100	77	77	77	78	80	80	80	81	81
Litva	EUR	11 800	12 500	12 900	13 600	14 900	16 200	17 500	17 500	18 400	19 500
	EA19=100	40	41	41	43	45	48	50	53	53	54
	Index cenové hladiny HDP	EA19=100	59	59	59	60	61	63	64	63	64
Slovensko	EUR	13 800	14 100	14 700	14 900	15 500	16 400	17 200	16 700	17 500	18 400
	EA19=100	47	47	47	47	47	48	49	51	51	51
	Index cenové hladiny HDP	EA19=100	65	65	65	69	72	73	75	75	75
Řecko	EUR	16 400	16 300	16 300	16 200	16 500	16 700	17 100	15 500	16 500	17 300
	EA19=100	56	54	52	51	50	49	49	47	48	48
	Index cenové hladiny HDP	EA19=100	84	81	81	81	80	79	78	76	75
Lotyšsko	EUR	11 400	11 800	12 400	12 900	13 900	15 100	15 900	15 400	16 400	17 300
	EA19=100	39	39	40	41	42	45	46	47	48	48
	Index cenové hladiny HDP	EA19=100	66	66	66	66	67	69	70	69	69
Maďarsko	EUR	10 600	11 200	11 500	11 900	12 900	14 300	15 200	15 000	14 600	15 800
	EA19=100	36	37	37	37	39	42	44	46	42	44
	Index cenové hladiny HDP	EA19=100	57	58	57	58	61	63	63	65	60
Polsko	EUR	10 200	10 600	11 200	11 600	11 900	13 000	14 000	14 100	14 200	15 200
	EA19=100	35	35	36	36	36	38	40	43	41	42
	Index cenové hladiny HDP	EA19=100	56	56	56	57	55	58	59	59	57
Chorvatsko	EUR	10 400	10 300	10 600	11 100	11 800	12 600	13 300	12 300	13 000	13 600
	EA19=100	35	34	34	35	36	37	38	37	37	38
	Index cenové hladiny HDP	EA19=100	63	62	61	61	61	62	62	62	60

Pozn.: Země jsou seřazeny podle ekonomické úrovně v roce 2019.

Zdroj: AMECO, ČSÚ, Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

6 Ohlédnutí za rokem 2020

Makroekonomický rámec státního rozpočtu na rok 2020 byl zpracován na základě srpnové aktualizace Makroekonomické predikce z července 2019. V tabulce 6.1 je uvedeno porovnání s daty zveřejněnými do 1. dubna 2021. U většiny indikátorů ale tyto údaje nelze považovat za konečné, neboť ještě budou dále zpřesňovány.

Makroekonomický rámec na rok 2020 byl založen na trajektorii pozvolného zpomalování ekonomiky vyplývajícího z postupného uzavírání kladné produkční mezery a návratu do rovnovážného stavu. Na počátku března 2020 však na českou společnost tvrdě udeřila pandemie koronaviru. Vláda vyhlásila nouzový stav, který jí umožnil vydávat opatření k minimalizaci rizika šíření nákazy. Ta zahrnovala uzavření některých obchodů a provozoven, přechod na distanční školní výuku, omezení volného pohybu osob a další opatření limitující sociální kontakty. Po dočasném uklidnění během léta se však epidemická situace na podzim prudce zhoršila. Vláda v reakci na tento vývoj opět přijala řadu restriktivních opatření.

I přes mohutný fiskální stimul měla protiepidemická opatření dalekosáhlé makroekonomické důsledky. Proto by vyvozování závěrů z porovnání makroekonomického rámce se skutečností za rok 2020 bylo zavádějící.

V oblasti ekonomického výkonu vedla epidemie a s ní spojená opatření k nehlubšímu propadu reálného HDP od roku 1991. Vzhledem k ohromným nejistotám ohledně budoucího vývoje byly nejvíce postiženy investice. Silně zasažena byla i spotřeba domácností, kterou tlumi-

ly restrikce v oblasti maloobchodu a služeb. Naopak vyšší růst spotřeby vládních institucí odrážel vyšší výkony ve zdravotnictví a nákupy ochranných pomůcek, stejně jako rozpočtové dopady některých vládních opatření.

Ve vztahu ke spotřebitelským cenám představovala pandemie koronaviru negativní poptávkový (s protiinflačním dopadem) i nabídkový šok (s proinflačním efektem). Vyšší než očekávaná inflace v roce 2020 tak patrně byla důsledkem toho, že frikce na straně nabídky převážily nad vlivem omezené poptávky.

Dopady na trh práce byly významně tlumeny vládními opatřeními (programy Antivirus, kompenzační bonusy). Díky nim byl nárůst míry nezaměstnanosti mnohem nižší, než by odpovídalo hloubce hospodářského propadu, částečně se zde však projevil i pokles míry participace. Objem mezd a platů stagnoval, v jeho dynamice se ale kromě snížení zaměstnanosti nepříznivě promítly právě vládní programy kompenzující zaměstnavatelům alespoň část mzdových nákladů (tyto prostředky byly v rámci náhrad zaměstnancům klasifikovány jako sociální příspěvky zaměstnavatelů, nikoliv jako mzdy a platy).

Nepříznivá ekonomická situace poněkud paradoxně vedla ke zvýšení přebytku běžného účtu platební bilance. Snížená ziskovost podniků pod zahraniční kontrolou se totiž projevila značným zlepšením schodku prvotních důchodů, a to zejména vlivem omezení dividend vyplacených do zahraničí.

Tabulka 6.1: Porovnání makroekonomického rámce státního rozpočtu na rok 2020 se skutečností

		Státní rozpočet na rok 2020 (srpen 2019)				Skutečnost (duben 2021)				Rozdíl (skutečnost - predikce)			
		2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
		Predikce											
Hrubý domácí produkt	<i>mlá. Kč, b.c.</i>	5 047	5 329	5 627	5 880	5 111	5 410	5 749	5 652	63	81	122	-228
Hrubý domácí produkt	<i>růst v %, b.c.</i>	5,9	5,6	5,6	4,5	6,5	5,8	6,3	-1,7	0,7	0,3	0,7	-6,2
Hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	4,4	3,0	2,4	2,2	5,2	3,2	2,3	-5,6	0,8	0,2	-0,1	-7,8
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	4,3	3,4	2,6	2,4	4,0	3,5	3,0	-5,2	-0,2	0,1	0,4	-7,5
Spotřeba vlády	<i>růst v %, s.c.</i>	1,3	3,9	2,4	1,9	1,8	3,8	2,2	3,5	0,5	-0,1	-0,3	1,6
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	3,7	7,2	2,5	2,4	4,9	10,0	2,3	-8,1	1,2	2,9	-0,2	-10,5
Příspěvek zahr. obchodu k růstu HD	<i>p. b., s.c.</i>	1,1	-0,8	0,4	0,2	1,2	-1,2	0,0	-0,3	0,1	-0,4	-0,4	-0,4
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	1,4	2,5	3,1	2,2	1,3	2,6	3,9	4,2	-0,1	0,0	0,8	1,9
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	2,5	2,1	2,7	2,4	2,5	2,1	2,8	3,2	0,0	0,0	0,1	0,8
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	1,6	1,4	0,7	0,3	1,6	1,4	0,2	-1,3	0,0	0,0	-0,6	-1,5
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	2,9	2,2	2,2	2,3	2,9	2,2	2,0	2,6	0,0	0,0	-0,2	0,3
Objem mezd a platů (domácí koncept)	<i>růst v %, b.c.</i>	8,3	9,5	7,4	5,9	9,2	9,6	6,7	0,0	1,0	0,2	-0,7	-5,9
Poměr salda BÚ k HDP	<i>%</i>	1,7	0,3	0,6	0,8	1,5	0,4	0,3	3,6	-0,1	0,2	-0,3	2,8
<u>Předpoklady:</u>													
Měnový kurz CZK/EUR		26,3	25,6	25,6	25,2	26,3	25,6	25,7	26,4	0,0	0,0	0,1	1,3
Dlouhodobé úrokové sazby (10 let)	<i>% p.a.</i>	1,0	2,0	1,6	1,5	1,0	2,0	1,5	1,1	0,0	0,0	0,0	-0,3
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	54	71	64	60	54	71	64	42	0	0	0	-18
HDP eurozóny	<i>růst v %, s.c.</i>	2,4	1,9	1,1	1,4	2,7	1,9	1,3	-6,8	0,3	0,0	0,2	-8,2

Zdroj: ČNB, ČSÚ, Eurostat, MF ČR, U. S. Energy Information Administration. Výpočty MF ČR.

Slovníček pojmů

Administrativní opatření u spotřebitelských cen jsou opatření státních orgánů, která přímo působí na cenovou hladinu. Zahrnují vliv změn nepřímých daní (daň z přidané hodnoty a spotřební daně), cel a úprav regulovaných cen (např. elektřina, plyn, teplo, vodné a stočné, městská hromadná doprava).

Běžné daně z důchodu a jmění (domácnosti) jsou domácnostmi placené daně z příjmu, daně z převodu nemovitostí, místní poplatky a poplatky za používání dálnic.

Běžný účet (platební bilance) je souhrn bilance zboží (vývoz a dovoz), bilance služeb (příjmy a výdaje z dopravních služeb, cestovního ruchu a ostatních obchodních a neobchodních služeb), a bilance prvotních a druhotných důchodů.

Cyklicky očištěné saldo sektoru vládních institucí je saldo očištěné o vliv těch částí příjmů a výdajů, které jsou generovány hospodářským cyklem (např. vyšší daňové výnosy během konjunktury nebo naopak vyšší objem dávek v nezaměstnanosti v době recese).

Deflátor hrubého domácího produktu je cenový index, určený jako podíl nominálního a reálného HDP.

Demografická míra závislosti je poměr počtu obyvatel v seniorském věku (nad 64 let) k počtu obyvatel v produktivním věku 20–64 let.

Disponibilní důchod domácností je rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji domácností.

Dlouhodobá nezaměstnanost je počet osob s délkou trvání nezaměstnanosti delší než 12 měsíců.

Dosahované ceny na zahraničních trzích (rozklad vývozu zboží) jsou definovány jako cenový index, který vyjadřuje vážený průměr cen vývozu na trhy hlavních obchodních partnerů v příslušných měnách těchto států. Pro výpočet se jako aproximace používá deflátor vývozu očištěný o vliv nominálního efektivního měnového kurzu.

Dovoz zboží je obchodní výměna, při které dochází ke změně vlastnictví zboží od nerezidentské k rezidentské jednotce.

Dovozní náročnost (rozklad exportu zboží) je index podílu váženého průměru reálného dovozu partnerských zemí na váženém průměru reálného HDP partnerských zemí.

Druhotné důchody (platební bilance) zachycují přeshraniční toky přerozdělených důchodů – zdrojů poskytnutých či získaných bez protihodnoty mezi rezidenty a nerezidenty.

Dvoutýdenní (2T) repo sazba (měnověpolitická sazba ČNB) je maximální limitní sazba, za kterou mohou být banky uspokojovány v dvoutýdenních repo tendrech vyhlášených ČNB.

Efektivní míra závislosti je poměr počtu vyplácených starobních důchodů k počtu zaměstnaných.

Exportní trhy jsou definovány jako index vyjadřující vážený průměr reálných dovozů zboží 6 nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR, mezi něž se (podle statistiky zahraničního obchodu se zbožím) v roce 2020 řadilo Německo s podílem na českém vývozu 31,6 %, Slovensko s 9,2 %, Polsko s 6,5 %, Francie s 4,8 %, Rakousko s 4,1 % a Spojené království s 3,9 %.

Exportní výkonnost je index vyjadřující změnu podílu ČR na exportních trzích, který popisuje konkurenceschopnost českých výrobců na zahraničních trzích.

Finanční účet (platební bilance) zachycuje čisté přírůstky a úbytky finančních aktiv a pasiv v členění na přímé investice (akcie a ostatní účasti, dluhové nástroje a reinvestovaný zisk), portfoliové investice (účasti a podíly v investičních fondech a dluhové cenné papíry), finanční deriváty, ostatní investice (zejména půjčky, oběživo a vklady, úvěry, pojistné) a rezervní aktiva.

Fiskální úsilí je meziroční změna strukturálního salda indikující expanzivní, neutrální či restriktivní fiskální politiku v daném období.

Harmonizovaný index spotřebitelských cen je kalkulován v zemích EU podle jednotných a právně závazných postupů, což (na rozdíl od národních indexů) umožňuje srovnatelnost tohoto ukazatele mezi zeměmi.

Hlavní refinanční sazba Evropské centrální banky je minimální nabídková sazba pro hlavní refinanční operace, což jsou pravidelné operace k zajištění likvidity a refinancování finančního sektoru.

Hlavní refinanční sazba Federálního rezervního systému USA (Fedu) je sazba, kterou stanovuje Fed pro mezibankovní trh.

Hrubá přidaná hodnota je nově vytvořená hodnota, kterou získávají institucionální jednotky při používání svých výrobních kapacit a která je stanovena jako rozdíl mezi celkovou produkcí, oceněnou v základních cenách, a mezispotřebou, oceněnou v kupních cenách.

Hrubé úspory domácností jsou definovány jako součet disponibilního důchodu a změny podílu v penzijních fondech zmenšený o výdaje na konečnou spotřebu domácností.

Hrubý domácí produkt je celková hodnota nově vytvořeného zboží a služeb v daném období na určitém ekonomickém území vyjádřená v kupních cenách.

Hrubý národní důchod je hrubý domácí produkt upravený o saldo prvotních důchodů s nerezidenty, který vyjadřuje celkovou hodnotu zboží a služeb vytvořenou za dané období ekonomickými subjekty daného státu jak na území tohoto státu, tak v cizině.

Hrubý provozní přebytek je odměna vlastníkům fyzického kapitálu plynoucí z výrobního procesu. Jedná se o makroekonomické vyjádření zisku včetně odpisů, úroků a daně ze zisku.

Index spotřebitelských cen měří cenovou hladinu spotřebitelských výdajů. Je konstruován na základě pravidelného sledování vývoje cen vybraných zboží a služeb (tzv. reprezentantů) ve spotřebním koši domácností.

Indikátor důvěry je výsledek konjunkturálního průzkumu, do kterého se promítá široký okruh vlivů formujících očekávání ekonomických subjektů v průmyslu, stavebnictví, obchodu, službách a u spotřebitelů.

Indikátor spotřebitelské důvěry sestavovaný Ministerstvem financí je kalkulován z devíti dílčích otázek průzkumu u spotřebitelů Evropské komise, jež jsou nejsilněji korelovány s vývojem výdajů na konečnou spotřebu domácností v ČR. Otázky jsou v indikátoru váženy dle převrácené hodnoty variability a jsou agregovány do skupin ekonomický vývoj, finanční situace a sklon ke spotřebě.

Jádrová inflace je počítána Ministerstvem financí z dat Českého statistického úřadu, a to očištěním celkové inflace o administrativní vlivy a ceny potravin, nealkoholických nápojů a pohonných hmot. Neexistuje všeobecně přijímaná definice jádrové inflace, nicméně jádrová inflace by měla být měřítkem zásadního trendu inflace. Více než celková inflace odráží působení domácí poptávky, a proto i měnové politiky prováděné v ČR v režimu cílování inflace.

Jednorázové a přechodné operace sektoru vládních institucí jsou opatření s dočasným efektem (jeden až dva roky) na příjmy nebo výdaje sektoru vládních institucí (např. výdaje na odstraňování následků živelních pohrom).

Jednotkové náklady práce jsou definovány jako poměr nominálních náhrad na jednoho zaměstnance a reálné produktivity práce.

Kapitálový účet (platební bilance) tvoří převody nevyrobených nefinančních aktiv (např. půda – pozemky pro zastupitelské úřady aj.) a přerozdělení kapitálového charakteru (např. mezinárodní odpouštění dluhů, investiční granty a dotace).

Kompozitní indikátor vývozu zboží, sestavený Ministerstvem financí, je indikátor složený z dílčích otázek konjunkturálního šetření ČSÚ v segmentu průmyslu a podnikatelské důvěry v Německu měřené indikátorem Ifo.

Kompozitní předstihový indikátor je indikátor složený z otázek konjunkturálního průzkumu, které nejtěsněji vysvětlují vývoj relativní cyklické složky ukazatele (nejčastěji HDP) s předstihem jednoho čtvrtletí.

Konjunkturální průzkumy zjišťují názory respondentů na současnou ekonomickou situaci a vývoj v blízké budoucnosti.

Kontrakt futures je dohoda dvou stran o směně určitého množství nějakého produktu v předem určené kvalitě, za předem stanovenou cenu k předem stanovenému budoucímu datu dodání.

Mediánová mzda je měsíční mzda zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení, která je zjišťována ze šetření Informačního systému o průměrném výděлку.

Mezinárodní investiční pozice zachycuje přehled stavů finančních aktiv a pasiv všech sektorů tuzemské ekonomiky ve vztahu k nerezidentům k určitému datu.

Míra ekonomické aktivity je podíl pracovní síly na počtu osob ve stejné věkové kategorii.

Míra hrubých úspor je podíl hrubých úspor na disponibilním důchodu upraveném o změnu penzijních nároků.

Míra nezaměstnanosti (podle Výběrového šetření pracovních sil) je podíl počtu nezaměstnaných a pracovní síly.

Míra závislosti podle platné legislativy (demografie) je poměr počtu obyvatel v důchodovém věku podle platné legislativy k počtu ostatních obyvatel nad 19 let.

Náhrady zaměstnancům jsou celkové platby zaměstnavatelů svým zaměstnancům za jimi provedenou práci. Skládají se ze sumy mezd a platů a příspěvků na sociální zabezpečení placečných zaměstnavatelů.

Nezaměstnanost (podle Výběrového šetření pracovních sil) odpovídá počtu osob, které ve sledovaném období souběžně splňovaly tři podmínky: nebyly zaměstnané, hledaly aktivně

práci a byly připraveny k nástupu do práce nejpozději do 14 dnů.

Nominální měnový kurz je cena jedné měny vyjádřená v jednotkách jiné měny.

Nominální efektivní měnový kurz je vážený průměr indexů jednotlivých nominálních měnových kurzů.

Odhad označuje údaje za již skončené období, jež k datu uzávěrky nebyly dostupné.

Ostatní investice (platební bilance) zahrnují ostatní účasti, oběživo a vklady, půjčky, pojistné, penzijní a standardizované záruční programy, obchodní úvěry a zálohy, jiné pohledávky a závazky a Zvláštní práva čerpání (SDR).

Ostatní placené běžné transfery (domácnosti) zahrnují čisté pojistné na neživotní pojištění, soukromé mezinárodní transfery, pokuty ve správním a blokovém řízení, sázky apod.

Ostatní přijaté běžné transfery (domácnosti) jsou domácími přijaté náhrady z neživotního pojištění, soukromé mezinárodní transfery, výhry v sázkách a loteriích, státní příspěvky na stavební spoření apod.

Placené důchody z vlastnictví (domácnosti) jsou domácími placené úroky a renta.

Podíl nezaměstnaných osob je podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 až 64 let v evidenci úřadů práce a počtu obyvatel ve stejném věku.

Potenciální produkt je úroveň ekonomického výkonu při průměrném využití výrobních faktorů.

Pracovní síla je součet zaměstnaných a nezaměstnaných osob.

Predikce je označení pro prognózu budoucích čísel, používající matematické i expertní metody.

Primární (strukturální) saldo je (strukturální) saldo sektoru vládních institucí, od něhož jsou odečteny úrokové výdaje (tzv. dluhová služba).

Produkční mezera je ukazatel pozice ekonomiky v cyklu, stanovený jako rozdíl mezi skutečným a potenciálním produktem měřený v procentech potenciálního produktu.

Produktivita práce (reálná) je hrubý domácí produkt ve stálých cenách připadající na jednoho zaměstnaného.

Průměrná míra inflace je relativní změna průměru indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru indexu spotřebitelských cen v předcházejících 12 měsících vyjádřená v procentech.

Průměrná mzda je podíl mezd bez ostatních osobních nákladů připadající v průměru na jednoho zaměstnance evidenčního počtu za měsíc v přepočtu na plný úvazek.

Průměrná reálná mzda je průměrná mzda přepočtená na srovnatelné hodnoty pomocí indexu spotřebitelských cen.

Prvotní důchody (platební bilance) jsou přeshraniční toky výnosů mezi rezidenty a nerezidenty z poskytnutých finančních zdrojů, práce a nevyrobených nefinančních aktiv. Zahrnují úroky, dividendy, reinvestované zisky, pracovní příjmy, daně a dotace na produkci a dovoz.

Přijaté důchody z vlastnictví (domácnosti) jsou domácími přijaté úroky, dividendy, důchody z půdy, čerpání podnikatelského důchodu, důchodu z rozděleného zisku apod.

Reálný efektivní měnový kurz je vážený průměr indexů jednotlivých reálných měnových kurzů.

Reálný hrubý domácí důchod je reálný hrubý domácí produkt upravený o obchodní zisk nebo ztrátu plynoucí ze směnných relací a vyjadřuje tak reálný objem důchodů vytvořených v dané ekonomice.

Reálný hrubý domácí produkt vyjádřený v cenách referenčního roku je očištěn o vliv inflace a vyjadřuje tak fyzický objem nově vytvořeného zboží a služeb.

Reálný měnový kurz je nominální měnový kurz očištěný o vliv rozdílů v inflaci, jehož vývoj v čase je specifikován pomocí bazického indexu. V Makroekonomické predikci je inflace vyjádřena deflátorem HDP.

Registrovaná nezaměstnanost je počet uchazečů o zaměstnání registrovaných na úřadu práce.

Saldo sektoru vládních institucí je rozdíl mezi celkovými příjmy a celkovými výdaji sektoru vládních institucí. V případě kladného výsledku jde o přebytek, v případě záporného o schodek/deficit. Saldo sektoru vládních institucí se vykazuje v mezinárodně srovnatelné metodice ESA 2010.

Sektor vládních institucí je vymezen mezinárodně harmonizovanými pravidly na úrovni EU. Sektor vládních institucí v ČR zahrnuje v metodice ESA 2010 tři základní subsektory: ústřední vládní instituce, místní vládní instituce a fondy sociálního zabezpečení.

Směnné relace je index, jehož změna vyjadřuje, jak se vyvíjí relativní cena vývozu k ceně dovozu.

Sociální příspěvky jsou příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, penzijní připojištění a zákonné úrazové pojištění placené zaměstnavatelem i zaměstnancem.

Souhrnný indikátor důvěry shrnuje indikátory důvěry za segment průmyslu (40 %), stavebnictví (5 %), obchodu (5 %), služeb (30 %) a spotřebitelů (20 %).

Standard kupní síly (PPS) je umělá měnová jednotka, která eliminuje rozdíly v cenových hladinách mezi jednotlivými zeměmi a umožňuje tak porovnávat veličiny v objemovém vyjádření.

Strukturální saldo sektoru vládních institucí je saldo bez vlivu hospodářského cyklu a jednorázových a přechodných operací, čímž indikuje výchozí nastavení rozpočtové a fiskální politiky.

Tříměsíční sazba (3M) PRIBOR je referenční krátkodobá úroková sazba, která vyjadřuje průměrnou sazbu, za níž si mohou banky na trhu mezibankovních depozit půjčit se splatností 3 měsíce.

Tvorba hrubého fixního kapitálu je investice do fixních aktiv, což jsou vyrobená aktiva používaná pro výrobu zboží a služeb po dobu delší než jeden rok.

Tvorba hrubého kapitálu je součet tvorby hrubého fixního kapitálu, změny zásob a čistého pořízení cenností.

Úhrnná plodnost je počet živě narozených dětí připadajících na 1 ženu, pokud by po celé její reprodukční období zůstala její plodnost stejná jako v uvedeném roce.

Úvěry v selhání jsou úvěrové pohledávky, jejichž úplné splacení je nejisté, nepravděpodobné či nemožné (splátky jistiny či příslušenství jsou po splatnosti déle než 90 dní).

Výdaje domácností na spotřebu jsou souhrnem výdajů sektoru domácností za konečné statky krátkodobé, střednědobé nebo dlouhodobé povahy a služby vyjádřené v kupních cenách.

Výdaje sektoru vládních institucí na konečnou spotřebu zahrnují platby vládních institucí, které jsou následně použity buď pro spotřebu jednotlivců v sektoru domácností (především úhradu zdravotní péče zdravotními pojišťovnami za služby zdravotnických zařízení), nebo jsou spotřebovány celou společností (jako např. výdaje na armádu, policii, soudnictví, státní správu apod.). Služby sektoru vládních institucí, které jsou poskytovány ke spotřebě celé společnosti, jsou obvykle oceněny na úrovni vlastních nákladů na danou službu, protože neprocházejí trhem, který by je ocenil. Z výše uvedených důvodů se spotřeba skládá zejména z mezispotřeby (tj. zboží a služeb, výjma fixních aktiv, spotřebovaných v procesu výroby jiného statku či služby), náhrad zaměstnancům (mzdy a platy včetně pojistného hrazeného zaměstnavatelem), naturálních dávek domácnostem (zejména platby zdravotních pojišťoven lékařským zařízením mimo sektor vládních institucí) či spotřeby fixního kapitálu. Nezapočítává se celá hodnota těchto transakcí, ale pouze ta, která se váže k produkci oceněné vlastními náklady. Náklady na tvorbu činností procházejících plně či částečně trhem, za něž dostává sektor vládních institucí úplatu, jsou pak z výdajů na jeho spotřebu očištěny.

Výhled je označení pro prognózu vzdálenějších budoucích čísel, používající především extrapoláčnických metod.

Výnos desetiletých státních dluhopisů je referenční dlouhodobá úroková sazba, která vyjadřuje průměrný výnos státních dluhopisů, jejichž zbytková doba do splatnosti se pohybuje v rozmezí 8 až 12 let.

Vývoz zboží je obchodní transakce, při které dochází ke změně vlastnictví zboží od rezidentské k nerezidentské jednotce.

Zahraniční zadluženost je přehled finančních pasiv všech sektorů tuzemské ekonomiky vůči nerezidentům dluhového charakteru, tj. závazků se smluvně určenou dobou splatnosti, za kterou náleží věřiteli výnos ve formě úroku.

Změna podílu v penzijních fondech (domácnosti) je rozdíl mezi přijatým pojistným a vyplacenými důchody z penzijního připojištění.

Změna zásob je změna stavu materiálu, nedokončené produkce, hotových výrobků a zboží určeného k dalšímu prodeji.

Ministerstvo financí České republiky
odbor Hospodářská politika
Letenská 15
118 10 Praha 1

<http://www.mfcr.cz>